

Lawarath Social e-Journal

ISSN (ONLINE) 2697-5211

Vol. 3 No.2 May-August 2021

STAY
SAFE

Social Department
Humanities &
Social Sciences
Thepsatri Rajabhat University

Lawarath Social E – Journal

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน/ ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม/ ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
2. เพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสาร Lawarath Social E – Journal:

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและการจัดการทรัพย์สินและรายได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพชรรัตน์ บริสุทธิ์

อาจารย์สุธินี วงศ์วัฒนากุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลิดา แสนวิเศษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิวิมล สุทธิสาร

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บรรณาธิการ: อาจารย์ญเทพ ประภากร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ: อาจารย์ปริญญญาณ์ ใจสอาด และอาจารย์เบญจพร นวลประเสริฐ

ศิลปกรรม: นางสาวสุนทรี รื่นชู

ภาพปก: อาจารย์ปริญญญาณ์ ใจสอาด และ อาจารย์ณฤทธิ ประจงแต่ง

สำนักงาน: ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

321 ถนนนารายณ์มหาราช อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

โทร. 036-411150 โทรศัพท์มือถือ 064-332-7383

E-mail: lawarath.sej@yahoo.com

กองบรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะชันหมาก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุริยะ หาญพิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5. รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนชนก พรหมณศิริ	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ดา ศิลปาภิสิทธิ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะชันหมาก	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดั่งนภสร ณ ป้อมเพชร์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กิจจักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ สนั่นนารี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์
ราชวิทยาลัย ขอนแก่น
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
14. ดร.จันทร์ฉาย จันทร์ลา	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นุ่มทอง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอิชัย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สมบูรณ์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
4. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5. รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนชนก พรหมณศิริ	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ดา ศิลปาภิสิทธิ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
7. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ อมรวิชช์ศักดิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
8. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา คุณดิลกณัฐสา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธาสินี ศิริโกภาภิรมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะชันหมาก	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ ภูริพงศ์	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย	โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน

17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดั่งนภสร ณ ป้อมเพชร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
 18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กิจจารักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ สนั่นนารี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ขอนแก่น
 20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ แหวงเมือง มหาวิทยาลัยนครพนม
 21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรพล สิมมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย นครสวรรค์
 22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
 23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณกร ไท้ประยูร สถาบันรัชต์ภาคย์
 24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรเดช ไสยกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
 25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย รัอยเอ็ด
 26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยศักดิ์ มังกรแก้ววิกุล มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
 27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ วิเศษ มหาวิทยาลัยนครพนม
 28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนวัต กระสังข์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
 29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปันสุวรรณ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลิดา แสนวิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุหลัน กุลวิจิตร มหาวิทยาลัยศิลปากร
 33. อาจารย์ ดร.พิชัย แก้วบุตร วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
 34. อาจารย์ ดร.พรทิพา จุลสุคนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 35. อาจารย์ ดร.ภัทราพร โชคไพบูลย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย รัอยเอ็ด
 36. อาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 37. พ.ต.ท. ดร.ธนพิพัฒน์ สุภาชิตลัทธ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 38. อาจารย์ ดร.เขมิกา ทองเรือง โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน
 39. อาจารย์ ดร.ชุติมา ไวยสุระสิงห์ มหาวิทยาลัยนครพนม
 40. อาจารย์ ดร.วรัชพร อารยะพันธ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 41. อาจารย์ ดร.สาคร มหาหิงค์ เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 42. อาจารย์ ดร.สุมาลี เอี่ยมสมัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 43. อาจารย์ ดร.อาริตา สัมมาร์ตัน วิทยาลัยพิษณุพนธ์ิต หนองบัวลำภู
 44. ดร.จรรยา กลัดล้อม วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท
- วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- นักวิชาการอิสระ

บทบรรณาธิการ

วารสาร Lawarath Social E-Journal ฉบับนี้เริ่มจากบทความของ พรนภา สมสกุล และ นิตยา สีนเฮอร์ เรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบ้านนา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

บทความของ วีรศักดิ์ ขำเกิด, วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง และมยุรี รัตนเสริมพงศ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน ในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง”

บทความของ โสภุโตะ ชิบาซากิ, นคร ละลอกน้ำ, พัสกร แนวนปราณีต และณฐาภพ สมคิด เรื่อง “การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

บทความของ นวคุณ รักซ้อน, วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง และมยุรี รัตนเสริมพงศ์ เรื่อง “แนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำกรปกครองจังหวัดสระบุรี”

บทความของ อธิภัทร กิจจารักษ์ เรื่อง “การให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีอีโอเค จังหวัดซีอีโอเค ประเทศญี่ปุ่น: แนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย”

บทความของ สุวรรณ พันธ์แสง และเบญจพร นวลประเสริฐ เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่1 สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี”

บทความของ เนตรน้ำทิพย์ บุคตาวงศ์ และกนกพร นุ่มทอง เรื่อง “กลวิธีการดัดแปลงเพลง ภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทย กรณีศึกษา “อัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4” ของ สุวรรณ ชนากานต์”

บทความชิ้นสุดท้ายโดย พชรนันท์ ขำมะโน และวิชากร เสงษ์ภูิกุล เรื่อง “ปัจจัยจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนดิธรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)”

ภูเทพ ประภากร
บรรณาธิการวารสาร

สารบัญ

	หน้า
ข้อมูลวารสาร	(1)
กองบรรณาธิการ	(2)
บทบรรณาธิการ	(4)
สารบัญ	(5)
การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	1
: พรนภา สมสกุล และนิตยา สิ้นเฮว	
การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง	13
: วีรศักดิ์ ขำเกิด, วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง และมยุรี รัตนเสริมพงศ์	
การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	31
: โสภุโตะ ชีบาซากิ, นคร ละลอกน้ำ, พัสกร แนวปราณีต และณฐาภพ สมคิด	
แนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครอง จังหวัดสระบุรี	47
: นวคุณ รักซ้อน, วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง และมยุรี รัตนเสริมพงศ์	
การให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองชิชิโอกะ จังหวัดชิชิโอกะ ประเทศญี่ปุ่น: แนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย	63
: อีรภัทร กิจจารักษ์	
การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	79
: สุวรรณา พันแสง และเบญจพร นวลประเสริฐ	
กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทย กรณีศึกษา “อัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4” ของ สุวรรณา ชนากานต์	95
: เนตรน้ำทิพย์ บุคตาวงศ์ และกนกพร นุ่มทอง	
ปัจจัยจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท รอยัลแคนดิธรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	117
: พัชรนันท์ ขำมะโน และวิชากร เสงษ์ภูิกุล	

ภาคผนวก	131
แนะนำผู้เขียน	132
ขั้นตอนการดำเนินงานวารสาร Lawarath Social E-Journal	134
ของภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ	135
การจัดรูปแบบหน้ากระดาษวารสาร Lawarath Social E-Journal	138
ของภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
การอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง	143

The Development of the Quality of Life of the Elderly to Support the Aging Society According to the Government's Policy in the Area of Pak Nam Pran Subdistrict Administration Organization Prانبuri District PrachuapKhiri Khan Province

Pronnapa Somsakun

Nittaya Sintao

Master of Public Administration Program, Stamford International University

Corresponding Author: somsakun_1995@outlook.co.th

Received: March 11, 2021 Revised: April 17, 2021 Accepted: April 22, 2021

Abstract

This research aims to study: 1) the level of the development on the quality of life of the elderly in order to support the aging society according to the government policy, in the area of Pak Nam Pran Subdistrict Administrative Organization, Prانبuri District, PrachuapKhiri Khan Province; 2) the factors effecting the development on the quality of life of the elderly and 3) the cause-effect relationship between the factors effecting on the development of the quality of life of the elderly and the development on the quality of life of the elderly. The sample were 146 elderly people living in Pak Nam Pran Subdistrict Administrative Organization area. The data were analyzed using descriptive and inferential statistics which were percentage, mean, standard deviation, Chi-square test and Multiple Regression Analysis.

The results suggested that: 1) the development on the elderly people's quality of life, in overall, was at high level in each aspect. The highest was at environmental, following by psychological, social relationships and physical aspects, respectively; 2) the factors effecting the improvement on the elderly people's quality of life, in overall and in each aspect, was practiced at high level. The highest was medical and public health services, following by providing advices and counseling to solve family problems, allowance for the elderly, social activities and the providing the convenience and safety in buildings, places, vehicles, and other public services, respectively and 3) the factors effecting on the improvement on the quality of life of the elderly such as the medical and public health services, the advices and counseling service to solve family problems

and the allowance for the elderly, had the cause-effect relationship to the development of the quality of life of the elderly with the statistical significance at .001.

Keywords: Development Quality of Life, Elderly Society, Government Policy

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบาย ของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางละมุง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พรนภา สมสกุล

นิตยา สิ้นเฮว

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมป์ฟอร์ด

Corresponding Author: somsakun_1995@outlook.co.th

ได้รับบทความ: 11 มีนาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 17 เมษายน 2564 ตอรับตีพิมพ์: 22 เมษายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางละมุง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ศึกษาปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ 3) ศึกษาปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ จำนวน 146 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ ค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่ตำบลปากน้ำปราณ ในภาพรวมและรายด้านมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านร่างกาย 2) ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การให้คำแนะนำปรึกษาหรือดำเนินการอื่น เพื่อแก้ปัญหาครอบครัว การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ การจัดกิจกรรมทางสังคม และการอำนวยความสะดวก และปลอดภัยในอาคารสถานที่ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ และ 3) ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหรือดำเนินการอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาครอบครัวและการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

คำสำคัญ: การพัฒนาคุณภาพชีวิต, สังคมผู้สูงอายุ, นโยบายของรัฐบาล

บทนำ

สถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นประเด็นที่น่าสนใจในสังคมโลกปัจจุบัน อันเนื่องมาจากการพัฒนาที่ก้าวไกลทางด้านวิทยาศาสตร์และการแพทย์ ทำให้มนุษย์ในยุคปัจจุบันนี้มีอายุยืนยาวกว่าในอดีตหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดี มีโภชนาการทางอาหารที่ถูกหลักอนามัย ประชากรมีมาตรฐานชีวิตที่ดี มีการศึกษา มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแพทย์ ซึ่งจะส่งผลทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น อัตราการตายลดลง ประชากรมีอายุยืนยาวจนทำให้โลกเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลต่อโครงสร้างประชากรทั่วโลกที่มีการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว (ธมนวรรณ อยู่ดี, 2560, หน้า 14)

สังคมไทยในปัจจุบัน บุตรหลานมีเจตคติต่อผู้สูงอายุเปลี่ยนไป ผู้สูงอายุมีคุณค่าลดลง เพราะไม่ต้องพึ่งพาการถ่ายทอดความรู้ อาชีพและประสบการณ์เหมือนในอดีต ผู้สูงอายุมีประโยชน์เพียงเป็นคนเฝ้าบ้าน ช่วยดูแลลูกหลาน การเคารพนับถือและการกตัญญูรู้คุณมีน้อยลง มโนทัศน์ของคนส่วนใหญ่ในสังคมเปลี่ยนแปลง ยึดถือด้านวัตถุนิยมคือเศรษฐกิจเป็นสำคัญ วัตถุนิยมของคนโดยอาศัยความสามารถในการทำงานหาเงิน ดังนั้นผู้สูงอายุจึงถูกมองว่าขาดคุณค่า ขาดความสามารถ ทำให้ผู้สูงอายุแยกตัวเองออกจากสังคม กลายเป็นสมาชิกกลุ่มน้อยและอาจมีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไปตามแบบอย่างของสมาชิกกลุ่มน้อย คือ มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย น้อยใจ มีความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย คิดถึงแต่ตนเอง มีความวิตกกังวลสูง โกรธง่าย พึ่งพาอาศัยผู้อื่นมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจมากขึ้นแตกต่างกันขึ้นกับสภาวะเหตุการณ์ สิ่งแวดล้อม และภาวะวิกฤตซึ่งแต่ละคนกำลังเผชิญอยู่ ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา ความรู้สึกมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีของตนเอง ปรัชญาในการดำเนินชีวิต ความเชื่อ ความหวังและความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในสังคม ในรายที่มีแรงกดดันมากๆ และไม่สามารถปรับตัวได้ บุคลิกภาพจะเสียมากขึ้น กลายเป็นภาระต่อสังคม ก่อให้เกิดปัญหาทางจิตอาจทำลายตัวเองและผู้อื่นได้ (วุฒิคุณ คำควร, 2558, หน้า 2)

ปัญหาสำคัญที่ผู้สูงอายุไทยประสบ คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดที่สุดสำหรับผู้สูงวัย ได้แก่ ผมหงอก ผิวหนังเหี่ยวย่น เนื้อหนังขาดความเต่งตึง ประสาทสัมผัส เช่น ลิ้น หู ตา จมูก รับรู้เสื่อมลง กล้ามเนื้อต่างๆ มีพลังกำลังน้อยลง ด้านจิตใจและอารมณ์ ส่วนใหญ่แล้ว ความเสื่อมทางจิตใจและอารมณ์นั้นมาควบคู่กับความเสื่อมทางสภาพร่างกาย จึงทำให้ผู้สูงอายุนั้นรู้สึกกว่าตนเองไร้คุณค่า ต้องพึ่งพาผู้อื่น ประกอบกับการสูญเสียอำนาจจากการเกษียณหรือออกจากงาน จึงทำให้คนชรามีความกังวล น้อยใจและมีความกระตือรือร้นจิตใจได้ง่าย ด้านสังคม เช่น การถูกลดบทบาทหน้าที่ลง การเกษียณจากงาน การขาดความสำคัญหรือการมีเวลาว่างมากขึ้น ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวเกิดความห่างเหินกันจากภาระหน้าที่การงาน ทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการทางสังคมในด้านต่างๆ เช่น ความเป็นเพื่อน การมีบุคคลกลุ่มร่วมวัย การร่วมกิจกรรมทางสังคม ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากงานบางประเภทไม่มีสวัสดิการรองรับ ทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้ที่ลดลง และยังมีภาวะในความเสี่ยงในการเกิดโรคซึมเศร้าอีกด้วย (ธมนวรรณ อยู่ดี, 2560, หน้า 16)

จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้มีชีวิตอย่างมีความสุข อยู่ดีกินดีและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราม อำเภอลำปางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาวะที่ดี สมบูรณ์ทั้งกาย จิตใจ สังคม และปัญญา ทำให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้เป็นอย่างดี ตลอดจนส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ การดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราม อำเภอลำปางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราม อำเภอลำปางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราม อำเภอลำปางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 1) การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข 2) การจัดกิจกรรมทางสังคม 3) การอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ 4) การให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว และ 5) การส่งเสริมให้เลี้ยงชีพ มาจากพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (2546, หน้า 2-9) และการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราม ประกอบด้วย 1) คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย 2) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ 3) คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม มาจากทฤษฎีของ WHOQOL Group (1996)

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

- 1) การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข
- 2) การจัดกิจกรรมทางสังคม
- 3) การอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ
- 4) การให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว
- 5) การส่งเสริมให้เลี้ยงชีพ

ตัวแปรตาม

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราม อำเภอลำปางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- 1) คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย
- 2) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ
- 3) คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม
- 4) คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จาก 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านท่าลาดกระดาน หมู่ที่ 2 บ้านปากน้ำปราณ หมู่ที่ 3 บ้านปรือน้อย หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัว และ หมู่ที่ 5 หมู่บ้านสุขสวัสดิ์ รวมทั้งสิ้น 662 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Green (1991, pp. 499-510) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 146 คนได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างโดยไม่คำนึงว่าตัวอย่างแต่ละหน่วยมีโอกาสถูกเลือกมากน้อยเท่าไร เพื่อความสะดวกในการสุ่มตัวอย่าง รวมถึงใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Random Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคำนึงถึงสัดส่วนองค์ประกอบของประชากรและแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนตามที่ต้องการเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ต่อเดือน ที่มาของรายได้ และสถานที่ใช้บริการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ ประกอบด้วย 1) การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข 2) การจัดกิจกรรมทางสังคม 3) การอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคารสถานที่ ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ 4) การให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว และ 5) การส่งเสริมเบี้ยยังชีพ ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ ประกอบด้วย 1) คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย 2) คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ 3) คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4) คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 20 ข้อ ซึ่งลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็น

2.2 การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเชิงเนื้อหา ภาษาและสำนวน

2.2.2 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ของแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แล้วนำมาปรับปรุง โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.50-0.95 ถือว่านำมาใช้ได้

2.2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ใกล้เคียงจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.839

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วไปเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจโดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 146 ชุด ขณะที่ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจำเป็นต้องอธิบาย อ่านแบบสอบถามและให้ผู้สูงอายุบางท่านใช้วิธีการพูดตอบคำถามแทนการเขียน เนื่องจากผู้สูงอายุบางท่านไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือเองได้ เป็นการอำนวยความสะดวก อีกทั้งยังเป็นการเก็บข้อมูลได้อย่างครบถ้วนตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ หลังจากนั้นผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม มาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่มาของรายได้ และ โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลของรัฐที่ใช้บริการเป็นประจำ กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square Test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ค่าสถิติที่ทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือค่าสถิติ Durbin-Watson

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 60-69 ปี สถานภาพสมรส อาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท รายได้มาจากการประกอบอาชีพ และใช้บริการที่ รพ.ประจำอำเภอ (รพ.อำเภอบ้านนา) ผลการศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบ้านนา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมและรายด้าน

มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านร่างกาย

2. ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การให้คำแนะนำปรึกษาหรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ การจัดกิจกรรมทางสังคม และการอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคารสถานที่ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ

3. ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการให้คำแนะนำ ปรึกษา หรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001

อภิปรายผล

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เกิดความพึงพอใจ โดยอาจวัดคุณภาพชีวิตได้หลายแบบ เช่น ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับแนวคิดขององค์การอนามัยโลก (WHOQOL Group, 1996, pp. 354-356) ได้นำเสนอเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตที่มีความเป็นสากล ซึ่งสามารถนำไปใช้ในประชากรที่มีสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถจัดออกเป็นด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้ถึงความสมบูรณ์ของร่างกาย การรับรู้ถึงการเจ็บป่วยในร่างกาย การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บป่วยทางด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง ความมั่นใจในตนเอง รู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ และการตัดสินใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นการรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่นๆ เป็นการรับรู้ว่าคุณได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่สามารถมีผลต่อการดำเนินชีวิต อย่างเช่น การรับรู้ว่าคุณเองมีชีวิตอยู่อย่างอิสระไม่ถูกกักขัง รับรู้ว่าคุณเองมีความปลอดภัยมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน การรับรู้ว่าคุณเองได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ปราศจากมลภาวะต่างๆ ที่เป็นพิษ การรับรู้ว่าคุณเองอยู่ในการคมนาคมที่สะดวกสบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาลักษณ์ แสนโท, จารุกัญญา อุตานนท์ และกาญจนา ดาริส (2560) เรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ กรณีศึกษา: โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาราชควาย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม กล่าวว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธ์ภาพทางสังคม ด้านความมั่นคงในชีวิต และด้านสิ่งแวดล้อม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปลื้มใจ ไพจิตร (2558) เรื่องคุณภาพชีวิตในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระบุว่าระดับคุณภาพในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ

ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับคุณภาพดี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสิ่งแวดล้อม

2. ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานทั้งของรัฐบาลและเอกชน ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เกิดความพึงพอใจ ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 1) การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข 2) การจัดกิจกรรมทางสังคม 3) การอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ 4) การให้คำแนะนำ ปรีกษาหรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว และ 5) การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (2546, หน้า 2–9) ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดแนวนโยบายการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุเป็นสำคัญ โดยการกำหนดให้มีการสร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน การส่งเสริมกองทุนผู้สูงอายุเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชนมากขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่เอื้อให้เกิดโครงสร้างองค์กรและระบบบริหารจัดการที่รองรับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุของประเทศเพื่อรองรับสิทธิสำหรับผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องใน มาตรา 11 โดยสิทธิผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้เพิ่มเติมสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้ โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ 2) การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต 3) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม 4) การพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน 5) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่นๆ 6) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม 7) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ 8) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง 9) การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาคือครอบครัว 10) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง 11) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม 12) การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ทรัพย์แสนดี (2562) เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ปัจจัยในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ในภาพรวมมีการจัดสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการจัดสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ การให้คำแนะนำ ปรีกษาหรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว การบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข การอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ และมีการจัดสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การพัฒนาตนเองและการจัดกิจกรรมทางสังคม และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปลื้มใจ ไพจิตร (2558) เรื่องคุณภาพชีวิตในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี กล่าวว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคารสถานที่ ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ สำหรับด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ การศึกษาและข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นเพื่อแก้ไขปัญหาครอบครัว การฝึกอาชีพที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมทางสังคมและการให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี

3. ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวม ด้านการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการให้คำแนะนำ ปรีกษาหรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัวและด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่าการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัวและการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลปากน้ำปราณ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความผาสุก เกิดความพึงพอใจ ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ทรัพย์แสนดี (2562) เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า ปัจจัยในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ได้แก่ ด้านการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุและปัจจัยในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ด้านการพัฒนาตนเองและการจัดกิจกรรมทางสังคม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ด้านการอำนวยความสะดวกและปลอดภัยในอาคารสถานที่ ยานพาหนะและบริการสาธารณะอื่นๆ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง ด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ด้านจิตใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ ด้านการให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง ด้านสิทธิและเสรีภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้พบองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย คือ ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนา

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ ซึ่งการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่น เพื่อแก้ปัญหาครอบครัวและการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลปากน้ำปราณ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความผาสุก เกิดความพึงพอใจทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยได้ค้นพบประเด็นและปัญหาต่างๆ ที่น่าสนใจและนำมาสู่การวิเคราะห์เพื่อสร้างข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ นำไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุรอบด้าน ทั้งด้านสุขภาพ ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานของภาครัฐที่มีหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุในตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์นำปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จัดกิจกรรมการออกกำลังกายให้ผู้สูงอายุและขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุที่เป็นอาสาสมัครเพื่อถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มาใช้บริการสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้สูงอายุที่มาใช้บริการสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มาใช้บริการสาธารณสุข ควรมีการจัดตั้งศูนย์ให้การช่วยเหลือด้านอาหารและเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็น มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำปรึกษาความรู้ทางด้านกฎหมายผู้สูงอายุ และมีเจ้าหน้าที่จัดหาทุนช่วยเหลือว่าความแก่ต่างคดีกรณีผู้สูงอายุมีปัญหาทางคดี และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีกำหนดจ่ายเบี้ยยังชีพตรงตามกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจ่ายเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุครบถ้วนตามเกณฑ์ที่ได้รับ จัดให้มีเบี้ยยังชีพรายเดือนแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุอย่างโปร่งใส ให้ความสะดวกรวดเร็วทุกครั้งที่มาติดต่อรับเบี้ยยังชีพ และมีขั้นตอนในการติดต่อขอรับเบี้ยยังชีพที่ไม่ยุ่งยาก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีลงพื้นที่สอบถามความต้องการของผู้สูงอายุ เพื่อให้ทราบความต้องการของผู้สูงอายุอย่างแท้จริง แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ
2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุตามนโยบายของรัฐบาลในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ เช่น ภาวะผู้นำท้องถิ่น งบประมาณ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ ทรัพย์แสนดี. (2562, มกราคม-เมษายน). การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี. **วารสาร Lawarath Social E-Journal**, 2(1), 65-76.
- จุฑาลักษณ์ แสนโท, จารุกัญญา อุตานนท์ และกาญจนา ดำริสุข. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ กรณีศึกษา: โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนาราชควาย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. **วารสารรัชต์ภาคย์**, 11(2), 333-347.
- ธมนวรรณ อยู่ดี. (2560). กระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย กรณีศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เทศบาลนครนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปลื้มใจ ไพจิตร. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). คุณภาพชีวิตในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วารสารวิทยาการจัดการ**, 2(2), 158-179.
- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546. (2546, 22 ธันวาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 120 ตอนที่ 130 ก หน้า 2-9.
- ภัทรกร รุ่งจิระเดชากุล. (2559, มีนาคม-สิงหาคม). ความต้องการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลวัดยม อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์**, 18(1), 59-65.
- วุฒิคุณ คำควร. (2558). บทบาทผู้นำชุมชน วัฒนธรรมชุมชนและการยอมรับการใช้นวัตกรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- Green, S., B. (1991). How Many Subjects Dose It Take to Do a Regression Analysis? **Multivariate Behavioral Research**, 26(3), 499-510.
- WHOQOL Group. (1996). What Quality of Life? World Health Organization Quality of Life Assessment. **World Health Forum**, 17(6), 354-356.

Participation in Household Solid Waste Management in Ang Thong Municipality Ang Thong Province

Virasak Khamkoed

Waraporn Subruangthong

Mayuri Rattanasermpong

Master of Public Administration Program, the Faculty of Humanities and Social
Sciences, Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: virasakdla@gmail.com

Received: February 22, 2021 Revised: March 30, 2021 Accepted: April 8, 2021

Abstract

This research aims to 1. Study on household solid waste management in Ang Thong Municipality. Ang Thong Province 2. Study the participation of people in the management of household solid waste in Ang Thong Municipality. Ang Thong Province and 3. To present a model of household solid waste management with participation of people in Ang Thong city area. Ang Thong Province The sample used in this research was people in Ang Thong Municipality. Ang Thong Province: 377 people and people involved in waste management of Ang Thong Municipality 12 people in Ang Thong Province analyzed the data using descriptive statistics such as percentage, mean, standard deviation. The data were analyzed using descriptive statistics such as percentage, mean, standard deviation. And text synthesis.

The results of the study were as follows: 1. Solid waste management of Ang Thong Municipality. Public action Reduce the amount of household waste And sorting out solid waste by using different sorting methods Before throwing into the municipal waste bin The highest amount of solid waste that occurs is glass bottles, drinking water bottles And all other bottles 2. The participation in household solid waste management in Ang Thong Municipality was at a moderate level. Sorted as follows Participation in the operation Participating in receiving benefits Participation in decision-making and participation in receiving benefits 3. Participatory household solid waste management model of people in Ang Thong Municipality is to promote participation in solid waste management of all sectors according to the principle of "Pracharat" is the integration of Together with all government sectors From government agencies at the provincial or district level, municipalities, community leaders and people in the area To promote and support sustainable separation of each type of waste And take the sorted waste to be disposed of properly

Keywords: Participation, Solid Waste, Municipality

การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขต เทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

วิรัชศักดิ์ ขำเกิด

วารภรณ์ ทรัพย์รวงทอง

มยุรี รัตนเสริมพงศ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: virasakdla@gmail.com

ได้รับบทความ: 22 กุมภาพันธ์ 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 30 มีนาคม 2564 ตอรับตีพิมพ์: 8 เมษายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง 2.ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง และ 3.นำเสนอรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 377 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 12 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1. การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง ประชาชนดำเนินการลดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน และคัดแยกขยะมูลฝอยโดยใช้วิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภทก่อนทิ้งลงในถังขยะที่เทศบาลจัดให้ มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ขยะประเภท ขวดแก้ว ขวดน้ำดื่ม และขวดอื่นๆ ทุกชนิด 2. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทองอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของทุกภาคส่วน ตามหลักการ “ประชารัฐ” คือการบูรณาการ ร่วมกันของทุกภาคส่วนราชการ ตั้งแต่ส่วนราชการระดับจังหวัด/อำเภอ เทศบาล ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการคัดแยกขยะแต่ละประเภทอย่างยั่งยืน และนำขยะที่คัดแยกแล้วไปกำจัดอย่างถูกต้องต่อไป

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ขยะมูลฝอย, เทศบาลเมือง

บทนำ

ปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายทวีความรุนแรงมากขึ้นตลอดทุกปีเป็นผลเนื่องมาจากการขาดความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ และขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หลายแห่งไม่มีพื้นที่สำหรับใช้กำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งการคัดค้านโครงการกำจัดขยะมูลฝอยจากประชาชน โดยในปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งกำจัดขยะมูลฝอยโดยการนำขยะมูลฝอยไปเทกองกลางแจ้ง (Open Dump) หรือเผากลางแจ้ง (Open Burning) ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนตามมา เช่น กลิ่นเหม็น น้ำเสียจากน้ำชะขยะปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำผิวดิน และแหล่งน้ำใต้ดิน เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค เกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น การจัดการขยะมูลฝอยแบบฝังกลบที่ไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ยังก่อให้เกิดปัญหาไฟไหม้ขยะมูลฝอย นอกจากนี้ประชาชนในประเทศส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกเกี่ยวกับปัญหาและการจัดการขยะมูลฝอย จึงไม่ให้ความสำคัญที่จะลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางหรือแหล่งกำเนิด ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยจึงเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยกรมควบคุมมลพิษได้ประเมินการจัดการขยะมูลฝอย ในปี 2557 พบว่า มีขยะมูลฝอยเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น ที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและในจำนวนดังกล่าวมีเพียงบางส่วนถูกนำไปแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ส่วนที่เหลือส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการจัดการให้ถูกต้องหรือส่วนใหญ่ยังถูกทิ้งเทกองเป็นขยะมูลฝอยตกค้างเพิ่มขึ้นทุกปี (กรมควบคุมมลพิษ, 2559) นอกจากนี้ปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วยหลายสาเหตุปัจจัย ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายของประเทศ ซึ่งมีสาระสำคัญให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีวิธีการสำคัญ ได้แก่ การลดขยะมูลฝอยหรือขยะอันตรายที่แหล่งกำเนิด การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ซ้ำและใช้ประโยชน์ใหม่ การเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแปรรูปขยะมูลฝอยเป็นพลังงานหรือเชื้อเพลิง และได้จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (พ.ศ. 2559-2564) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและขยะอันตรายของประเทศ มีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ประการสำคัญได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบขยะมูลฝอยชุมชน และกำกับดูแลจังหวัดและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศระเบียบ และแนวทางที่เหมาะสม (กรมควบคุมมลพิษ, 2559)

กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแล

รับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไข ปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตั้งแต่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยให้จังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้าน/ชุมชน และ ประชาชนในทุกครัวเรือนร่วมดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าวเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการ ขยะมูลฝอยในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562)

จากปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย เป็นปัญหาสำคัญที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไข รัฐบาลจึงได้ประกาศให้เป็นวาระ แห่งชาติและมอบหมายให้หน่วยงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการให้เห็นผลสำเร็จเป็น รูปธรรม ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และรับรู้ถึงสภาพปัญหาและ บริบทพื้นที่เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบโดยตรงในการจัดการขยะมูลฝอยตามแผน ปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ที่จะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบและดำเนินการจัดการขยะ มูลฝอยในพื้นที่อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

เทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เป็นเทศบาลเมืองแห่งเดียวในจังหวัดอ่างทอง สถานที่ตั้ง เป็นเมืองศูนย์กลางของจังหวัดอ่างทอง มีจำนวนชุมชนจำนวน 22 ชุมชน มีประชากรจำนวน 12,803 คน 6,473 ครัวเรือน มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่เทศบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 14,625.70 ตัน/ปี หรือ ประมาณ 40.07 ตัน/วัน (40,070 กิโลกรัม/วัน) มีการจัดตั้งงบประมาณการจัดการขยะมูลฝอยไว้ใน งบประมาณรายจ่ายปีละ 7,235,000 บาท ซึ่งปัญหาสำคัญมาจากการเป็นสังคมเมืองและชุมชนการค้า ทำให้ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย และยังขาดความตระหนักและจิตสำนึก ในการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนทำให้เกิดปัญหาปริมาณขยะที่มากขึ้นตามมา ทำให้ปริมาณขยะ มูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมีจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในพื้นที่ จังหวัดอ่างทอง โดยเฉพาะการขยายตัวของชุมชนเมืองและการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในเทศบาลเมือง อ่างทอง ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ ชีวิตและสิ่งแวดล้อมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องได้รับการจัดการที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ปัญหายายตัวและรุนแรงยิ่งขึ้น เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและส่งผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

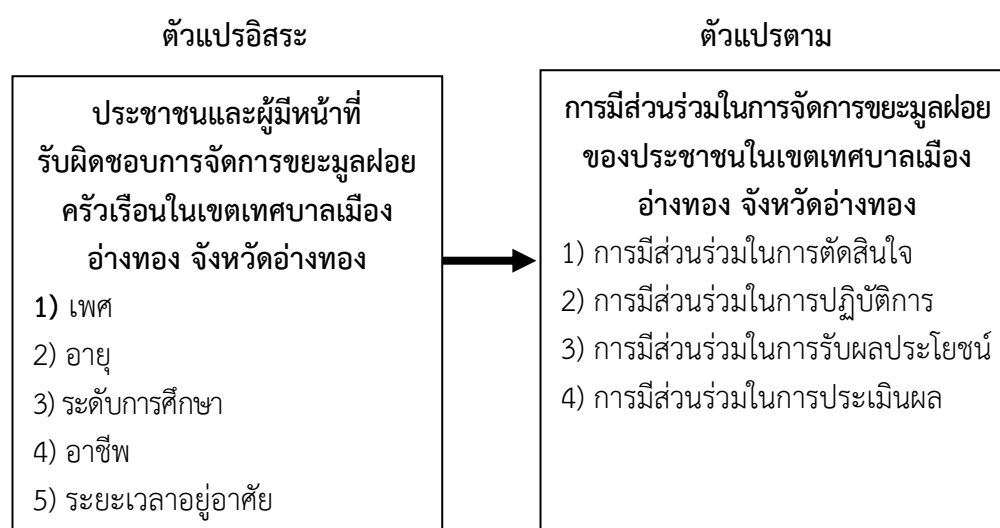
การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทองในครั้งนี้ เป็นการศึกษาศาภาพการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัด อ่างทองในปัจจุบัน และระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล เพื่อชี้ให้เห็นถึงการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบัน และปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานของเทศบาลเมือง อ่างทองดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมือง อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถแก้ไขปัญหา/อุปสรรค ได้อย่างถูกต้องและ ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1977; อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภิลาพันธ์, 2550, หน้า 21 -22) ได้อธิบายและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 6,473 ครัวเรือน จากจำนวน 22 ชุมชน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563) และประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องโดยตรงในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ เชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane) ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จากการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้จำนวนไม่น้อยกว่า 377 ครึ่งเรือน และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 12 คน ประกอบด้วย 1) ฝ่ายข้าราชการผู้รับผิดชอบงานจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง ประกอบด้วย ปลัดเทศบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของเทศบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 3 คน รวม 4 คน และ 2) พนักงาน/ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง ประกอบด้วย พนักงานขับรถบรรทุกขยะมูลฝอย จำนวน 4 คน และพนักงานเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 4 คน รวม 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะของเทศบาลเมืองอ่างทอง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2 แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้กับการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะการสัมภาษณ์ที่อยู่ระหว่างการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับการสัมภาษณ์แบบไร้โครงสร้าง ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน แต่จะมีลักษณะผสมผสานระหว่างโครงสร้างข้อคำถามและการกำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า

2.3 การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.3.1 ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ และขอคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการ การสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามขอบเขตของการวิจัย

2.3.2 สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิด

2.3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คือ การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ดำเนินการดังนี้

2.3.3.1 นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษา เนื้อหา สาระ รูปแบบของการสอบถาม และความเที่ยงตรงของเนื้อหา

2.3.3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการค้นคว้าอิสระแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไข วิธีใช้ในการตรวจสอบคือการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC)

2.3.4 เสนอสร้างแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไข วิธีใช้ในการตรวจสอบคือ การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) (ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์, 2551; อ้างถึงใน วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง, 2558, หน้า 117-119) กำหนดค่าความสอดคล้องต้องไม่ต่ำกว่า 0.50

2.3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.3.6 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (1971, p.160) กำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70

2.3.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Data Collection and Compilation) โดยผู้ศึกษาได้ให้อาสาสมัครนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลเพื่อขออนุญาตหมายวัน-เวลาสัมภาษณ์เป็นการล่วงหน้า พร้อมทั้งอธิบายประเด็นของการสัมภาษณ์ให้ทราบอย่างคร่าวๆ และก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจนว่าจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงวิชาการเท่านั้น รวมทั้งขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการจัดบันทึกการสนทนาและบันทึกเสียงทุกครั้งในระหว่างการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 377 ชุด แล้ว ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทองของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้เกณฑ์การแปลผลของข้อมูลของการวิเคราะห์ของ Best (1981, P.190)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มาแยกประเด็นตามข้อคำถาม จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นโดยใช้วิธีการ “ตีความ” ตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อสรุปผลการวิจัยแยกเป็นประเด็นๆ เรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้สามประเด็น ได้แก่ การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือน และแนวทางการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

4.3 นำผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามดังกล่าวข้างต้นมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง การตอบแบบสอบถามกับข้อมูลจากเอกสาร เพื่อใช้ในการอภิปรายผลการพัฒนาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 377 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80 มีระดับการศึกษาขั้นสูงสุด มัธยมศึกษา หรือ ปวช. จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 65.80 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และมีระยะเวลาอาศัยอยู่ในเทศบาล 11 ปีขึ้นไป – 15 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำเนินการลดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 87.00 คัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 88.60 คัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนโดยการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภทก่อนทิ้ง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 มีปริมาณขยะมูลฝอยประเภท ขวดแก้ว ขวดน้ำดื่ม และขวดอื่นๆ ทุกชนิด จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 42.70 และมีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนโดยใส่ในถังขยะของเทศบาล จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 83.60

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.59	0.678	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	2.85	0.597	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	2.73	0.731	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.43	0.702	ปานกลาง
รวม	2.65	0.677	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = 0.677) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.597) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.731) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X}$ = 2.59, S.D. = 0.678) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.43, S.D. = 0.702)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1.การเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย	2.59	0.678	ปานกลาง
2.การร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	2.49	0.673	ปานกลาง
3.การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการจัดการขยะมูลฝอย	2.30	0.651	น้อย
4.การเข้าร่วมประชาคมเพื่อจัดทำร่างเทศบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	2.28	0.689	น้อย
5.การร่วมวางแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอย	2.42	0.710	ปานกลาง
รวม	2.41	0.680	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.41, S.D. = 0.680) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยกับเทศบาลเทศบาล ($\bar{X}$ = 2.59, S.D. = 0.678) รองลงมาคือ การร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยเทศบาล ($\bar{X}$ = 2.49, S.D. = 0.673) การร่วมวางแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ($\bar{X}$ = 2.42, S.D. = 0.710) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการจัดการขยะมูลฝอย ($\bar{X}$ = 2.30, S.D. = 0.651) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเข้าร่วมประชาคมเพื่อจัดทำร่างเทศบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1.การร่วมกิจกรรมของเทศบาลที่เกี่ยวกับการจัดการจัดการขยะมูลฝอย	2.64	0.697	ปานกลาง
2.การคัดแยกขยะแต่ละประเภทก่อนนำไปทิ้ง	2.95	0.516	ปานกลาง
3.การนำขยะเปียกมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือนำหมักจุลินทรีย์ชีวภาพ	2.68	0.644	ปานกลาง
4.การใช้ถุงผ้า ปิ่นโต หรือตะกร้า มาซื้อสินค้าเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม	2.97	0.520	ปานกลาง
5.การเสียค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยให้แก่เทศบาล	3.01	0.612	ปานกลาง
รวม	2.85	0.597	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.64, S.D. = 0.697) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การเสียค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยให้แก่เทศบาล ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 0.612) การใช้ถุงผ้า ปิ่นโต หรือตะกร้ามาซื้อสินค้าเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก

และกล่องโฟม ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.520) การคัดแยกขยะแต่ละประเภทก่อนนำไปทิ้ง ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.516) การนำขยะเปียกมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือนำหมักจุลินทรีย์ชีวภาพ ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.644) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การร่วมกิจกรรมของเทศบาลที่เกี่ยวกับการจัดการจัดการขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.697)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1.การมีรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล	3.33	0.849	ปานกลาง
2.การนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์	2.45	0.732	ปานกลาง
3.การซื้อผลิตภัณฑ์ชนิดเติมมาใช้ แทนการซื้อผลิตภัณฑ์แบบขวด	2.57	0.737	ปานกลาง
4.การคัดแยกขยะอันตรายแล้วนำมาทิ้งในจุดทิ้งขยะอันตรายที่เทศบาลจัดให้	2.81	0.618	ปานกลาง
5.การเข้าร่วมกลุ่มสมาชิกในการจัดการขยะมูลฝอย	2.49	0.692	ปานกลาง
รวม	2.73	0.731	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.731) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.849) การคัดแยกขยะอันตรายแล้วนำมาทิ้งในจุดทิ้งขยะอันตรายที่เทศบาลจัดให้ ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 0.618) การซื้อผลิตภัณฑ์ชนิดเติมมาใช้ แทนการซื้อผลิตภัณฑ์ แบบขวด ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.737) การเข้าร่วมกลุ่มสมาชิกในการจัดการขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.692) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.732)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า
1.การแจ้งให้เทศบาลทราบ เมื่อพบถังขยะของเทศบาลชำรุดหรือไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	2.62	0.717	ปานกลาง
2.การตรวจสอบรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยของเทศบาล	2.38	0.697	ปานกลาง
3.การร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานพนักงานรักษาความสะอาดของเทศบาล	2.36	0.685	ปานกลาง
4.การประเมินผลการจัดการขยะของเทศบาล	2.39	0.692	ปานกลาง
5.การเสนอแนะแนวทางจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล	2.42	0.723	ปานกลาง
รวม	2.43	0.702	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.702) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การแจ้งให้เทศบาลทราบเมื่อพบถึงขยะของเทศบาล ชำรุดหรือไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.717) การเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.723) การประเมินผลการจัดการขยะของเทศบาล ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.692) การตรวจสอบรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยของเทศบาล ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.697) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานพนักงานรักษาความสะอาดของเทศบาล ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.685)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะพบว่า การจัดการขยะของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

4.1 สภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบันของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการคัดแยกขยะมูลฝอย แม้ว่าจะมีการคัดแยกขยะรีไซเคิลก่อนทิ้งลงถังขยะแล้วก็ตาม แต่ขยะอินทรีย์ที่ยังทิ้งรวมกันกับขยะทั่วไป ทำให้มีปัญหาถังขยะที่รองรับขยะของเทศบาลไม่เพียงพอ และปัญหาน้ำขยะที่ไหลลงพื้นทำให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวสกปรกและมีกลิ่นเหม็น รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากการทิ้งขยะที่ไม่ลงถังของประชาชน การคุ้ยขยะของคนเร่ร่อนและสุนัขจรจัด

4.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

4.2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ส่วนร่วมในการวางแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยการจัดทำประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล โดยจะจัดประชาคมในตอนเย็นหลักเล็กลง หรือในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีโอกาสมากขึ้น แต่ยังไม่ได้รับการตอบรับเท่าที่ควร เนื่องจากประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชาคมเท่าที่ควร บางส่วนก็ทำงานจนเหนื่อยล้าและไม่มีเวลาในการร่วมประชาคม ผู้ที่มาร่วมประชาคมส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้นำชุมชนหรือผู้นำในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่

4.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองอ่างทองมีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยแต่ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเดิมๆ และเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่ได้ทำงานแล้ว กลุ่มผู้ทำงานและผู้ใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมน้อย ในส่วนของการคัดแยกขยะในครัวเรือนของประชาชนในพื้นที่ ประชาชนยังขาดจิตสำนึกและความตระหนักที่จะคัดแยกขยะแต่ละประเภทก่อนทิ้ง โดยมองว่าเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ไม่มีเวลา ไม่มีพื้นที่เพียงพอ เช่น การคัดแยกขยะเปียก ในครัวเรือนไม่มีพื้นที่ที่จะขุดหลุมทำถังขยะเปียก ถ้าหากใช้วิธีการทำน้ำหมัก ก็ไม่รู้ว่าเอาน้ำหมักไปทำอะไร เมื่อไม่มีพื้นที่ ไม่มีต้นไม้ให้เอาน้ำหมักไปใช้

4.2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ชาวบ้านยังขาดจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ ยังไม่มีการคัดแยกขยะเท่าที่ควร โดยส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการคัดแยกขยะโดยมองว่าการจัดการขยะเป็นหน้าที่ของเทศบาล ประชาชนมีหน้าที่ในการทิ้งขยะให้ลงถังที่เทศบาลจัดไว้ให้เท่านั้น

4.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เทศบาลเมืองอ่างทองได้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นผ่านเวทีประชาคมและรายงานข้อมูลให้ที่ประชุมทราบทุกครั้ง และยังมีการเปิดสายด่วนออนไลน์และแอปพลิเคชันไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางให้ประชาชนร้องเรียนข้อมูลการจัดการขยะของเทศบาล แต่ยังไม่ได้รับข้อมูลการร้องเรียนจากประชาชน

4.3 รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง การจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผลต้องเริ่มจากการให้ความสำคัญของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ระดับจังหวัด/อำเภอ จะต้องวางแผนงานจัดการขยะมูลฝอย กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแผนปฏิบัติการในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ เทศบาลจะต้องมีแผนดำเนินงานกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด ผู้นำชุมชน จะต้องมีลักษณะเป็นผู้นำและผู้ควบคุมและผู้ประสานงาน กำกับดูแล ให้ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ มีวินัยในการคัดแยกขยะมูลฝอยครัวเรือนและทำงานแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะทำงานระดับหมู่บ้าน/ชุมชนและประชาชน ต้องเริ่มจากการมีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้หลักการคัดแยก 3 ช ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ มีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางและกำจัดขยะแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

อภิปรายผล

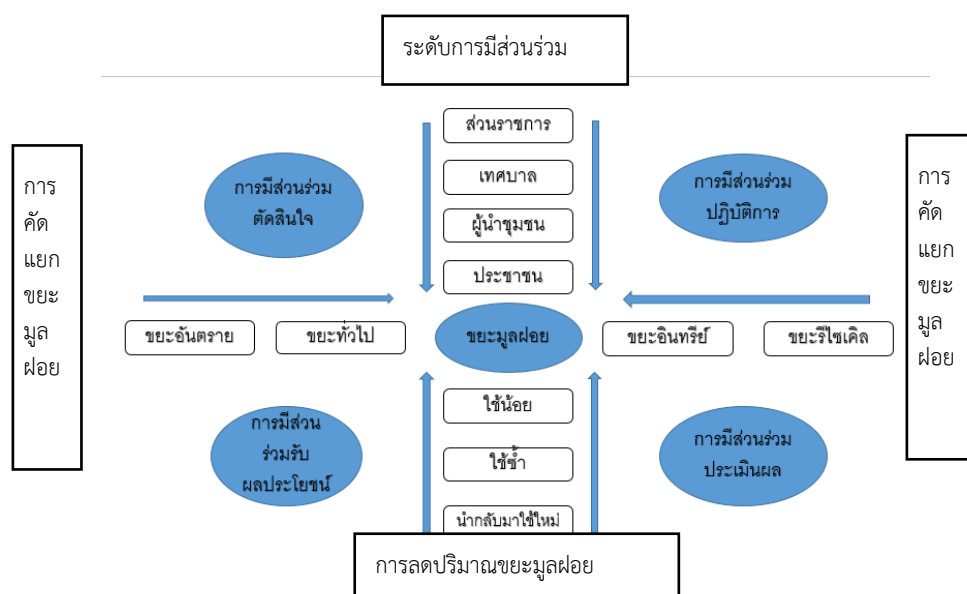
จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง มีประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนโดยใส่ในถังขยะของเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 83.60 โดยดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนแต่ละประเภทก่อนทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 59.40 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทองให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะโดยทิ้งใส่ในถังขยะของเทศบาล แต่ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง โดยเฉพาะขยะอินทรีย์หรือขยะอินทรีย์ จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง พบว่า “ขยะที่เทศบาลเก็บขนไปกำจัดส่วนใหญ่เป็นขยะทั่วไปปนอยู่กับขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกจำนวนมาก” ไม่สอดคล้องกับ ญัตติ รัฐธรรมนูญ ทรัพยากรอุปถัมภ์, และอาการ มินวงษ์ (2561) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การนำขยะที่คัดแยกไปตามสถานที่รองรับการคัดแยกขยะ และการทิ้งขยะในถังของเทศบาลที่กำหนดไว้ ส่วนที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ แยกขยะแต่ละประเภทไว้ภายในบ้านจนกว่าจะนำไปยังจุดทิ้งที่กำหนด และการเก็บเศษอาหารไว้ทำปุ๋ยหมัก

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนได้ให้ความสำคัญกับการลดปริมาณขยะมูลฝอยตามนโยบายของรัฐบาล เช่น การไม่ใช้ถุงพลาสติก และหันมาใช้ถุงผ้า ปิ่นโต หรือตะกร้ามาซื้อสินค้าเพื่อลดการใช้

ถุงพลาสติกและกล่องโฟม ช่วยลดปริมาณขยะพลาสติกที่จะเกิดขึ้นได้ การทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชน โดยไม่ทิ้งลงในที่สาธารณะแต่จะทิ้งลงในถังขยะที่ทางเทศบาลจัดให้ และเสียค่าธรรมเนียมในการเก็บขนขยะให้แก่เทศบาล ไม่สอดคล้องกับ สุริยะ หาญพิชัย และจันทร์ฉาย จันทร์ลา (2561) ได้ศึกษาการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลลำน้ำรายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี พบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ไม่สอดคล้องกับ วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง (2563) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นไทย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการกำหนดนโยบาย และด้านการดำเนินงาน

3. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง คือการให้ความสำคัญของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ระดับจังหวัด/อำเภอ จะต้องวางแผนงานจัดการขยะมูลฝอย กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนปฏิบัติการในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ เทศบาลจะต้องมีแผนดำเนินงานกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เหมาะสมกับพื้นที่และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด ผู้นำชุมชนจะต้องมีลักษณะเป็นผู้นำและผู้ควบคุมและผู้ประสานงาน กำกับดูแล ให้ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบมีวินัยในการคัดแยกขยะมูลฝอยครัวเรือนและทำงานแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะทำงานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชน ต้องเริ่มจากการมีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย โดยให้หลักการคัดแยก 3 ช ใช้น้อย ใช้น้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ มีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางและกำจัดขยะแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีส่วนประกอบ ดังนี้

ภาพ 2 รูปแบบการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลเมืองอ่างทอง

3.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง
ของทุกภาคส่วน ตามหลักการ “ประชารัฐ” ประกอบด้วย

3.1.1 ส่วนราชการระดับจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการบริหาร
จัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการจัดการขยะมูลฝอยระดับจังหวัด/
อำเภอและบูรณาการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งแต่ระยะต้นทาง ระยะกลางทาง และระยะ
ปลายทาง ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

3.1.2 เทศบาลเมืองอ่างทอง ดำเนินการการออกเทศบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ
ข้อบังคับ เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับ
ผู้นำชุมชนโดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการคัดแยกขยะแต่ละประเภทที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่สังคมและลักษณะ
บ้านพักที่อยู่อาศัยที่เป็นทาวน์เฮาส์ ทาวน์โฮม ตามหลักการ 3ช ใช้น้อย ใช้น้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่

3.1.3 ผู้นำชุมชน ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่
ในลักษณะของการรวมกลุ่มจัดตั้งคณะทำงาน หรือทีมงานเพื่อขับเคลื่อนและดูแลการจัดการขยะมูลฝอย
ของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงสภาพบริบทของพื้นที่เป็นสำคัญ

3.1.4 ประชาชน ให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย
ตั้งแต่ครัวเรือน โดยเน้นการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง แยกขยะที่เกิดขึ้นออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่
ขยะทั่วไป ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิลและขยะอันตราย นำขยะที่แยกประเภทไปกำจัดอย่างถูกต้อง

3.2 การคัดแยกขยะแต่ละประเภทที่เหมาะสมกับบริบทของเทศบาลเมืองอ่างทอง

3.2.1 ขยะทั่วไป เทศบาลควรจัดเก็บค่ากำจัดขยะมูลฝอยตามปริมาณขยะ
ที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละครัวเรือน ครัวเรือนที่มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นมากควรเสียค่าธรรมเนียม
มากกว่าครัวเรือนที่มีปริมาณขยะมูลฝอยน้อย เช่น การใช้ถุงขยะในครัวเรือน เป็นต้น โดยเทศบาล
จำหน่ายถุงขยะให้แก่ครัวเรือนในพื้นที่ ตามขนาดและราคาที่แตกต่างกัน ครัวเรือนจะซื้อถุงจากเทศบาล
ตามปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในครัวเรือน เป็นมาตรการที่ช่วยทำให้ครัวเรือนเกิดการตระหนัก และให้
ความสำคัญกับการคัดแยกขยะมูลฝอยประเภททั่วไปของประชาชนในพื้นที่

3.2.2 ขยะอินทรีย์ ขยะอินทรีย์ของเทศบาลเมืองอ่างทอง ไม่เหมาะสมที่จะทำ
ถังขยะเปียกแบบหลุมเนื่องจากไม่มีพื้นที่ดิน เทศบาลควรจัดทำโครงการส่งเสริมให้ประชาชนจัดทำถังหมัก
ในครัวเรือน และรับซื้อน้ำหมักจากครัวเรือน หรือเป็นส่วนลดในการซื้อถุงขยะทั่วไปของครัวเรือน

3.2.3 ขยะรีไซเคิล ควรส่งเสริมให้มีการคัดแยก และเทศบาลควรมีการ
ให้บริการรับซื้อขยะรีไซเคิลจากครัวเรือนในทุกสัปดาห์ หรือเป็นส่วนลดในการซื้อถุงขยะทั่วไปของครัวเรือน

3.2.4 ขยะอันตราย เทศบาลควรส่งเสริมและชี้ให้ประชาชนเห็นถึงโทษ
ของการจัดการขยะอันตรายที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะอันตรายให้ถูกต้อง
รวมทั้งจัดให้มีจุดทิ้งขยะอันตรายในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน

4. การคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง โดยกำหนดวิธีการและแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอย
ให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ คำนึงถึงลักษณะสังคมที่เป็นชุมชนเมืองและการค้า เพื่อให้ประชาชน
สามารถดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนและการสร้าง
จิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ให้ทุกคนตระหนักและรับผิดชอบต่อสังคม ประชาชน
ในพื้นที่ถือว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้การจัดการขยะมีความยั่งยืน โดยเริ่มจากการสร้างจิตสำนึก

ในการคัดแยกขยะ การมีวินัยแยกก่อนทิ้ง โดยการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง คือ ในครัวเรือน หากมีการวางระบบการจัดการขยะ มีการจัดทำจุดแยกขยะในครัวเรือน มีการแบ่งการแยกขยะออกเป็นประเภทด้วยตนเอง คือ มีจุดทิ้งขยะเปียกในครัวเรือน จุดทิ้งขยะรีไซเคิลในครัวเรือน จุดทิ้งขยะอันตรายในครัวเรือน และนำเฉพาะขยะทั่วไปที่ได้คัดแยกไว้แล้ว ไปทิ้ง ณ จุดกำจัดขยะทั่วไปที่ทางเทศบาลจัดให้ สอดคล้องกับ ภัฏญญณณณัฐ วชิรหัตถพงษ์ (2559) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของคนในชุมชนเขตชุมชนเทศบาลบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า คนในชุมชนมี ความรู้ ความเข้าใจและจิตสำนึกเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน คือส่วนมากจะรู้ แต่ยังขาดจิตสำนึก คือ ทุกคนรู้ว่าขยะควรแยกเศษอาหาร วัสดุพลาสติก ขวด แต่พอถึงเวลาทิ้ง ก็รวมกันมาเลย ภาพรวมส่วนหนึ่งเวลาไม่มีเวทิตั้งใจไม่ค่อยมีคนออกมา มีการแจ้งข่าวสารโดยการเดินบอก แต่ยังไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาผู้วิจัยพบรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของเทศบาลเมืองอ่างทอง เพื่อให้สามารถจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของทุกภาคส่วน ตามหลักการ “ประชารัฐ” โดยการบูรณาการร่วมกันตั้งแต่ระดับจังหวัด/อำเภอจะต้องวางแผนงานจัดการขยะมูลฝอย กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนปฏิบัติการในการจัดการขยะมูลฝอยที่ชัดเจน เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน เทศบาลจะต้องมีแผนดำเนินงานกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เหมาะสมกับพื้นที่ และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด ผู้นำชุมชนจะต้องมีลักษณะเป็นผู้นำ ควบคุม และประสานงาน กำกับดูแลให้ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบมีวินัยในการคัดแยกขยะมูลฝอยครัวเรือนและทำงานแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะทำงานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชน ต้องเริ่มจากการมีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้หลักการคัดแยก 3 ข ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง เทศบาลเมืองอ่างทองควรส่งเสริมการดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยเฉพาะขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกให้เพิ่มขึ้น โดยจะต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการขยะอินทรีย์ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ที่เป็นชุมชนเมือง โดยการแจกสารเร่งการย่อยสลาย (EM) เพื่อให้เกิดแรงจูงใจแก่ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ เทศบาลอาจมารับซื้อเพื่อจำหน่ายต่อไปก็ได้ หรือกรณีในชุมชนเมืองหรือไม่มีพื้นที่เพียงพอ ให้จัดทำถังแยกขยะอินทรีย์ขนาดเล็กไว้ในครัวเรือน และให้เทศบาลรับซื้อจากครัวเรือนในพื้นที่เพื่อนำมากำจัดอย่างถูกต้อง เช่น การทำน้ำหมัก การทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น จะช่วยให้ครัวเรือนเห็นความสำคัญของการลดปริมาณขยะมูลฝอยและยังช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอีกประการหนึ่งด้วย

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล เทศบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของเทศบาลให้มากขึ้น โดยการเพิ่มช่องทางการสื่อสาร เช่น การจัดเวทีประชาคมสัญจร เป็นต้น รวมถึงการเปิดช่องทางการสื่อสาร ร้องเรียน ร้องทุกข์ ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ เฟสบุค สายด่วนรับฟังปัญหาความต้องการประชาชน การเยี่ยมบ้านยามเย็นรับฟังความคิดเห็นประชาชน เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการตระหนักและความสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม ให้ประชาชนในเทศบาลเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล เพื่อสร้างความร่วมมือ และการมีจิตสำนึกต่อสังคมส่วนรวม

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลเมืองอ่างทอง ควรเน้นกิจกรรมที่เน้นการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การส่งเสริมการคัดแยกขยะแต่ละประเภท ตามหลักการ 3R การใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะแต่ละประเภทที่เหมาะสมกับสังคมเมือง และทำได้ง่าย ไม่เพิ่มภาระให้ประชาชน และคำนึงถึงบริบทในพื้นที่ที่สำคัญ

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เทศบาลควรเน้นการประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก การกระตุ้นให้เกิดการคัดแยกขยะมูลฝอย มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ถึงโทษ และประโยชน์ในการลดและคัดแยกขยะ ให้คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมภายในสังคม และประโยชน์จากการคัดแยกขยะมูลฝอย ให้ประชาชนมีความรู้สึกรู้ว่า การจัดการขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคน

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เทศบาลเมืองอ่างทองควรมีกิจกรรม หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นผ่านเวทีต่างๆ และมีการติดตามผลและรายงานความคืบหน้า เรื่องร้องเรียน หรือเรื่องร้องทุกข์ที่ประชาชนในพื้นที่ได้แจ้งให้เทศบาลอ่างทองทราบ โดยรายงานให้ผู้แจ้งทราบเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ จนกว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนเรื่องร้องทุกข์นั้นได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของเทศบาลเมืองอ่างทองที่เป็นสังคมเมือง เพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของเทศบาลเมืองอ่างทองเป็นการแก้ไขปัญหการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอ่างทอง อย่างยั่งยืน

2. ควรศึกษากระบวนการหรือแนวทางสร้างการบูรณาการของทุกภาคส่วนในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาล ชุมชน และประชาชน เพื่อขับเคลื่อน การจัดการขยะมูลฝอยให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. ควรศึกษาวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยที่ยั่งยืน โดยเน้นการสร้างค่านิยม จิตสำนึก และวินัยในการจัดการขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนเพื่อให้ประชาชนสามารถจัดการขยะมูลฝอยได้ตั้งแต่ครัวเรือน

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2559). แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559–2564). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน“จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง
- _____. (2563). ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองท้องถิ่น. สืบค้น ธันวาคม 10, 2563, จาก <http://waste.dla.go.th/>.
- กัญญ์ณวัณ วชิรหัตถพงษ์. (2559). การมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของคนในชุมชนเขตชุมชนเทศบาลบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุบลรัตน์, และอาภากร มินวงษ์. (2561, กันยายน-ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 12(3), 5-14.
- ธนวัฒน์ คำภีรานนท์. (2550). การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2546 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 12). (2547, 22 ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 142 ก. หน้า 1-15.
- วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง. (2558). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.
- _____. (2563, มกราคม-เมษายน). การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นไทย. วารสารสมาคมนักวิจัย, 25(2), 332-344.
- สุริยะ หาญพิชัย, และจันทร์ฉาย จันทร์ลา. (2561, มกราคม-มิถุนายน). การจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลลำน้ำรายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี. วารสารเทคโนโลยีสุรนารี, 12(1), 67-85.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.
- John, Best W. (1981). *Research in Education*. (4th ed.). New Jersey: Prentice–Hall.

Development of Application for English Lesson for Grade 8 students

Hokuto shibasaki

Nakhon Lalognum

Passakorn Naewpraneed

Nathapob Somkid

Innovation and Educational Technology Department, Faculty of Education,
Burapha University, Thailand

Corresponding Author: nathapobs@go.buu.ac.th

Received: July 5, 2021 Revised: July 29, 2021 Accepted: August 13, 2021

Abstract

The purposes of the research were 1) to develop application for English lessons of grade 8 students by using the project format effectively according to criteria (80/80) 2) to compare the learning achievement before and after using application for English lesson 3) to examine satisfaction of the grade 8 students influence on application for English lessons. The sample of the research were 49 students studying in grade 8 in the second semester academic year 2018 from 2 classrooms by cluster sampling, 22 students with high level of academic performance and 27 students with moderate and weak levels. The research instruments consisted of 1) application for English lesson 2) pre and post achievement tests 3) application for English lesson quality evaluation form 4) satisfaction questionnaire. Statistic in the research used percentage, the average value, standard deviation, developmental testing (E1/E2) and t-test dependent.

The research results were as follows : 1) the group of students with high level of academic performance has efficiency $E1 = 85.38$ $E2 = 84.94$ and the group with moderate and weak levels has efficiency $E1 = 82.54$ $E2 = 80.56$ according to set criteria 2) comparing learning achievement found that both groups of student using application for English lessons, post-test higher than pre-test different significance at the .01 level 3) the satisfaction of students toward using application for English lesson are satisfied at the highest level.

Keywords: Application Development, English Lesson, Grade 8 Students

การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โฮกุดะ ชิบาซากิ

นคร ละลอกน้ำ

พัสกร แนวปราณีต

ณฐาภพ สมคิด

ภาควิชาวิศวกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Corresponding Author: nathapobs@go.buu.ac.th

ได้รับบทความ: 5 กรกฎาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 29 กรกฎาคม 2564 ตอบรับตีพิมพ์: 13 สิงหาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนฯ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อแอปพลิเคชันบทเรียนฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ 2 ห้องเรียน จำนวน 49 คน สุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) แยกเป็นห้องเรียนที่เป็นนักเรียนผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน กับห้องเรียนที่เป็นนักเรียนผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนและปานกลาง 1 ห้องเรียนจำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แอปพลิเคชันบทเรียนฯ 2) แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน 3) แบบประเมินคุณภาพแอปพลิเคชันบทเรียนฯ และ 4) แบบศึกษาความพึงพอใจ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบประสิทธิภาพ (E1/ E2) และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) แอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มนักเรียน ผลการเรียนดี มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.38/84.94 และกลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลางเท่ากับ 82.54/80.56 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) คะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนฯ ทั้ง 2 กลุ่ม (กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดีกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลาง) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนฯ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน, วิชาภาษาอังกฤษ, ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านการศึกษาในระยะ 5 ปี คือ 1) ให้มีการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียม และทั่วถึง 2) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และ 3) การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงาน จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษาโดยยึดหลักสำคัญใน การจัดการศึกษา ประกอบด้วยหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) รวมถึงยึดตามเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี, 2559)

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ต่อเนื่อง ทันกับการเปลี่ยนแปลงและเหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะเป็นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

การเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ 6 นโยบาย สรุปดังต่อไปนี้ 1) ให้ใช้กรอบมาตรฐานการความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 2) ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟัง ตามด้วยการพูด การอ่าน และการเขียนตามลำดับ 3) ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก ด้วยหลักสูตรแบบเรียน สื่อการเรียนการสอนแต่ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันได้ ทั้งตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา และแสดงถึงความถนัดและความสนใจของผู้เรียน 4) ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ อาทิ ขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนในหลักสูตร English Program หรือ EP, Mini EP, International Program แก่ผู้ที่มีความสามารถทางวิชาการสูง, English Bilingual Education โดยจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปะการศึกษาแบบสองภาษา พัฒนาห้องเรียนสนทนาภาษาอังกฤษ ที่เน้นทักษะการฟังและการพูดอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และให้มีการเรียนการสอนวิชาสนทนาภาษาอังกฤษเป็นการทั่วไป และมีการเรียนการสอนแบบเข้มข้น รวมถึงจัดให้เป็นสาระเพิ่มเติมในลักษณะวิชาเลือกได้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด และศักยภาพ เป็นต้น 5) ยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนที่เน้นการสื่อสาร 6) ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและผู้เรียน

จากนโยบายดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ (Anywhere) ทุกเวลา (Anytime) และด้วยวิธีที่หลากหลาย (Any Style) ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และที่นิยมในปัจจุบันนี้คือการพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน ภาษาอังกฤษ เพราะสามารถนำเสนอเนื้อหาได้อย่างหลากหลาย ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง สามารถทำกิจกรรมในบทเรียนและโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันที ทำแบบฝึกหัด แบบประเมินรู้ผลตอบกลับทันที เมื่อมีข้อสงสัยสามารถฝากคำถามแบบออฟไลน์ หรือถามตอบได้ทันทีแบบออนไลน์ ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนเวลาใดก็ได้ ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง ซึ่งเป็นวิธีเรียนที่การตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างแท้จริง และที่สำคัญบทเรียนผ่านแอปพลิเคชันไม่จำกัดจำนวนผู้เรียน ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเรียน ทำให้วิธีการเรียนแบบนี้ มีคุณภาพเท่าเทียม และทั่วถึงลดความเหลื่อมล้ำในการเรียนภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง

จากเหตุผลข้างต้นภาควิชาวรรณกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และบริษัท ลีคลาส เอ็ดดูเคชั่น จำกัด จึงได้ทำข้อตกลงร่วมกันในการศึกษา “การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” เพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ออกแบบบทเรียนภาษาอังกฤษที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ขยายแหล่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านภาษาอังกฤษโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าใจในเนื้อหาและทักษะในการนำภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ 2 ห้องเรียน จำนวน 49 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ 2 ห้องเรียน จำนวน 49 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) แยกเป็นห้องเรียนที่เป็นนักเรียนผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน กับห้องเรียนที่เป็นนักเรียนผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนและปานกลาง 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือการวิจัยที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

2.1.1 แอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.1.2 แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

2.1.3 แบบประเมินคุณภาพแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.1.4 แบบศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2 การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี งานวิจัยเกี่ยวข้อง

2.2.2 วิเคราะห์ผู้เรียน

2.2.3 กำหนดคุณลักษณะและออกแบบแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2.4 ตรวจสอบคุณภาพแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2.5 สร้างแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2.6 ทดสอบประสิทธิภาพแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกณฑ์ E1/E2 ซึ่ง E1 เป็นการศึกษาระบวนการทั้งหมด (คะแนนแบบฝึกหัดและการสังเกตพฤติกรรม) ส่วน E2 เป็นการศึกษาผลทดสอบหลังเรียน

2.2.7 ทดลองใช้จริงโดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากการทดลองใช้แอปพลิเคชันบทเรียนฯ โดยดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) การทดลองใช้เบื้องต้น (Tryout) ทั้งแบบเดี่ยว (1:1) แบบกลุ่ม (1:10) และแบบภาคสนาม (1:100) 2) ทดลองใช้จริง (Trial run) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ 2 ห้องเรียน จำนวน 49 คน โดยการแยกเป็นห้องเรียนที่เป็นนักเรียนผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน กับห้องเรียนที่เป็นนักเรียนผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนและปานกลาง 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ทดสอบประสิทธิภาพ E1 / E2 นำผลที่ได้จากการทดลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E1/E2 = 80/80$) โดยใช้สูตร $E1/E2$ ของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520)

4.2 วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายที่กำหนดไว้

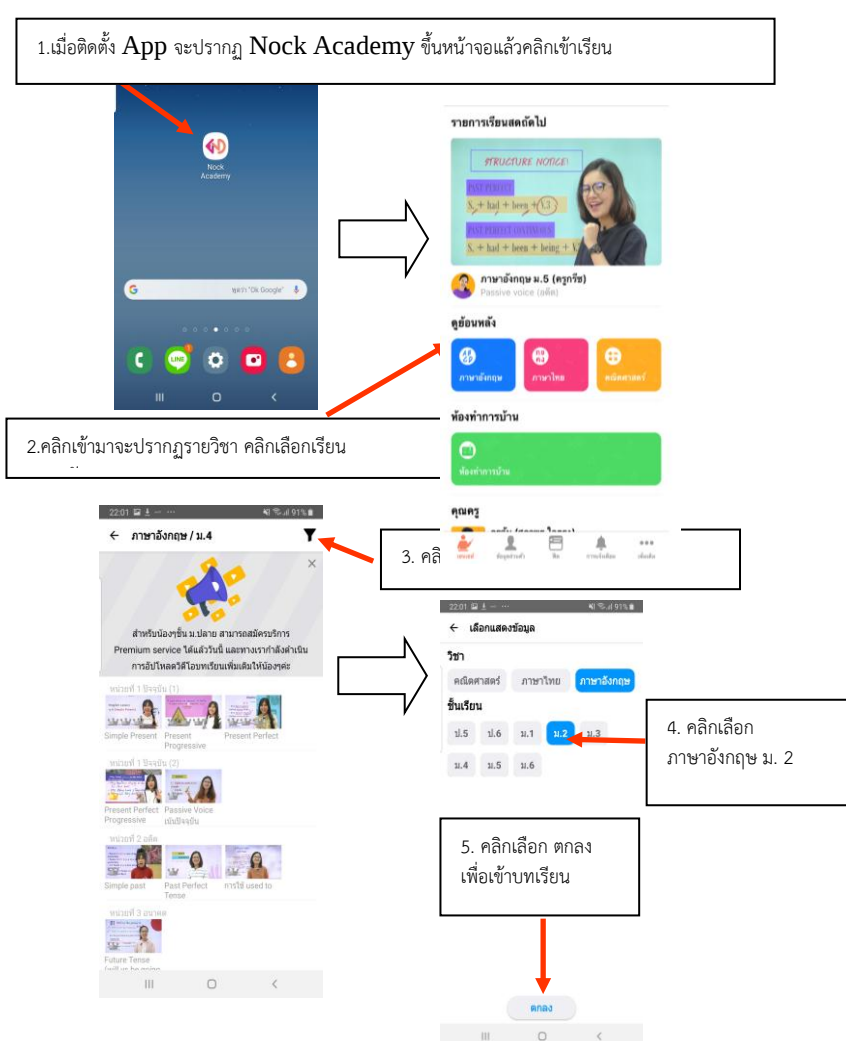
4.3 วิเคราะห์ผลคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนฯ มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้ t-test

4.4 วิเคราะห์ผลการศึกษาของผู้เรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายที่กำหนดไว้

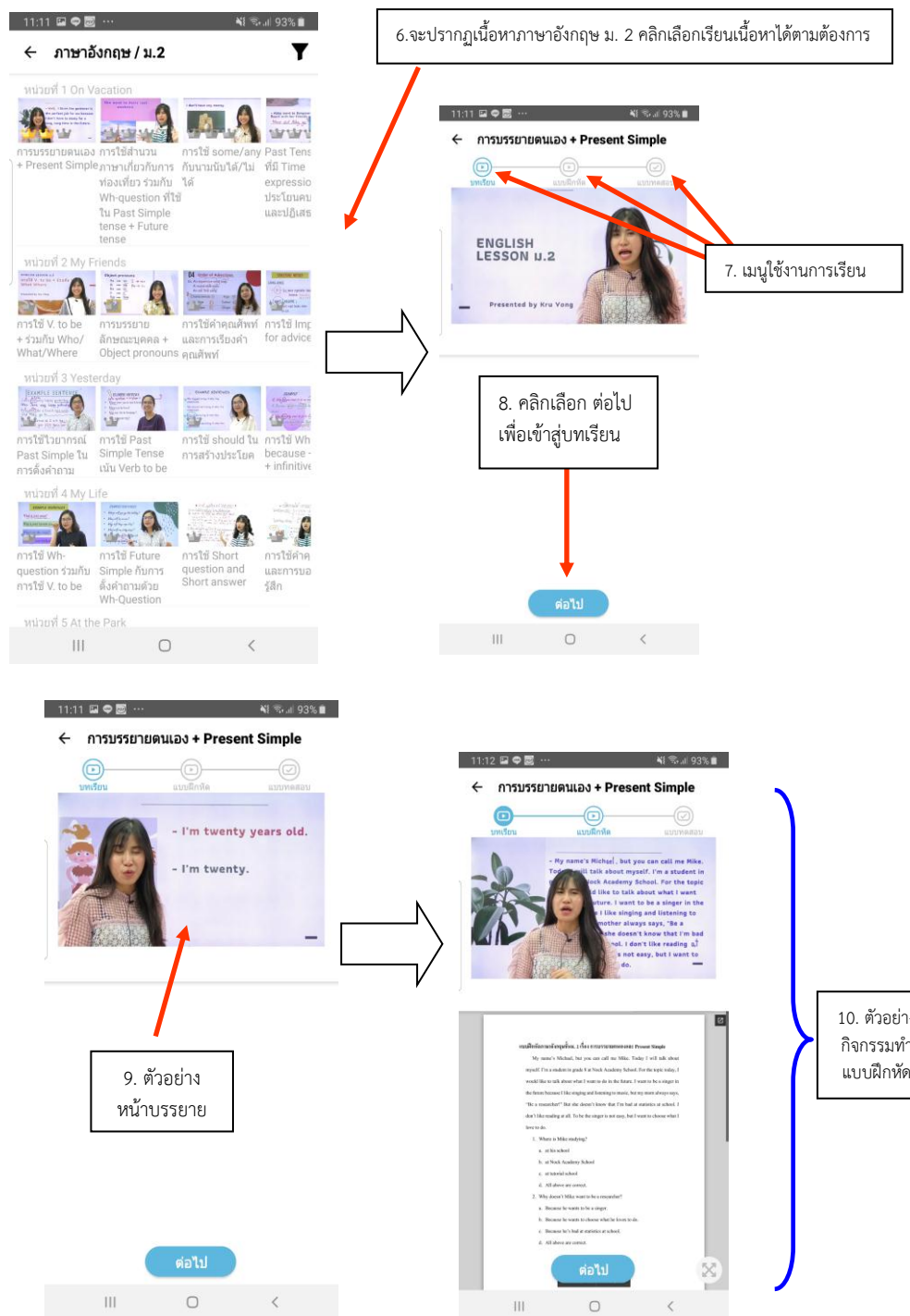
ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลการประเมินคุณภาพแอปพลิเคชันบทเรียนฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ยรวม 4.67 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมากที่สุด มีรายละเอียด ดังนี้

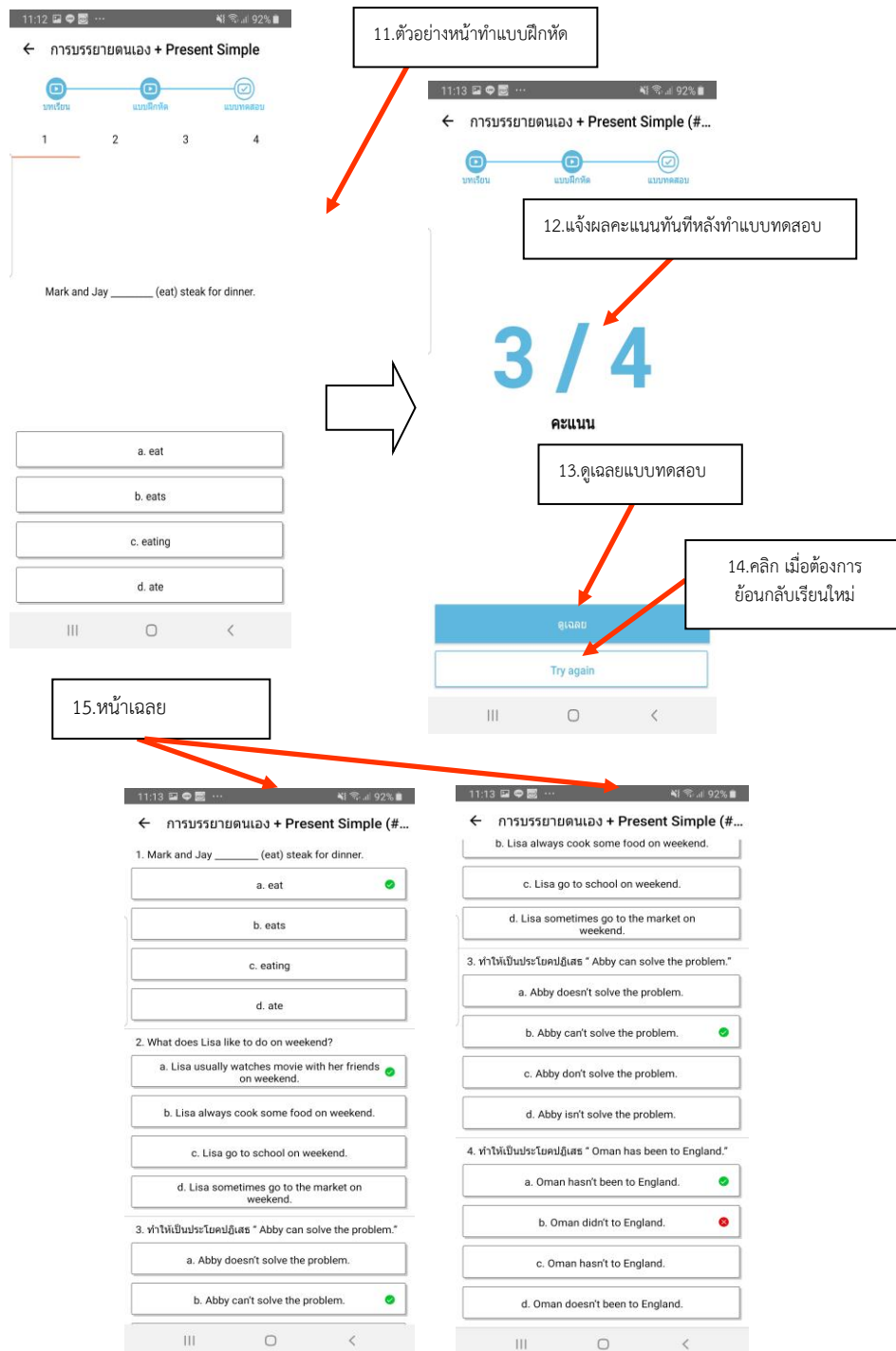
1. การเข้าใช้แอปพลิเคชันบทเรียน

ภาพ 1 การเข้าใช้แอปพลิเคชันบทเรียน

ภาพ 2 หน้าต่างบทเรียนและตัวอย่างกิจกรรมแบบฝึกหัด

ภาพ 3 หน้าแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

2. แอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดี มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.38/84.94 และกลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลางเท่ากับ 82.54/80.56 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ผลดังตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 แสดงค่าประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันบทเรียนฯ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดี (N=22)

ลักษณะของคะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	ค่าระดับประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน	60	51.23	2.05	85.38	$E_1/E_2 = 85.38/84.94$
คะแนนหลังเรียน	32	27.18	1.87	84.94	

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนการทดสอบประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันบทเรียนฯ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดี ได้คะแนนรวมกิจกรรมระหว่างเรียน รวมเฉลี่ย $E_1 = 85.38$ และคะแนนรวมการทดสอบหลังเรียนรวมเฉลี่ย $E_2 = 84.94$ สรุปได้ว่าแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตาราง 2 แสดงค่าประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันบทเรียนฯ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลาง (N=27)

ลักษณะของคะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	ค่าระดับประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน	60	49.22	2.03	82.04	$E_1/E_2 = 82.04/80.56$
คะแนนหลังเรียน	32	25.78	1.96	80.56	

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนการทดสอบประสิทธิภาพของแอปพลิเคชันบทเรียนฯ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลาง ได้คะแนนรวมกิจกรรมระหว่างเรียน รวมเฉลี่ย $E_1 = 82.04$ และคะแนนรวมการทดสอบหลังเรียนรวมเฉลี่ย $E_2 = 80.56$ สรุปได้ว่าแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. คะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 2 กลุ่ม (กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดีกับกลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลาง) สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 3 และตาราง 4

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนฯ กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดี

ลักษณะของคะแนน	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ทดสอบก่อนเรียน	22	13.50	1.95	301	4175	8.71**
ทดสอบหลังเรียน	22	27.18	1.87			

**ค่า t มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 df = 21 t = 2.83

จากตาราง 3 พบว่า ผลคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนฯ
กลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลาง

ลักษณะของคะแนน	กลุ่มตัวอย่าง	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ทดสอบก่อนเรียน	27	10.15	1.97	422	6632	15.73**
ทดสอบหลังเรียน	27	25.78	1.95			

**ค่า t มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 df = 26 t = 2.77

จากตาราง 4 พบว่า ผลคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบสอบถาม ผลที่ได้มีค่าเฉลี่ยรวม 4.58 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนฯ

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษเรียนแล้วสนุก	4.52	0.61	มากที่สุด
2	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษน่าสนใจ	4.44	0.58	มาก
3	บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.52	0.54	มากที่สุด
4	การเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีอิสระในการเรียนรู้และสามารถย้อนกลับมาเรียนใหม่ได้ตามความสนใจ	4.46	0.58	มาก
5	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีการแบ่งเนื้อหาที่ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.62	0.57	มากที่สุด
6	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีเนื้อหาที่มี การอธิบายเข้าใจง่ายได้ความรู้	4.70	0.51	มากที่สุด
7	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษเรียบเรียงเป็นลำดับ จากง่ายไปหายาก และเป็นหมวดหมู่	4.58	0.50	มากที่สุด
8	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนมีความรับผิดชอบมากขึ้นบทเรียน	3.56	0.50	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
9	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษเรียนได้ง่าย สะดวก สบายตามความพร้อมของผู้เรียน	4.66	0.52	มากที่สุด
10	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษสามารถเรียนได้ทั้ง คนเรียนรู้เร็วและคนเรียนรู้ได้ช้า	4.48	0.58	มาก
11	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษสามารถใช้ศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนได้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาเพิ่มขึ้น	4.70	0.46	มากที่สุด
12	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษทำให้เรียนรู้ได้หลายรูปแบบทำให้ไม่น่าเบื่อ	4.46	0.58	มาก
13	การออกแบบตัวอักษรและสีสันทนในแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษน่าสนใจ น่าเรียน	4.70	0.51	มากที่สุด
14	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษช่วยให้ทราบ ความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองได้ทันที	4.56	0.50	มากที่สุด
15	แอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษช่วยให้นิสิตเข้าเรียน ได้ตามต้องการและความสามารถของตนเอง	4.68	0.47	มากที่สุด
ภาพรวม		4.58	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวม 4.58 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นต่อไปนี้

1. องค์ประกอบของแอปพลิเคชันบทเรียน ประกอบด้วย คำแนะนำการใช้งาน วัตถุประสงค์ การเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน วิดีโอบรรยายเนื้อหาที่แบ่งหัวข้ออย่างชัดเจนเป็นลำดับ แบบฝึกหัด ระหว่างเรียน สรุปเนื้อหาหลังเรียนในแต่ละหัวข้อ วิดีโอเฉลยแบบฝึกหัด และแบบทดสอบหลังเรียน และมีคุณลักษณะแอปพลิเคชันบทเรียน คือ นำข้อความ ภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหว และเสียง มาช่วยในการอธิบาย เนื้อหาพร้อมทั้งมีการออกแบบหน้าต่างเมนูปรากฏเป็นลำดับขั้นตอนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ในการเลือกต่างๆ มีการแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนก่อนเรียนในแต่ละเรื่อง มีการสรุปเนื้อหาหลังจบ ในแต่ละเรื่องเพื่อให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญของแต่ละบทเรียนได้ ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาในเรื่องอื่นๆ ได้ในทันทีโดยไม่ต้องศึกษาในบทเรียนที่กำลังศึกษาอยู่นั้นให้จบเสียก่อน ศึกษาแต่ละเนื้อหาได้ ตามต้องการ ผู้เรียนสามารถเลือกย้อนกลับไปทบทวนเนื้อหาได้อย่างสะดวก คลิกไปที่หน้าหลักสามารถ เข้าไปทบทวนตามที่ต้องการได้ มีแบบฝึกหัดและทดสอบให้ทำหลังเรียนเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าใน การเรียน สามารถให้ผลย้อนกลับทันทีหลังทำแบบทดสอบเสร็จ และมีการออกแบบให้มีปฏิสัมพันธ์ ได้ตอบกับผู้เรียนในหลายรูปแบบเพื่อให้บทเรียนน่าสนใจ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นไปตามหลักจิตวิทยา

การเรียนรู้ของ Bruner ทฤษฎีของ Tylor และทฤษฎีการเรียนรู้ของ Gagne' ที่กล่าวว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ดี ถ้ามีการเร้าความสนใจก่อนนำเสนอเนื้อหา แง้ให้ผู้เรียนทราบสิ่งที่จะต้องเรียน มีการวางโครงร่างเนื้อหา นำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับก่อน-หลัง มีการสรุปเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจง่ายก่อนจบในแต่ละเรื่องจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียน มีภาพตัวอย่างประกอบ และใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อความเข้าใจได้ง่าย น่าสนใจ มีการให้คำแนะนำเพิ่มเติม เช่น ถาม-ตอบ การทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ฅนอมพร เลหาจรัสแสง (2541) ที่กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ประกอบด้วย 1) อักษร (Text) 2) ภาพนิ่ง (Still Images) 3) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) 4) เสียง (Sound) 5) วิดิทัศน์ 6) การเชื่อมโยงแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Links) 7) คำแนะนำการใช้งาน และ 8) การแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้

2. แอปพลิเคชันบทเรียนฯ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.38/84.94 (กลุ่มนักเรียนผลการเรียนดี) และเท่ากับ 82.54/80.56 (กลุ่มนักเรียนผลการเรียนอ่อนและปานกลาง) เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 เพราะแอปพลิเคชันบทเรียนฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพราะ มีการศึกษาเอกสาร ตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จิตวิทยา การเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื้อหาภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการกำหนดองค์ประกอบและลักษณะของแอปพลิเคชันบทเรียนฯ นำมาออกแบบและสร้างแอปพลิเคชันบทเรียนฯ ผู้วิจัยดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีการแก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของเชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปทดสอบประสิทธิภาพ โดยขั้นการทดสอบประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนฯ ได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ทดลองใช้เบื้องต้น (Try out) และการทดลองใช้จริง (Trial run) มีการแก้ไขปรับปรุงจนมั่นใจได้ว่าแอปพลิเคชันบทเรียนฯ ไม่มีข้อบกพร่องสามารถนำไปทดลองใช้ได้จริง นอกจากนี้ แอปพลิเคชันบทเรียนฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นมัลติมีเดีย (Multimedia) ที่นำเสนอข้อมูลทั้งข้อความ (Text) ภาพนิ่ง (Image) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) ภาพวิดิทัศน์ (Video) และมีเสียง (Audio) อธิบายประกอบ และใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนหลายรูปแบบให้ผลย้อนกลับทันที ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2555) กล่าวว่าบทเรียนออนไลน์ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้สะดวกนำเสนอได้ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้พร้อมกัน เข้าถึงและถ่ายโอนข้อมูลได้ง่าย จัดเก็บได้สะดวกเพราะเป็นไฟล์ดิจิทัล เวลาอ่านก็เชื่อมโยงไปได้ทุกที่ตามความต้องการทั้งตัวอักษร ภาพ และเสียง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและกระตือรือร้น สนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสอดคล้องกับ Martin & et al. (1966) และ Dembo (1991) กล่าวว่า วิธีการปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์อย่างเหมาะสมจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บทเรียนน่าสนใจทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเรียนรู้ จึงเป็นไปอย่างกระฉับกระเฉง การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ทำให้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

3. ผลคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยกระตือรือร้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการออกแบบและแอปพลิเคชันบทเรียนฯ ครั้งนี้ได้เน้นการออกแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างกระฉับกระเฉง (Active Participation) เช่น เชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้ศึกษามาแต่ละบท มีแบบฝึกหัดให้ฝึกเป็นระยะหลังเรียนจบในแต่ละเรื่อง มีการนำเสนอเนื้อหาแบบค่อยเป็นค่อยไป ประมาณทีละเล็กละน้อย (Gradual

Approximation) เช่น แบ่งเนื้อหาออกเป็นตอนย่อยๆ เพื่อเรียนรู้ทีละส่วน จัดลำดับการฝึกอบรมจากเรื่องง่ายๆ ไปหาเรื่องยาก และมีการทบทวนเป็นระยะๆ มีการออกแบบ ให้ผู้เรียนพบกับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ (Success Experience) โดยจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน ไม่ให้ทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่ยากเกินไป และส่วนสำคัญประการคือ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีทันใด (Immediate Feedback) โดยมีการแจ้งให้ทราบว่า แบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบที่ให้ทำหลังเรียนถูกหรือผิด เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ หรือ แบบทดสอบ และมีการเสริมแรงทันที สอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545) สรุปว่า เงื่อนไข 4 ประการที่เอื้อต่อเรียนรู้ คือ 1) เรียนรู้ทีละน้อยตามลำดับขั้น (Gradual Approximation) 2) ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีทันใด (Immediate Feedback) 3) มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง (Active Participation) 4) ได้รับประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จ และมีความภาคภูมิใจ (Success Experiences) และยังสอดคล้องกับ นคร ละลอกน้ำ (2561) ได้สรุปเกี่ยวกับประโยชน์ของบทเรียนออนไลน์ในการนำไปใช้ทางการศึกษา ดังนี้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตามความสามารถ ความสนใจ และจำกัดเรื่องเวลา ไม่เบื่อหน่ายจากการเรียน บทเรียนสามารถนำเสนอได้ทั้งข้อความ ภาพ สี สัน และเสียงมีความน่าสนใจ ผู้เรียนสามารถประเมินผลความก้าวหน้าได้โดยอัตโนมัติ ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วทำให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น นำไปประยุกต์ใช้จริงได้

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อแอปพลิเคชันบทเรียนฯ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เป็นเพราะการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านแอปพลิเคชันบทเรียนฯ เป็นสื่อการสอนที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามต้องการ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความพร้อม สามารถโต้ตอบกับบทเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์เสมือนเป็นการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนที่เรียนอยู่ในห้องปกติ ผู้เรียนมีอิสระในการเรียน เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง เอามาเรียนและทบทวนเวลาไหนก็ได้ และสามารถทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเองทันที จึงทำให้นักเรียนรู้สึกพึงพอใจ และชอบการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียนฯ ซึ่งสอดคล้องกับ นคร ละลอกน้ำ (2561) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนพึงพอใจจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จการศึกษาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเร้าหรือรางวัลที่ผู้เรียนพึงพอใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการจูงใจเป็นการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมด้วยความเต็มใจ เมื่อมีการกระทำหรือได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแล้วก็จะได้รับสิ่งตอบแทนตามที่บุคคลต้องการ โดยผู้รับมีความพึงพอใจตามมาด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Wolman (1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การศึกษาพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ดังนี้

1. การนำเสนอแอปพลิเคชันบทเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต้องเสนอในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย ลักษณะข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง มาช่วยในการอธิบายคำแนะนำต่างๆ พร้อมทั้งมีหน้าต่างเมนูปรากฏเป็นลำดับขั้นตอนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการเลือกต่างๆ

2. การแจ้งเป้าหมายการเรียนก่อนเข้าเรียนในแต่ละเรื่องจะทำให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมก่อนเรียน และสามารถเรียนตามลำดับที่ออกแบบไว้ในบทเรียนสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

3. การเข้าสู่เนื้อหาบทเรียน เช่น วิดีโอบรรยายเนื้อหา และผู้เรียนสามารถที่จะเลือกบทเรียนย้อนหลังได้ตามที่ต้องการโดยมีการนำ ข้อความ เสียง รูปภาพ และภาพเคลื่อนไหว เข้ามาแทรกในบทเรียนจะสามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้เพิ่มขึ้น

4. การสรุปเนื้อหาหลังจบในแต่ละเรื่องเพื่อให้ผู้เรียนจับสาระสำคัญของแต่ละบทเรียนได้ง่าย

5. การให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกเนื้อหาตามความสนใจและความสามารถของตนเองได้ในทันทีโดยไม่จำเป็นต้องศึกษาในบทเรียนที่กำลังศึกษาอยู่นั้นให้จบเสียก่อน จะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายและมีพัฒนาการเรียนรู้ได้รวดเร็ว

6. การทำแบบทดสอบความเข้าใจก่อนและหลังเรียน เพื่อวัดความเข้าใจว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากน้อยเพียงใด และการให้ผลย้อนกลับทันทีหลังทำแบบทดสอบเสร็จ จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมกับบทเรียน

7. การออกแบบปฏิสัมพันธ์ให้โปรแกรมใช้งานสะดวก โต้ตอบกับผู้เรียนหลายรูปแบบ การควบคุมเส้นทางการเรียนตามหัวข้อที่กำหนด และสามารถย้อนกลับไปยังจุดต่างๆ ได้ง่าย จะทำให้ผู้เรียนเข้าเรียนในแอปพลิเคชันบทเรียนเพิ่มขึ้น และมีความถี่ในการเข้าทำกิจกรรมในบทเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แอปพลิเคชันบทเรียนฯ วิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเนื้อหาเหมาะสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้เรียนสามารถนำแอปพลิเคชันบทเรียน วิชาภาษาอังกฤษไปทบทวนความรู้ ความเข้าใจได้ตามความสะดวก ตามความต้องการ และความสามารถของตนเอง

2. การเข้าใช้แอปพลิเคชันบทเรียนฯ ผู้เรียนต้องศึกษาคู่มือแนะนำการใช้อย่างละเอียดจะทำให้สามารถใช้งานบทเรียนฯ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. แอปพลิเคชันบทเรียนฯ ผู้เรียนควรแบ่งเวลาศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรศึกษาเนื้อหาในแต่ละบทให้ครบถ้วน พร้อมทำแบบฝึกหัดท้ายบทให้สมบูรณ์ และควรทำแบบทดสอบหลังเรียนทันทีเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ถูกต้องสมบูรณ์ แอปพลิเคชันบทเรียนฯ อยู่ในรูปไฟล์ดิจิทัล สามารถเผยแพร่ได้ง่าย และรวดเร็วสำหรับนิสิตสนใจจะนำไปศึกษาด้วยตนเอง

4. ผู้เรียนที่จะใช้แอปพลิเคชันบทเรียนฯ ควรมีพื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์บ้าง เช่น การเปิดไฟล์ต่างๆ การบันทึก การใช้อุปกรณ์เสียง/ภาพ นอกจากนี้ควรอ่านวัตถุประสงค์ก่อนเรียนให้เข้าใจและทำกิจกรรมต่างๆ แบบทดสอบ ในบทเรียนตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในคู่มือ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีการปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบเพื่อกระตุ้นความสนใจผู้เรียน

2. ควรมีการวิจัยพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น พัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนฯ ตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)

3. ควรมีการวิจัยพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนวิชาภาษาอังกฤษในเนื้อหาในระดับอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561) **วิเคราะห์นโยบายการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2520). **ระบบสื่อการสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หน่วยที่ 1-5**. กรุงเทพฯ: สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2541). **คอมพิวเตอร์ช่วยสอน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นคร ละลอกน้ำ. (2561, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาแบบจำลองการสอนแบบผสมผสานโดยใช้สื่อที่สร้างสรรค์จากผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อฝึกทักษะการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 29(2), 123-141.
- ไพฑูรย์ ศรีฟ้า. (2555). **เอกสารประกอบการบรรยาย แท็บเล็ต (Tablet) กับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21**. นครปฐม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564**, สืบค้น สิงหาคม 12, 2564, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422/.
- Dembo, M. H. (1991). **Applying Educational Psychology in Classroom**. New York: Longman.
- Martin, Barbara, et al. (1966). **Lessons Learned from the Florida Teletraining Project**. Florida: National Convention of the Association for Educational Communications and Technology.
- Wolman, B. B. (1973). **Dictionary of behavioral science**. New York: Van Norstrand.

Guidelines to Prevent Problems of Illegal Migrant Workers of Saraburi Provincial Administrative Office

Nawakhun Raksorn

Waraporn Subruangthong

Mayuri Rattanasermpong

Master of Public Administration Program, the Faculty of Humanities and Social
Sciences, Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: khun2539@windowslive.com

Received: March 17, 2021 Revised: April 19, 2021 Accepted: June 30, 2021

Abstract

This research aims to study: 1) the problems and obstacles to resolve the illegal migrant workers at Saraburi Provincial Administrative Office and 2) the model and guidelines to resolve the problems of illegal migrant workers at Saraburi Provincial Administrative Office. This qualitative research employed the in-depth interviews with 15 key informants who are working as the executive and operational staffs. The semi-structured interview was used to collect the data. The tri-angulation was use to evaluate the quality of data, and the collected data were analyzed using content analysis technique.

The results suggested that: 1) the problems and obstacles to resolve the illegal migrant workers at Saraburi Provincial Administrative Office was at the moderate level. The most problematic issue was the prevention measures, following by (2) the spatial interception measures; (3) the suppression measures; (4) the measures to increase the efficiency of accessment on the illegal migrant labor networks in the area; (5) the measures to increase the efficiency in information notification; (6) the measures for the fast and accurate public relations; (7) the measures to help and remedy people who were affected by illegal foreign workers and (8) the measures to increase the efficiency of an integrated management with the related agencies, respectively. The appropriate guidelines to resolve the illegal migrant labor problems at the Saraburi Provincial Administrative Office were; (1) inform the district agencies to set up the check-points along the boundary area, and notify the local people to help inspecting the area; (2) district office took the role participating in the inspection of the local company and business; (3) provincial office needed to support the immigration and recruitment

devisions with the personnel enhancement, and played the role in prosecuting the migrant foreign workers; (4) provide the training of public sector for the local people; (5) promote the effective inspection around the area; (6) promote and distribute the knowledge on law for the local people; (7) the provincial administration office needed to take the role as the coordinator with other organizations assissting those who had affects from the illegal migrant foreign workers and (8) Saraburi Provincial Government Office is the main hub for the Provincial Operation set that operated integratedly with various departments in preventing the illegal migrant foreign workers.

Keywords: Prevention Guidelines, Problems of Illegal Migrant Workers, Migrant Workers

แนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครอง จังหวัดสระบุรี

นวคุณ รักซ้อน

วารภรณ์ ทรัพย์รวงทอง

มยุรี รัตนเสริมพงศ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: khun2539@windowslive.com

ได้รับบทความ: 17 มีนาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 19 เมษายน 2564 ตอรับตีพิมพ์: 30 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี 2) แนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี วิธีการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการ รวมทั้งสิ้น 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลแบบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับของปัญหาได้ดังนี้ (1) มาตรการป้องกัน (2) มาตรการสกัดกั้นเชิงพื้นที่ (3) มาตรการปราบปราม (4) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงเครือข่ายแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายในพื้นที่ (5) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแจ้งข้อมูลข่าวสาร (6) มาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ถูกต้อง (7) มาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย (8) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) แนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่เหมาะสมของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย (1) แจ้งอำเภอตั้งจุดตรวจตามพื้นที่รอยต่อแจ้งเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ช่วยกันเฝ้าระวัง (2) อำเภอมีบทบาทในการร่วมเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ (3) ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นผู้สนับสนุนกำลังพลเพื่อช่วยเหลือหน่วยงานหลักตรวจคนเข้าเมืองและจัดหางานมีบทบาทในการดำเนินคดีกับแรงงานต่างด้าว (4) การอบรมให้ความรู้เครือข่ายภาคประชาชน (5) การประชาสัมพันธ์ในการเฝ้าระวัง (6) เผยแพร่กฎหมายให้ประชาชนทราบ (7) ที่ทำการปกครองจังหวัดมีบทบาทเป็นหน่วยประสานงานให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่ช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ และ (8) ที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรีเป็นจุดเริ่มต้นของชุดปฏิบัติการจังหวัดที่บูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ในการป้องกันแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

คำสำคัญ: แนวทางการป้องกัน, ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย, แรงงานต่างด้าว

บทนำ

“การค้ามนุษย์” นับว่าเป็นปัญหาสำคัญทั้งต่อสังคมไทยและสังคมโลกมาอย่างยาวนาน เนื่องจากการค้ามนุษย์ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่นอกจากเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นมนุษย์ (Human Rights) แล้วยังเป็นการบั่นทอนทั้งเสรีภาพและศักดิ์ศรี (Values of Freedom) ขึ้นพื้นฐานของการเป็นมนุษย์ (Basic Human Dignity) ด้วย ซึ่งการค้ามนุษย์นี้เป็นผลมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจของแต่ละภูมิภาคที่ไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายถิ่นเพื่อเข้ามาแสวงหาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกภูมิภาคทั่วโลก โดยองค์กรแรงงานระหว่างประเทศได้ประเมิน “การใช้ชีวิตเยี่ยงทาสสมัยใหม่” พบว่า มีอยู่ประมาณ 20-70 ล้านคนทั่วโลก ซึ่งการค้ามนุษย์นี้ทำรายได้มหาศาลกว่า 150 พันล้านดอลลาร์/ปี โดยพบว่า การค้ามนุษย์เพื่อการค้าประเวณีมีรายได้ประมาณ 90 พันล้านดอลลาร์/ปี ในส่วนของประเทศไทยที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงกว่าหลายประเทศในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงและเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ CLMV อันได้แก่ ประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม จึงทำให้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทย เพื่อทำงานที่คนไทยไม่ยอมทำ ได้แก่ กรรมกรแบกหาม ประมง ซึ่งมีขบวนการนำพา หรือหลอกล่อใช้แรงงานทั้งจากประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง จำนวนมากขึ้น ทั้งด้วยความสมัครใจและถูกหลอกลวงเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ทั้งในและต่างประเทศ ในปี พ.ศ. 2543 สหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายว่าด้วยการปกป้องเหยื่อการค้ามนุษย์ (Trafficking Victims Protection Act of 2000 หรือ TVPA) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ต้องการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้ามนุษย์เพื่อการบริการทางเพศ การเอาคนมาเป็นทาส หรือการกระทำอื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน ผ่านกระบวนการป้องกัน (Prevention) กระบวนการคุ้มครองเหยื่อช่วยเหลือจากการค้ามนุษย์ (Protection) กระบวนการดำเนินคดี (Prosecution) และการบังคับใช้กฎหมายเพื่อลงโทษผู้ค้ามนุษย์โดยกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ได้จัดทำรายงานสถานการณ์ในประเทศต่างๆ จำนวน 188 ประเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือติดตามประเทศต่างๆ ในการดำเนินการแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์ภายในประเทศของตนและต่างประเทศ (กิตติธันท์ เลอวงศ์รัตน์, 2560, หน้า 12-15)

รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2553-2560 โดยในปี พ.ศ. 2560 สหรัฐอเมริกายังคงให้ประเทศไทยอยู่ในระดับ เทียร์ 2 (Tier 2 Watch List) ที่ต้องจับตามองเป็นปีที่ 2 เช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2559 หลังจากอยู่ที่ระดับเทียร์ 3 เป็นเวลา 2 ปีติดต่อกันก่อนหน้านี้ ซึ่งในรายงานระบุว่า รัฐบาลไทยมีความพยายามในการบังคับใช้กฎหมาย มีการแก้ไขกฎหมายการค้ามนุษย์ในปี พ.ศ. 2559 และมีบทลงโทษที่เข้มงวดกับผู้กระทำผิดในคดีค้ามนุษย์ ผลจากความพยายามในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยปรากฏออกมาในรูปของสถิติคดีในปี พ.ศ. 2559 มีการสอบสวนคดีค้ามนุษย์ 333 คดี (เทียบกับ 317 คดี ในปี พ.ศ. 2558) โดยดำเนินคดีผู้ค้ามนุษย์ 301 คดี (เทียบกับ 242 คดี ในปี พ.ศ. 2558) และพิพากษาลงโทษผู้ค้ามนุษย์ 268 ราย (เทียบกับ 241 ราย ในปี พ.ศ. 2558) สามารถยึดทรัพย์สินผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ 9 คดี รวมมูลค่า 784 ล้านบาท หรือ 21.91 ล้านดอลลาร์ และสามารถจับกุมเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ได้ 45 ราย นอกจากนี้ยังสามารถขยายโอกาสทำงาน และหางานให้กับผู้เสียหายได้ 196 ราย จากสถิติที่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของรัฐบาลปัจจุบัน และในปี พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ 3,208 ล้านบาท จากกรณีที่ประเทศสหรัฐอเมริกายังคงให้ประเทศไทยอยู่ในระดับเทียร์ 2 ที่ต้องจับตามอง (Tier 2 Watch List)

เป็นปีที่ 2 เช่นเดียวกับปี พ.ศ. 2559 นั้น ในรายงานฯ ระบุว่า การดำเนินงานของประเทศไทยยังไม่สะท้อนและไม่สอดคล้องต่อความพยายามอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งความคืบหน้าที่เป็นรูปธรรมในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ทางการไทยได้สร้างขึ้นในปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดและเจ้าหน้าที่รัฐทุจริตหรือร่วมกระทำความผิด การป้องกันผู้ที่อาจตกเป็นเหยื่อ การคุ้มครองเหยื่อและพยาน และการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ นอกจากนี้เนื้อหาสรุปในรายงานฯ ยังระบุว่า แม้รัฐบาลให้ความสำคัญและเพิ่มทรัพยากรสำหรับการปราบปรามการค้ามนุษย์มากขึ้น มีการฝึกอบรมและเพิ่มจำนวนล่ามสำหรับการแปลภาษาและจัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มากขึ้น แต่การดำเนินงานของประเทศไทยนั้นยังไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำสุดอย่างครบถ้วน ไม่ได้มีการดำเนินคดีเชิงรุกกับผู้มีส่วนได้เสีย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐที่ร่วมกระทำความผิด อีกทั้งปัญหาของระบบอุปถัมภ์ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับผู้ประกอบการ ยังคงเป็นประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องในสังคมไทย (กิตติธเนศ วัฒน, 2560, หน้า 25)

แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมายจังหวัดสระบุรี จำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต จำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ณ เดือนมิถุนายน 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 31,989 คน เพิ่มขึ้นจำนวน 1,587 คน จากไตรมาสที่แล้วที่มี 30,402 คน สำหรับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายกลุ่มบัตรสีชมพู (สัญชาติเมียนมา ลาว กัมพูชา) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ.2561 เป็นแรงงานที่อนุญาตให้มาทำงานเป็นการชั่วคราว (บัตรหมดอายุภายใน 2 ปี) เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานแรงงานในกลุ่มนี้มี 3 สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว กัมพูชา ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2561 มีจำนวน 14,897 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสระบุรี, 2561, หน้า 33-34) สิทธิของแรงงานต่างด้าวที่มีบัตรสีชมพู คือ สิทธิในการเดินทางออกนอกพื้นที่ทำงาน แรงงานจะเดินทางได้ตามเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เช่น เดินทางตามหมายเรียกของพนักงานสอบสวนหรือศาล เดินทางเพราะย้ายงานไปที่จังหวัดใหม่ เดินทางไปรับการรักษาพยาบาลตามใบส่งตัวแพทย์ และสามารถเดินทางไปเพื่อกิจกรรมสันตินาการ (ท่องเที่ยว) หรือเยี่ยมญาติได้ ซึ่งบัตรสีชมพูนี้แสดงว่าแรงงานได้รับการผ่อนผันให้อยู่และทำงานในประเทศไทยได้เป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่แรงงานยังคงมีสถานะภาพเข้าเมืองผิดกฎหมายอยู่ (นิกสีสรแรงงาน, นามแฝง, 2559)

ในสถานการณ์ปัจจุบัน การเข้ามาของแรงงานข้ามชาติดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อประเทศไทย ผลกระทบเชิงบวก เช่น ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับประเทศปลายทาง ทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงักจากการขาดแคลนแรงงาน แรงงานข้ามชาติส่งผลดีต่อผู้ประกอบการ อาทิ ทำให้เกิดเสถียรภาพต่อตลาดแรงงาน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหากเข้าร่วมกับแรงงานไทย สร้างความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงาน ช่วยเพิ่มอุปทานแรงงานเมื่อเกิดการขาดแคลนแรงงานในประเทศ ส่วนผลกระทบเชิงลบ อาทิ แรงงานข้ามชาติก่อให้เกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เช่น ทำให้แรงงานไทยระดับล่างมีโอกาสทำงานน้อยลง ผลกระทบทางด้านสังคม และวัฒนธรรม เช่น แรงงานข้ามชาติก่อให้เกิดปัญหาสังคม อาทิ ทำให้เกิดอาชญากรรมเพิ่มขึ้นมีปัญหายาเสพติด การนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามา ทำให้เกิดชุมชนแออัด ทำให้เกิดการกลืนกลายวัฒนธรรม ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ แรงงานข้ามชาติทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ขยะ น้ำเสีย ผลกระทบทางการเมือง ปัญหาการละเมิดสิทธิของแรงงานข้ามชาติ (ทรงชัย ทองปาน, 2563, หน้า 2 - 3)

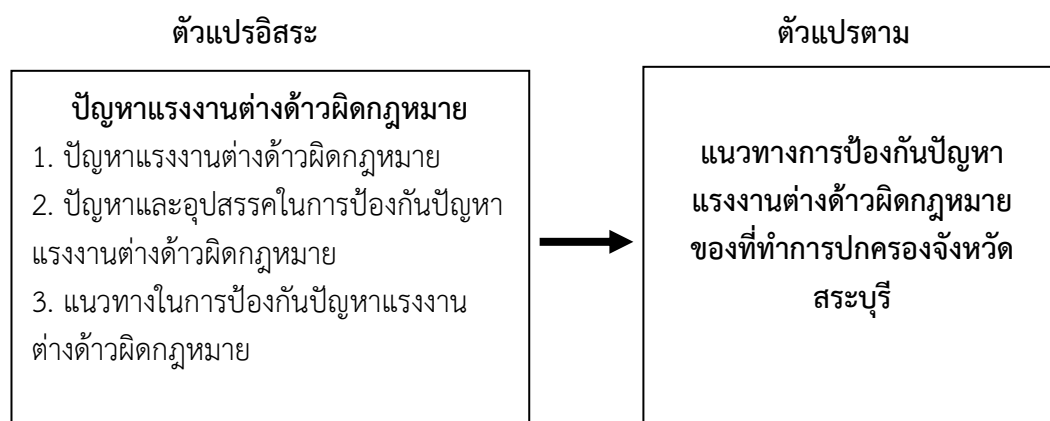
การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้ทำงานถูกต้องตามกฎหมายได้สิทธิประโยชน์ ตามที่กฎหมายกำหนดและได้รับการคุ้มครอง ได้รับความปลอดภัยจากขบวนการค้ามนุษย์ สนับสนุนการป้องกันการช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายให้พร้อมคืนสู่สังคม ส่งเสริมความร่วมมือและชี้แจงทำความเข้าใจ บูรณาการฐานข้อมูลด้านแรงงานต่างด้าวและด้านการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ระหว่างหน่วยงาน เผยแพร่ความรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย รมรงค์สร้างจิตสำนึกแก่สถานประกอบการและองค์กรเครือข่าย ในการป้องกันแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มงวด จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการป้องกันเพื่อแก้ไขปัญหา แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาอุปสรรค รวมถึงแนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครอง จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อหาแนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัด สระบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงได้ระบุประเด็นหลักของการศึกษาเป็นกรอบแนวคิด ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ 1.ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย 2.ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และ 3.แนวทางในการป้องกัน ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการทำการปกครองจังหวัดสระบุรี เจ้าหน้าที่ของสำนักงานจัดหางานจังหวัดสระบุรี และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสระบุรี 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้บริหารและหัวหน้างาน จำนวน 6 คน 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติการ คือ เจ้าพนักงานและพนักงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานแรงงานต่างด้าวจังหวัดสระบุรี จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มเป้าหมายนั้น มีความรู้ และทำงานในด้านของแรงงานต่างด้าวโดยเฉพาะ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีการออกแบบประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกัน มาตรการสกัดกั้นเชิงพื้นที่ มาตรการปราบปราม มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงเครือข่ายค้ายาเสพติดในพื้นที่ มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแจ้งข้อมูลข่าวสาร มาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายจากการค้ายาเสพติด มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ถูกต้อง มีแบบสัมภาษณ์จำนวน 2 ชุด ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดข้อคำถามที่ตรงกับลักษณะงาน/หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญในเรื่องที่กำลังดำเนินการวิจัย สามารถให้ข้อมูลและข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่ตรงกับสภาพจริงยิ่งขึ้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2564

2.2 การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ และขอคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการ กำหนดกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามขอบเขตของการวิจัย

2.2.2 สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิด

2.2.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอข้อเสนอแนะ

2.2.4 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงร่างแบบสัมภาษณ์ และจัดทำแบบสัมภาษณ์

2.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.6 ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) (ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์, 2551; อ้างถึงใน วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง, 2558, หน้า 117-119) ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามระหว่าง 0.67-1.00

2.2.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลเพื่อขออนุญาตหมายวัน-เวลาสัมภาษณ์เป็นการล่วงหน้า พร้อมทั้งอธิบายประเด็นของการสัมภาษณ์ให้ทราบอย่างคร่าวๆ และก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจนว่า จะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อการวิจัยเท่านั้น รวมทั้งขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการจัดบันทึกการสนทนาและบันทึกเสียงทุกครั้งในระหว่างการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มาแยกประเด็นตามข้อคำถาม จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นโดยใช้วิธีการตีความตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อสรุปผลการวิจัยแยกเป็นประเด็น ๆ เรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้แก่ ปัญหาอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำกรปกครองจังหวัดสระบุรี และแนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำกรปกครองจังหวัดสระบุรี

4.2 นำผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการอภิปรายผลการพัฒนาแนวทางแนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำกรปกครองจังหวัดสระบุรี

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำกรปกครองจังหวัดสระบุรี สรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำกรปกครองจังหวัดสระบุรี

มาตรการ	ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
มาตรการป้องกัน	เจ้าหน้าที่ที่จุดตรวจ ยังไม่มีความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวจึงไม่สามารถดำเนินการได้ในทันที
มาตรการสกัดกั้นเชิงพื้นที่	ขาดกำลังคนในการปฏิบัติงาน
มาตรการปราบปราม	ที่ทำกรปกครองจังหวัดเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ไม่ใช่หน่วยงานหลัก
มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงเครือข่ายแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายในพื้นที่	การขาดความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่
มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแจ้งข้อมูลข่าวสาร	เครือข่ายในพื้นที่ยังขาดความรู้และประสบการณ์ ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ทั่วถึง ทำให้เกิดการบิดเบือนของข้อความ

ตาราง 1 (ต่อ)

มาตรการ	ปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันปัญหาแรงงานต่าง ด้าวผิดกฎหมาย
มาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ถูกต้อง	การไม่เข้าใจและขาดความรู้เรื่องกฎหมาย
มาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับ ผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย	ที่ทำการปกครองจังหวัด ไม่ใช่หน่วยงานหลักในการ ช่วยเหลือ เป็นเพียงหน่วยงานสนับสนุน
มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ขาดทักษะและองค์ความรู้ต่างๆ ในการปฏิบัติงานที่ส่งผล ให้การตัดสินใจที่ไม่เด็ดขาด

2. แนวทางในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัด
สระบุรี ดังตาราง 2

ตาราง 2 แนวทางในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี

มาตรการ	แนวทางในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
มาตรการป้องกัน	1. แจ้งอำเภอตั้งจุดตรวจตามพื้นที่รอยต่อ 2. แจ้งเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ช่วยกันเฝ้าระวัง
มาตรการสกัดกั้นเชิงพื้นที่	อำเภอมีบทบาทในการร่วมเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ
มาตรการปราบปราม	ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นผู้สนับสนุนกำลังพลเพื่อ ช่วยเหลือหน่วยงานหลัก ซึ่งตรวจคนเข้าเมือง จัดหางาน จะมีบทบาทในการจับกุม ดำเนินคดีต่างด้าวผิดกฎหมาย
มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเข้าถึง เครือข่ายแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายใน พื้นที่	การอบรมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อเป็นการ ประชาสัมพันธ์ ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับ ทราบข่าวแรงงานต่างด้าวมาจากเครือข่ายภาคประชาชน
มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแจ้ง ข้อมูลข่าวสาร	1. ที่ทำการปกครองจังหวัดประสานกับอำเภอทุกอำเภอ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนช่วยกันเฝ้าระวัง 2. การประชาสัมพันธ์ผ่านทุกช่องทาง
มาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ถูกต้อง	แจ้งอำเภอทุกอำเภอให้นำความรู้เรื่องข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวไปเผยแพร่ให้กับประชาชนใน พื้นที่รับทราบอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ ต่างๆ เช่น หอกระจายข่าว หรือช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย ต่างๆ

ตาราง 2 (ต่อ)

มาตรการ	แนวทางในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย
มาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย	ที่ทำการปกครองจังหวัดมีบทบาทเป็นหน่วยประสานงานให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่ช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ เช่น กระทรวงแรงงาน นายจ้าง
มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรีเป็นจุดเริ่มต้นของชุดปฏิบัติการจังหวัดสระบุรี สามารถบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปราย ดังนี้

1. มาตรการทั้ง 8 ด้านของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี ยังมีปัญหาในเรื่องของเจ้าหน้าที่จุดตรวจ ยังไม่มีความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว ขาดกำลังคนในการปฏิบัติงาน การเป็นหน่วยงานสนับสนุน การขาดความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่ เครือข่ายในพื้นที่ยังขาดความรู้และประสบการณ์ ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ทั่วถึง ทำให้เกิดการบิดเบือนของข้อความขาดทักษะและองค์ความรู้ต่างๆ ในการปฏิบัติงานที่ส่งผลให้การตัดสินใจไม่ได้เด็ดขาด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิรมพจน์ น้อมชอบพิทักษ์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในจังหวัดสมุทรสาครที่พบว่า สถานีตำรวจทุกที่มีจะประสบปัญหาการใช้แรงงานต่างด้าวที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมาย การที่ผู้ประกอบการยึดเอาหนังสือเดินทางของแรงงานต่างด้าวไว้ สำหรับการประกันภาระหนี้สินที่ได้ออกค่าใช้จ่ายให้ก่อนเข้าทำงาน ซึ่งสวนทางกับความต้องการในการเคลื่อนย้ายการทำงานของแรงงานต่างด้าวที่จะเลือกทำในโรงงานที่มีขนาดใหญ่กว่า สวัสดิการและความมั่นคงมากกว่า มักจะเกิดปัญหานี้ขึ้นในโรงงานขนาดกลาง และขนาดเล็กเป็นช่องว่างของการร้องเรียนจากแรงงานต่างด้าวกับผู้ประกอบการ ส่งผลต่อการสื่อสารออกไปกลายเป็นประเด็นของการค้ามนุษย์ในพื้นที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมีกำลังพลไม่เพียงพอที่จะมีชุดปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานีตำรวจได้ จึงต้องใช้กำลังพลเท่าที่มีอยู่รับผิดชอบงานด้านการค้ามนุษย์เพิ่ม โดยเน้นที่การประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจ และสนับสนุนในการตรวจร่วมกับหน่วยงานอื่น ยกเว้นในสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร สามารถจัดกำลังพลเป็นชุดปฏิบัติการไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการติดต่อประสานงานข้อมูล ทำความเข้าใจในกฎหมายประชาสัมพันธ์ ออกตรวจสอบ ตรวจตรา ร่วมกับหน่วยงานอื่นเป็นการเฉพาะ

2. แนวทางในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี

2.1 มาตรการป้องกันของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางดังนี้ แจ้งให้อำเภอตั้งจุดตรวจด่านสกัดตามพื้นที่รอยต่อ เพื่อป้องกันการเล็ดรอดของแรงงานต่างด้าวตามช่องทางธรรมชาติแจ้งกำชับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ช่วยกันเฝ้าระวัง เมื่อพบแรงงาน

ต่างด้าวให้รับแจ้งอำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าไปตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติสันห์ ชะนะ, ขวัญฤทัย ศิริพัฒนโกศล, และเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่องมาตรการป้องกันอาชญากรรมแรงงานต่างชาติ สัญชาติกัมพูชาในพื้นที่จังหวัดตราด พบว่า ด้านกระบวนการต้องมีกระบวนการสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมือง เพิ่มความเข้มงวดในการจัดตั้งจุดสกัด

2.2 มาตรการสกัดกั้นเชิงพื้นที่ของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางดังนี้ เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของแรงงานต่างด้าวดำเนินการเข้าตรวจสอบสถานประกอบการที่มีแรงงานต่างด้าวทำงานอยู่ ปกครองจังหวัดจะแจ้งให้อำเภอเข้าไปร่วมตรวจสอบด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีธัญญา แก้วบุญเรือง (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบปราบปรามแรงงานต่างด้าว กรณีศึกษาสำนักงานจัดหางานจังหวัดชลบุรี พบว่า สำนักงานจัดหางาน มีการกักในการควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว โดยมีการตรวจสอบปราบปรามแรงงานต่างด้าว นายจ้าง/สถานประกอบการตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามกฎหมาย

2.3 มาตรการปราบปรามของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางดังนี้ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นผู้สนับสนุนกำลังพลเพื่อช่วยเหลือหน่วยงานหลัก ซึ่งตรวจคนเข้าเมือง กรมจัดหางาน จะมีบทบาทในการจับกุม ดำเนินคดีต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาโดยผิดกฎหมาย และต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศิริ ทรงลักษณ์ (2562) พบว่า นโยบายของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานที่สอดคล้องกับภารกิจของด่านตรวจคนหางาน กระบวนการในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงคำสั่งกองทะเบียนจัดหางานกลางและคุ้มครองคนหางาน มีคำสั่งเรื่องการจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่และอัตราค่าจ้าง ซึ่งได้กำหนดหน่วยงานภายในและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้ (1) ตรวจสอบหลักฐานเอกสารของคนหางานที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศที่ได้รับการอนุญาตจากกรมการจัดหางาน ลูกจ้างซึ่งประสงค์จะเดินทางไปทำงานหรือฝึกงานในต่างประเทศ (2) ตรวจสอบเอกสารพิจารณาอนุญาตคนหางานที่เดินทางกลับไปทำงานในต่างประเทศ ประเภท Re-entry กรณีกลับมาพักก่อน แล้วจะเดินทางไปทำงานใหม่ (3) ตรวจสอบผู้เดินทางที่มีพฤติการณ์จะลักลอบไปทำงานต่างประเทศแบบไม่ถูกกฎหมาย (4) การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตรวจสอบ

2.4 มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงเครือข่ายแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายในพื้นที่ของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางการอบรมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับทราบข่าวแรงงานต่างด้าวมาจากเครือข่ายภาคประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัย ปัญญาวัน, และจตุพร เสถียรคง (2556) ได้ศึกษาเรื่องชุมชนกับการจัดปัญหาแรงงานต่างด้าว บ้านต้นโชค ตำบลหนองบัว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการรวมกลุ่มและประสานเครือข่ายเพื่อดำเนินงานร่วมกัน และสร้างความเข้าใจผ่านการสื่อสารระหว่างสังคมอื่นๆ การช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ ที่เป็นภัยต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.5 มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแจ้งข้อมูลข่าวสารของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางดังนี้ การประชาสัมพันธ์ผ่านทุกช่องทาง เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนช่วยกันเฝ้าระวัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลฤดี นุ่มทอง (2558) เรื่องการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความตระหนักรู้สิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานเด็กข้ามชาติในชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าในการเสริมศักยภาพการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมให้กับชุมชน ได้มุ่งการเปลี่ยนบทบาททางการสื่อสาร

จากผู้รับสารแบบรับ (Passive) เป็นผู้รับสารแบบรุก (Active) เปลี่ยนจาก “ผู้รับสาร” เป็น “ผู้ส่งสาร” การปรับเปลี่ยนทิศทางการสื่อสาร “แบบทางเดียว” เป็น “แบบสองทาง” การปรับเปลี่ยนการไหลข้อมูลข่าวสารจาก “บนลงล่าง” เป็น “ล่างขึ้นบน” ปรับเปลี่ยนการไหลข้อมูลข่าวสารจาก “แนวตั้ง” เป็น “แนวนอน” โดยผู้วิจัยได้เลือกกลยุทธ์การสื่อสาร ได้แก่ การจัดประชุม การจัดอบรมสิทธิของแรงงาน เด็กข้ามชาติ การสร้างสื่อชุมชน และการมอบสื่อ

2.6 มาตรการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของ ที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางดังนี้ ที่ทำการปกครองจังหวัดมีบทบาทเป็นหน่วยประสานงาน ให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่ช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ เช่น กระทรวงแรงงาน นายจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์, และวสุพงศ์ คงพรปรารถนา (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเรียกร้องสิทธิของแรงงานต่างด้าวเพื่อต่อรองกับนายจ้างในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า รูปแบบการจ้างงาน แรงงานต่างด้าวเรียกร้องให้นายจ้างปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงก่อนเริ่มงานและปรับลักษณะงานให้เหมาะสมกับความสามารถส่วนบุคคล แรงงานต่างด้าวมีการเรียกร้องให้นายจ้างปรับเพิ่มผลตอบแทนอย่างเป็นธรรมเช่นเดียวกับแรงงานไทย เรียกร้องให้นายจ้างพิจารณาผลประโยชน์พิเศษนอกเหนือจากค่าแรงเนื่องจากแรงงานต่างด้าวมีความต้องการแตกต่างจากแรงงานไทย

2.7 มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ ที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางดังนี้ ที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรีเป็นจุดเริ่มต้นของชุดปฏิบัติการจังหวัดสระบุรี สามารถบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา คงคุ้ม, และอจิรภาส เพียรขุนทด (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่องการป้องกันและปราบปรามแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองในจังหวัดขอนแก่น: มุมมองของเจ้าหน้าที่ พบว่าหน่วยงานของรัฐในจังหวัดขอนแก่น ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายมีกระบวนการทำงาน บูรณาการร่วมกัน ใช้มาตรการหลากหลายในการป้องกันและปราบปรามแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย โดยมาตรการป้องกันแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ การออกตรวจ การให้ความรู้แก่นายจ้าง มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจ้างแรงงาน และมาตรการปราบปรามแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ การสืบสวน จับกุม และดำเนินคดี รวมทั้งการส่งตัวแรงงานกลับประเทศต้นทาง

2.8 มาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ถูกต้องของ ที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี มีแนวทางดังนี้ แจ้งอำเภอทุกอำเภอให้ทำความรู้เรื่องข้อมูลกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในพื้นที่รับทราบอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น หอกระจายข่าว หรือช่องทางสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐ กัญภัย, และธรรมนิตย์ วราภรณ์ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันตกตอนล่าง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อหอกระจายข่าวและเสียงตามสายของหมู่บ้าน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นแนวทางในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่เหมาะสมในแต่ละมาตรการดังนี้ 1) การป้องกันมีการตั้งจุดตรวจตามพื้นที่รอยต่อและเครือข่ายภาคประชาชน เฝ้าระวัง 2) การสกัดกั้นเชิงพื้นที่โดยอำเภอร่วมตรวจสอบสถานประกอบการ 3) การปราบปรามที่ทำการปกครองจังหวัดสนับสนุนกำลังพลช่วยเหลือตรวจคนเข้าเมืองและจัดหางาน และมีบทบาทในการดำเนินคดีกับแรงงานต่างด้าว 4) การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงเครือข่ายแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายในพื้นที่โดยให้ความรู้เครือข่ายภาคประชาชน 5) การเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแจ้งข้อมูลข่าวสารโดยการประชาสัมพันธ์การเฝ้าระวัง 6) การประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ถูกต้องโดยเผยแพร่กฎหมายให้ประชาชนทราบ 7) การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ทำการปกครองจังหวัดประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ และ 8) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นจุดเริ่มต้นของชุดปฏิบัติการโดยบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและมาตรการสกัดกั้นเชิงพื้นที่ของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรีควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายคนเข้าเมือง กฎหมายแรงงานต่างด้าวให้กับเจ้าหน้าที่ และมีบทลงโทษขั้นสูงกับเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนรู้เห็นในการลักลอบแรงงานต่างด้าว
2. การพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรการปราบปรามของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรีควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ประสานงานในอำเภอ เพื่อความรวดเร็วในการทำงานระบุเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำอำเภอ
3. การพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเข้าถึงเครือข่ายแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายในพื้นที่ของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรีควรเพิ่มการจัดอบรมการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนจากปีละ 1 ครั้ง เป็น 6 เดือน/ครั้ง
4. การพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับแจ้งข้อมูลข่าวสารของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรีควรมีการคัดกรองข้อมูลที่ได้รับมา
5. การพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็ว ถูกต้องของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี กรณีเมื่อพบข่าวที่ไม่เป็นความจริง เจ้าหน้าที่ควรตอบโต้ข่าวในทันที เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการหรือแนวทางจากหน่วยงานต่างๆ ที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี

2. ควรศึกษากระบวนการหรือแนวทางสร้างการบูรณาการของทุกภาคส่วนในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย เพื่อให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมกับที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. ควรศึกษาแนวทางเพิ่มเติมใหม่ๆ เพื่อมาปรับใช้ในการป้องกันปัญหาแรงงานต่างด้าวของที่ทำทำการปกครองจังหวัดสระบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงมหาดไทย. (2558). การแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ตามแนวทาง 8 มาตรการ. สืบค้น ธันวาคม 20, 2563, จาก https://www.dopatrang.go.th/datacenter1/doc_download/a_121119_092127.pdf.
- กิตติชัย ปัญญาวัน. (2557-2558, ตุลาคม-มีนาคม). ชุมชนกับการจัดปัญหาแรงงานต่างด้าว บ้านต้นโชค ตำบลหนองบัว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่**, 16(1), 18-28.
- กิตติธรรมาท เลอวงค์รัตน์. (2560). ปัญหาอุปสรรคการค้ามนุษย์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- กิตติสันต์ ชะนะ, ขวัญฤทัย ศิริพัฒน์โกศล, และเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ. (2561, พฤษภาคม-สิงหาคม). มาตรการป้องกันอาชญากรรมแรงงานต่างชาติดังกล่าวในพื้นที่จังหวัดตราด. **วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต**, 14(2), 259-271.
- กุลฤดี นุ่มทอง. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). การสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความตระหนักรู้สิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานเด็กข้ามชาติในชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร. **วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการนิต้า**, 2(2), 71-100.
- นักสื่อสารแรงงาน, นามแฝง. (2559). **บัตรชมพู**. สืบค้น ธันวาคม 20, 2563, จาก <https://voicelabour.org/%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%8A%E0%B8%A1%E0%B8%9E%E0%B8%B9/>.
- นิตยา คงคุ้ม, และอจิราภัส เพียรขุนทด. (2562, ธันวาคม). การป้องกันและปราบปรามแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองในจังหวัดขอนแก่น: มุมมองของเจ้าหน้าที่. **วารสารมหาจุฬานาครธรรม์**, 6(10), 5,498-5,515.
- ทรงชัย ทองปาน. (2563, ตุลาคม-ธันวาคม). สภาพปัญหา และข้อเสนอเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย: ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. **วารสารสังคมวิจัยและพัฒนา**, 2(4), 1-21.
- พรศิริ ทรงลักษณ์. (2562). การปฏิบัติงานตรวจสอบคนหางานที่ลักลอบเดินทางไปทำงานในต่างประเทศของด่านตรวจคนหางานดอนเมือง ภายใต้นโยบายกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงาน. สืบค้น ธันวาคม 20, 2563, จาก <http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract/index.php/abstractData/viewIndex/297>.
- รัฐ กันภัย, และธรรมนิตย์ วราภรณ์. (2558, มกราคม-เมษายน). การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University**, 8(1), 1,075-1,088.
- วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง. (2558). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์**. นครสวรรค์: ริมปีงการพิมพ์.

วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์, และวสุพงศ์ คงพรปรารณา. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). การเรียกร้องสิทธิของแรงงานต่างด้าวเพื่อต่อรองกับนายจ้างในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร.

วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University, 8(2), 1,064-1,074.

ศรัญญา แก้วบุญเรือง. (2561). การปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบปราบปรามแรงงานต่างด้าว

กรณีศึกษาสำนักงานจัดหางานจังหวัดชลบุรี. สืบค้น ธันวาคม 20, 2563, จาก

<http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract/index.php/abstractData/viewIndex/146>.

กิมพจน์ น้อมชอบพิทักษ์. (2563, มกราคม). แนวทางการแก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในจังหวัดสมุทรสาคร.

วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(1), 141-155.

สำนักงานแรงงานจังหวัดสระบุรี. (2561). สถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดสระบุรี ไตรมาส 2

ปี 2561 (เมษายน-มิถุนายน 2561). สืบค้น ธันวาคม 20, 2563, จาก

[https://saraburi.mol.go.th/wp-content/uploads/sites/](https://saraburi.mol.go.th/wp-content/uploads/sites/53/2018/08/sarabur_2_pii_2561.pdf)

[53/2018/08/sarabur_2_pii_2561.pdf](https://saraburi.mol.go.th/wp-content/uploads/sites/53/2018/08/sarabur_2_pii_2561.pdf).

Public Services for Shizuoka City's Elders, Shizuoka Province, Japan: Appropriate Models for Thailand

Teeraphat Kitjarak

Master of Public Administration Program, Phetchabun Rajabhat University.

Corresponding Author: teeraphat.kit@pcru.ac.th

Received: July 4, 2021 Revised: July 15, 2021 Accepted: August 6, 2021

Abstract

Japan has entirely become the world's first country moved towards the 'super-aged society', which reflects its government's experiences in providing elders' services. This qualitative study aims at examining public services managed for elders in Shizuoka Province of Japan as well as suggesting public service models that proper for Thai elders. To accomplish the study's objectives, the data was gathered from various sources: documents concerning concepts and patterns in giving Japanese elders' services, related laws, including service forms of the Office of Shizuoka city. Content analysis and participant observation were used to analyze the data.

Research findings revealed that the public services, of the city explored, give priority to the elderly and deprived population who are unemployed. Lands are taken advantages by the Office differently. Various forms of the public services focus on the elders' life, to keep them safe and healthy. For Thailand, the Provincial Administrative Organizations should manage the public services based on the New Public Service (NPS). It involves all sectors' collaboration and specifically the populations' awareness of public interest.

Keywords: Public Services, Elders, Shizuoka

การให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีซีโอเกะ จังหวัดซีซีโอเกะ ประเทศญี่ปุ่น: แนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

ธีรภัทร กิจจารักษ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Corresponding Author: teeraphat.kit@pcru.ac.th

ได้รับบทความ: 4 กรกฎาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 15 กรกฎาคม 2564 ตอรับตีพิมพ์: 6 สิงหาคม 2564

บทคัดย่อ

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกในโลกที่มีสังคมสูงวัยระดับสุดยอด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ในการให้บริการผู้สูงอายุ การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีซีโอเกะ จังหวัดซีซีโอเกะ ประเทศญี่ปุ่น และเพื่อนำเสนอแนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิดและรูปแบบการให้บริการผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรูปแบบการให้บริการในพื้นที่สำนักงานเมืองซีซีโอเกะ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีซีโอเกะ ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในด้านโอกาสการประกอบอาชีพ สำนักงานสามารถใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลาย การให้บริการผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ มุ่งเน้นความปลอดภัยในชีวิตและสุขภาวะที่ดี สำหรับแนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ต้องมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดบริการสาธารณะให้กับผู้สูงอายุ ต้องวางอยู่บนพื้นฐานของการบริการสาธารณะใหม่ (NPS) โดยต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนที่ต้องตระหนักรู้ในคุณค่าและคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะร่วมกัน

คำสำคัญ: การบริการสาธารณะ, ผู้สูงอายุ, ซีซีโอเกะ

บทนำ

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกในโลกที่ได้ชื่อว่ามีสังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-aged Society) กล่าวคือ เป็นสังคมที่มีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 21 ของประชากรทั้งหมด โดยรัฐบาลกลางทำหน้าที่การกระจายอำนาจให้รัฐบาลส่วนท้องถิ่นจ้างเหมาบริการส่วนใหญ่จากหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานไม่แสวงหาผลกำไร ให้เป็นผู้จัดบริการสาธารณะในด้านการดูแลผู้สูงอายุ (ปรกรณ์ ศิริประกอบ, 2560, หน้า 39-64) จากข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 66,186,727 โดยมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 11,627,130 คน คิดเป็น 17.57% (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2564) และมีการคาดการณ์ว่า ในปี 2574 หรือ 10 ปีจากนี้ ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-aged Society) และคาดการณ์ว่าจะมีผู้สูงอายุเกินกว่า 17 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) แต่พบว่าการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ยังไม่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาครัฐต้องเตรียมความพร้อมที่จะดูแลสังคมผู้สูงอายุที่ขยายตัวในอนาคต

จากจำนวนผู้สูงอายุและสัดส่วนผู้สูงอายุของประเทศไทยเพิ่มขึ้นในอัตราที่รวดเร็ว ทำให้เกิดแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสร้างจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงผู้สูงอายุในฐานะบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคม 2) เพื่อให้ประชากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมการและมีการเตรียมการเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ 3) เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตและมีหลักประกัน 4) เพื่อให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการกิจด้านผู้สูงอายุ 5) เพื่อให้มีกรอบและแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนต่างๆ ในสังคมทั้งภาคประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้ปฏิบัติงานอย่างประสานสอดคล้องกัน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหนึ่งในองค์กรในนามภาครัฐที่สำคัญ เนื่องจากเป็นองค์กรในพื้นที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชน มีความเข้าใจ เข้าถึงและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว งานวิจัยของสิริมาส หมั่นสาย, และอมร หวังอัครางกูร (2561) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและบทบาทของท้องถิ่นด้านการจัดสวัสดิการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) โดยใช้การวิจัยแบบผสม (Mix Research) พบว่า สภาพปัญหาของท้องถิ่นด้านสุขภาพ พบว่า ปัญหาที่พบในด้านนี้คือหน่วยบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพยังมีน้อย การให้บริการในพื้นที่ห่างไกลที่ยังไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างต่อเนื่อง ด้านสังคมพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุนั้นมีการรวมกลุ่มที่เกิดจากความต้องการอย่างแท้จริงของผู้สูงอายุน้อยมาก มีปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านเศรษฐกิจพบว่าผู้สูงอายุเป็นวัยที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้มากนัก สิ่งที่ทำได้คือการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมุ่งงานทำในระยะเวลาที่ไม่มากนักแต่ที่ยังขาดคือในครัวเรือนไม่สามารถลงทุนสร้างอาชีพให้กับผู้สูงอายุได้เองและด้านที่อยู่อาศัยพบว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือหลายๆ ครัวเรือนไม่งบประมาณในการก่อสร้าง หรือจัดสถานที่ให้สะดวก เช่น ไม่มีราวจับ ไม่มีทางเดิน ทางลาด ลักษณะบ้านที่ไม่มีความมั่นคงแข็งแรง ในตัวบ้านมีพื้นต่างระดับ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุมีปัญหาในการเดินในบริเวณบ้านได้ สำหรับบทบาทของท้องถิ่นด้านสุขภาพพบว่าท้องถิ่นมีบทบาทส่งเสริมในการเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างต่อเนื่องให้กับประชาชน ด้านสังคมพบว่าท้องถิ่นตระหนักถึงบทบาทในการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกในครอบครัว

อย่างเหมาะสม ด้านเศรษฐกิจพบว่าท้องถิ่นมีบทบาทด้านการศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเพียงพอก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ และด้านที่อยู่อาศัยพบว่าท้องถิ่นมีบทบาทด้านการศึกษาจัดตั้งสถานสงเคราะห์ บ้านพักคนชราของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่เมืองซีซีโอเกะ จังหวัดซีซีโอเกะ ประเทศญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นบริบทในการดูแลผู้สูงอายุ ศักยภาพของท้องถิ่นในการบริหารจัดการ การดูแลสุขภาพ แต่สิ่งที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงคือ เมืองซีซีโอเกะ นั้นมีการดูแลผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ และมีความพร้อมด้วยปัจจัยด้านกายภาพมากกว่าท้องถิ่นที่ประเทศไทยนำมาประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะเป็นอาคารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ซึ่งมีระบบการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกภายนอก การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสำนักงาน การให้บริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ และมีระบบการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตผู้สูงอายุอย่างชัดเจน ซึ่งในระบบการบริหารจัดการของเมืองซีซีโอเกะนั้นหากนำมาประยุกต์ใช้กับบริบทสังคมไทย สิ่งที่ต้องทำการในเริ่มต้นนั้น มีความจำเป็นต้องพัฒนาในด้านใดบ้าง และการนำมาประยุกต์ใช้กับสังคมผู้สูงอายุในสังคมไทยนั้นต้นแบบของเมืองซีซีโอเกะ จะมีความเหมาะสมหรือไม่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุของประเทศญี่ปุ่น ในฐานะเป็นประเทศที่มีความพร้อมในการบริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุ ในการวิจัยในครั้งนี้ได้เลือกพื้นที่เมืองซีซีโอเกะ จังหวัดซีซีโอเกะ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสภาพบริบทสังคมไทย สำหรับในบางประเด็นที่ได้ศึกษานั้นหากการนำมาใช้ไม่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุในสังคมจะสามารถนำแนวคิด หรือต้นแบบเมืองที่พัฒนาแล้วไปใช้ในการบริหารจัดการ หรือสนับสนุนศักยภาพของผู้สูงอายุด้านอื่นอย่างไร พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีซีโอเกะ จังหวัดซีซีโอเกะ ประเทศญี่ปุ่น
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีซีโอเกะ จังหวัดซีซีโอเกะ ประเทศญี่ปุ่น และนำเสนอแนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ การเก็บรวบรวมข้อมูลตลอดจนการวิเคราะห์และตีความหมายข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการสังคมผู้สูงอายุ ประเทศญี่ปุ่น แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุในประเทศไทย พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 บทความวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดพื้นที่วิจัย คือ เมืองชิซึโอกะ จังหวัดชิซึโอกะ ประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากจังหวัดชิซึโอกะเป็นจังหวัดที่ผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวที่สุดในประเทศญี่ปุ่น (Shizuoka Prefecture, Health & Welfare, 2021) ในพื้นที่นี้เป็นเมืองที่รองรับความเจริญที่ขยายจากโตเกียวและเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะเป็นพื้นที่ปลูกชาเขียวขนาดใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น เป็นเมืองที่เป็นพื้นที่ตั้งของภูเขาไฟฟูจิ โดยในแต่ละปีจะมีผู้สูงอายุเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นจำนวนมาก และด้วยความเป็นเมืองขยาย ผู้สูงอายุเมื่อเกษียณอายุเลือกที่จะมาอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับในพื้นที่ได้ริเริ่มการพัฒนาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุอย่างมีศักยภาพ เช่น นโยบายด้านสุขภาพฉบับที่สาม (The Third Fujinokuni Health Improvement Plan) โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น (Shizuoka Prefecture, Health & Welfare, 2021) และมีการพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการและชุมชน (Academic and Community Partnerships) โดยสถาบันการศึกษาให้ความรู้ไม่เพียงแต่นักศึกษาเท่านั้น ยังให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาให้กับคนในชุมชนท้องถิ่น รวมถึงสนับสนุนโครงการวิจัยเพื่อศึกษาประเด็นปัญหาที่สำคัญ (Shizuoka Prefecture, Education & Research, 2021) ด้วยศักยภาพของพื้นที่ที่เป็นจุดเด่นและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาศักยภาพพื้นที่ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุในเมืองนี้

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บและรวบรวมข้อมูลมีวิธีการเก็บตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1) เพื่อศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองชิซึโอกะ จังหวัดชิซึโอกะ ประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการสังคมผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่น แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้บริการในพื้นที่สำนักงานเมืองชิซึโอกะ เขตชิมิซี

วัตถุประสงค์ที่ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็นการนำผลการศึกษาจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาเป็นกรอบในการนำเสนอประเด็นสำคัญที่เหมาะสมกับบริบทสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการการวิเคราะห์เนื้อหา ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในด้านของบริบทด้านกายภาพ การสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในพื้นที่สรุปและนำเสนอประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองชิซึโอกะ จังหวัดชิซึโอกะ ประเทศญี่ปุ่น

ผลการวิจัย

การศึกษการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองชิซึโอกะ ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองชิซึโอกะ จังหวัดชิซึโอกะ ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ประกอบด้วยเกาะมากมายเกือบ 7,000 เกาะในปี พ.ศ. 2552 มีประชากรอยู่ประมาณ 127.5 ล้านคน ซึ่งในจำนวนนี้มีสัดส่วนของผู้สูงอายุ (มากกว่า 65 ปี) อยู่ถึง

ร้อยละ 23 ทำให้ญี่ปุ่นมีภาวะประชากรสูงอายุ (Aged Population) นับเป็นประเทศที่ต้องเผชิญกับปัญหาการเพิ่มของประชากรผู้สูงอายุรุนแรงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคนี้ สำหรับเมืองชิชิโอะกะ การดูแลผู้สูงอายุเป็นไปตามนโยบายการดูแลผู้สูงอายุของประเทศ บทบาทการจัดสวัสดิการของส่วนการปกครองท้องถิ่น สืบเนื่องจากสถานะที่ประเทศญี่ปุ่นมีประชากรสูงอายุเพิ่มมากขึ้นและกระแสในเรื่องการกระจายอำนาจในช่วงทศวรรษที่ 1990 ได้มีการออกกฎหมาย Community Health Law ในปี ค.ศ. 1994 ทำให้เกิดระบบสาธารณสุขที่เน้นชุมชน หรือ Community-Based Public Health System โดยได้มีการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ทางด้านสุขภาพให้กับรัฐบาลท้องถิ่น ในระดับจังหวัด และในระดับเทศบาล

ระดับจังหวัด รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการและวางแผนการให้บริการสุขภาพในจังหวัดนั้นๆ โดยอาจมีการจัดจ้างจากภายนอก (Outsourcing) ตามความเหมาะสมในการให้บริการทางการแพทย์ต่างๆ เช่น การตรวจทางแล็บ นอกจากนี้ยังมีความรับผิดชอบในการให้บริการทางการแพทย์ขั้นทุติยภูมิที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้

ส่วนระดับเทศบาล มีหน้าที่ในการให้บริการด้านสุขภาพต่างๆ เช่น ด้านผดุงครรภ์ สุขภาพแม่และเด็ก โภชนาการ สวัสดิการผู้สูงอายุ ฯลฯ โดยจะมีศูนย์อนามัยเทศบาล (Municipal Health Centre) เป็นศูนย์การให้บริการหลักในแต่ละชุมชน เทศบาลได้รับมอบหมายให้ทำแผนยุทธศาสตร์ในการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ หรือ The Year Strategy for Promotion of Health and Welfare Services for the Aged และเป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการเหล่านี้ สำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างภาคสุขภาพและภาคสวัสดิการสังคม ซึ่งการดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการได้เน้นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการช่วยเหลือผู้พิการในสังคมให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติโดยการปรับเปลี่ยนการให้บริการสุขภาพให้เป็นในลักษณะของการให้บริการตามครัวเรือนแทนที่จะให้ประชาชนมาใช้บริการที่ศูนย์บริการในบริบทของพื้นที่นั้น จุดเด่นที่สำคัญในการดูแลผู้สูงอายุที่สำคัญและเป็นตัวแบบของการดูแลผู้สูงอายุ คือ การบริการสาธารณะ การปรับปรุงภูมิทัศน์ที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ซึ่งผลการศึกษานำเสนอได้ดังนี้

1.1 ภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกสำนักงาน

สำนักงานเมืองชิชิโอะกะ เขตชิมิสี เป็นหนึ่งในสามสำนักงานหลักที่ให้บริการกับประชาชนเมืองชิชิโอะกะ ภูมิทัศน์ภายนอกสะอาด เป็นระเบียบ ประกอบด้วย อาคารสำนักงานหลัก มีที่จอดรถเพียงพอต่อผู้มาติดต่อ มีพื้นที่จอดรถและช่องทางเข้าสำนักงานสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ อีกทั้งยังมีรถเข็นไว้บริการด้วย

ภาพ 1 พื้นที่จอดรถบริเวณหน้าสำนักงาน*

ภาพ 2 พื้นที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ*

ภาพ 3 ทางเข้า – ออก สำนักงาน*

ภาพ 4 ทางเข้า – ออกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ*

ภาพ 5 รถเข็นสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ*

ภาพ 6 ทางเดินภายในสำหรับผู้พิการทางสายตา*

1.2 การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสำนักงาน

เมื่อเข้ามาในสำนักงานเมืองชิชิโอกะ จะพบร้านขนมและเครื่องดื่มที่น่าสนใจ คือ พนักงานในร้านประกอบด้วย ผู้สูงอายุ ผู้พิการที่ได้รับโอกาสในการประกอบอาชีพ นอกจากขนมและเครื่องดื่ม ยังมีการจัดสัดส่วนพื้นที่ให้ขายสินค้าและของที่ระลึกจากการผลิตของกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส จัดสัดส่วนสำหรับประชาชนสัมพันธ์ทีมฟุตบอลในพื้นที่เดียวกัน ส่วนชั้นใต้ดินมีร้านอาหารไว้บริการ

ภาพ 7 ร้านขนมและเครื่องดื่ม*

ภาพ 8 ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มต่างๆ*

ภาพ 9 พื้นที่ประชาสัมพันธ์*

ภาพ 10 ร้านอาหารภายในสำนักงาน
ทีม Shimizu S – Pulse*

1.3 การให้บริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์

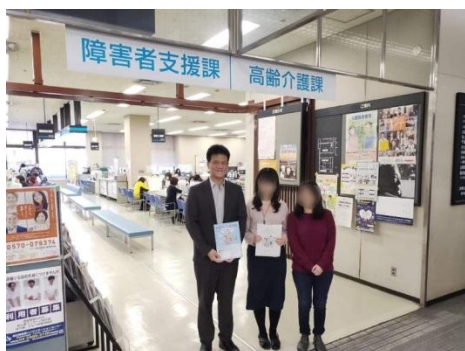
เมื่อเดินผ่านพื้นที่ให้บริการขนมและเครื่องดื่ม พื้นที่ส่วนนี้จัดให้เป็นพื้นที่สำหรับบริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ มีเอกสารที่จัดใส่ช่องต่างๆ ให้หยิบได้ง่าย จนถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยสำหรับการสืบค้นข้อมูล และยังมีจุดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและบริการของเมืองชิซึโอกะ

ภาพ 11 การใช้เทคโนโลยี
ในการให้บริการข้อมูลข่าวสาร*

ภาพ 12 การประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว*

1.4 การให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ

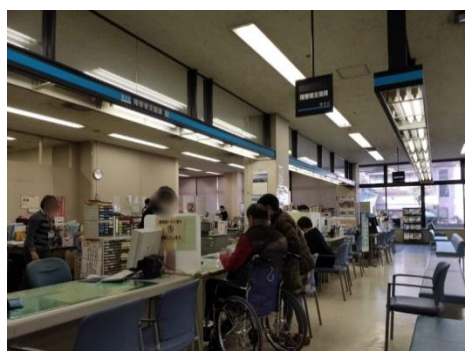
สำนักงานเมืองชิซึโอกะ จัดพื้นที่ให้บริการสำหรับผู้สูงอายุอยู่ชั้นล่าง ถัดจากบริเวณร้านขนมและเครื่องดื่ม พื้นที่ทางเดินของสำนักงานถูกออกแบบไว้สำหรับผู้พิการทางสายตาสามารถเดินไปติดต่อได้ด้วยตนเอง ป้ายประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่โดดเด่น ชัดเจน มีการจัดสัดส่วนการให้บริการผู้พิการและผู้สูงอายุในพื้นที่เดียวกัน มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ด้วยความสุภาพ เพียงพอและมีระบบการให้บริการตามลำดับก่อนหลัง

ภาพ 13 เจ้าหน้าที่ของแผนกผู้สูงอายุ*

ภาพ 14 เอกสารสำหรับให้บริการ
สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ*

ภาพ 15 แผนกผู้พิการ (ด้านซ้าย)*

ภาพ 16 แผนกผู้สูงอายุ (ด้านขวา)*

2. แนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

จากการศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองชิชิโอกะ จังหวัดชิชิโอกะ ประเทศญี่ปุ่น ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการให้บริการสาธารณะที่เหมาะสมกับประเทศไทยดังนี้

2.1 ส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสมกับการดูแลผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งเป็นการสร้างความภูมิใจให้กับผู้สูงอายุ เช่น ที่ลาดชัน ช่องทางการติดต่อขอรับบริการจากภาครัฐที่เป็นช่องทางเฉพาะของผู้สูงอายุ การให้บริการสุขภาพ มาตรการส่งเสริมให้เกิดการใช้ชีวิตที่ปลอดภัย เป็นต้น

2.2 ส่งเสริมการทำความร่วมมือเชิงภาคีเครือข่าย เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการร้านค้า ผู้รับบริการ การจ้างงาน และการสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ

2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรริเริ่มกฎหมายหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินและสุขภาพของคนวัยเริ่มทำงาน เพื่อเป็นหลักประกันในการดำรงชีวิตต่อไปเมื่อเข้าสู่ช่วงสูงอายุ

2.4 ควรจัดทำบัญชีเพื่อขึ้นทะเบียนให้ผู้ใกล้ชิดผู้สูงอายุ เช่น บุตร หลาน ญาติ หรือผู้ที่อาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุเข้าใจและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ เป็นต้น

2.5 ควรจัดเตรียมเกี่ยวกับการจัดทำโรงเรียนผู้สูงอายุหรือศูนย์การเรียนรู้อย่างจริงจัง อาจอยู่ในรูปแบบสถานกิจกรรมหรือพื้นที่สำหรับผู้สูงอายุ ในที่นี้หมายถึงสถานที่ที่จะให้ผู้สูงอายุได้รวมตัวกันเป็นสังคมของผู้สูงอายุ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาและนำเสนอประเด็นในการศึกษาเพื่ออภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษาที่ 1 เพื่อศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีซีโอกะ จังหวัดซีซีโอกะ ประเทศญี่ปุ่น ผลการศึกษาการบริการสาธารณะ การปรับปรุงภูมิทัศน์ที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ดังนี้

1. ภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกสำนักงาน การออกแบบพื้นที่สำหรับผู้สูงอายุ เป็นไปอย่างเหมาะสม จัดให้มีสถานที่จอดรถที่ไม่ไกลจากทางเข้าสำนักงาน ทางลาดให้รองรับความต้องการของผู้มาติดต่อที่เป็นผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยเฉพาะผู้พิการทางสายตาสามารถเดินทางมาติดต่อภายในสำนักงานได้ด้วยตนเอง ผู้รับบริการไม่ว่าจะมีข้อจำกัดทางร่างกายรู้สึกถึงการได้รับบริการที่เสมอภาคเท่าเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา จุมปา, และเพ็ญพักตร์ ไชยณรงค์ (2561) ได้วิจัยเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างความเสมอภาคในสังคม:กรณีศึกษาชุมชนชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าสถานที่ราชการ ศูนย์รวมการจัดกิจกรรม เช่น ศาลาประชาคม สถานที่จัดกิจกรรมทางศาสนา หรือแม้กระทั่งบ้านของผู้นำชุมชน ควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับการใช้บริการของผู้สูงอายุและผู้พิการ เช่น ห้องน้ำ รถเข็น ไม่เท้าช่วยพยุงเดิน (Walker) ทางลาด ไว้บริการอำนวยความสะดวกในการร่วมกิจกรรม จะทำให้ผู้สูงอายุและผู้พิการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับคนในชุมชน ช่วยเหลือตนเองได้ ไม่รู้สึกแบ่งแยกและสามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้โดยพึงพิงผู้อื่นน้อยที่สุด อันเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างความเสมอภาคในสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา อาจสันเทียะ, และพรณา คำพราว (2557) ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการดูแลสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนซึ่งผลการศึกษาพบว่าสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยเข้าถึงได้ และการเอาใจใส่ทั้งสิ่งแวดล้อมในหน่วยบริการในชุมชนและที่บ้านจะก่อให้เกิดพลังความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นบนฐานวัฒนธรรมของตนเองและเป็นรากฐานสำคัญสำหรับสร้างรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป ดังนั้นในการจัดภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกสำนักงานเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมไทย ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้มาติดต่อที่เป็นผู้สูงอายุและผู้พิการ ต้องมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับการใช้บริการ มีความปลอดภัยและทุกคนต้องเข้าถึงได้

2. การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสำนักงาน ในด้านของการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น ความโดดเด่นของสำนักงานเมืองซีซีโอกะ ซึ่งมักไม่ปรากฏในประเทศไทย คือการให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ เห็นได้จากการมีร้านจำหน่ายสินค้า อาหารและเครื่องดื่มในสำนักงานที่เป็นหน่วยงานของรัฐ สิ่งสำคัญคือการให้โอกาสในการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมให้กลุ่มผลิตสินค้ามาจำหน่าย เป็นเพราะภาครัฐของประเทศญี่ปุ่นยังเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้สูงอายุซึ่งในประเทศไทย การจ้างงานของภาครัฐสำหรับผู้สูงอายุยังไม่เปิดกว้างในเชิงนโยบายและ

กฎหมาย ภาครัฐควรใช้ศักยภาพผู้สูงอายุในท้องถิ่นให้คุ้มค่า เช่น ให้ความรู้และร่วมทำกิจกรรมกับโรงเรียนเด็กเล็กในท้องถิ่นเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างวัย สอดคล้องกับ จุฑามาศ ทรัพย์แสนดี (2563) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุด้านการพัฒนาตนเองและการจัดกิจกรรมทางสังคมมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวุฒิ จำปางาม (2562) ได้วิจัยเกี่ยวกับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม สุขภาวะที่ดีของสังคมสูงวัย ผลการวิจัยพบว่า ควรขยายโอกาสการทำงานของผู้สูงอายุคนไทย เพราะในปัจจุบันผู้สูงอายุมีสุขภาพดีและอายุยืนกว่าในอดีตที่ผ่านมา การขยายอายุการทำงานเป็นทางเลือกหนึ่งในภาวะที่มีปัญหาขาดแคลนแรงงาน ผู้สูงอายุที่ทำงานวิชาการหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความชำนาญเฉพาะด้านควรได้รับการพิจารณาให้ขยายระยะเวลาเกษียณอายุแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ยังเป็นทรัพยากรที่สำคัญและยังสามารถสร้างประโยชน์ให้กับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้ทั้งนี้รัฐบาลได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 การจ้างงานผู้สูงอายุในสถานประกอบการแล้ว ดังนั้นการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นต้องให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ เกิดการร่วมกันเชิงภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ ร้านค้า ผู้รับบริการ การจ้างงาน และการสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีได้รับการพิจารณาให้ขยายระยะเวลาเกษียณอายุต่อไปอีกอย่างเหมาะสม

3. การให้บริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ ในด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ของเมืองซีอีโอเกะ มีการให้บริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเมืองซีอีโอเกะที่มีความโดดเด่น ความพร้อมของข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายโดยการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนให้เข้าถึงข้อมูลด้วยตนเองได้ง่ายมากขึ้น สามารถส่งการด้วยเสียงหรือการพิมพ์เพื่อสืบค้นได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้สูงอายุ สวัสดิการ สิทธิต่างๆ ซึ่งช่วยประหยัดเวลาและลดภาระงานให้กับบุคลากรของสำนักงานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิตารัตน์ สาระพล (2561) ได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศของผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลมะอี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความต้องการสารสนเทศของผู้สูงอายุ ด้านเนื้อหาสารสนเทศที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตมีความต้องการมาก ได้แก่ เรื่องการดูแลสุขภาพในแต่ละโรค เรื่องเกี่ยวกับสิทธิทางกฎหมายของผู้สูงอายุ เรื่องจรรยาบรรณ สบายใจ เช่น เรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนา เรื่องเกี่ยวกับสวัสดิการ บริการที่รัฐจัดให้ผู้สูงอายุ ดังนั้นในการจัดบริการข้อมูลข่าวสารนั้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การนำเทคโนโลยีมาใช้ต้องเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น การส่งการด้วยเสียง การกดปุ่มเพื่อฟังเสียง เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและสะดวกมากที่สุด

4. การให้บริการสำหรับผู้สูงอายุ บริบทสำคัญของการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีอีโอเกะเป็นการให้บริการที่มีลักษณะของการให้บริการสาธารณะใหม่ (NPS) เห็นได้จากรูปแบบการให้บริการตั้งแต่การให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดำเนินงานภายในสำนักงานผ่านร้านจำหน่ายสินค้าและการบริการเป็นไปแบบลักษณะเชิงรุก กล่าวคือ การสร้างความเสมอภาคในการบริการสาธารณะอย่างชัดเจนผ่านการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในและภายนอกสำนักงาน รวมถึงการริเริ่มการใช้เทคโนโลยีรับมือกับข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา

สอดคล้องกับ อภิชาติ สุขสุเมธ, และนิตยา สินธวาร์ (2563) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการให้บริการของงานประปาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังก้ง อำเภอบราญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ภาวะผู้นำ กระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ การประชาสัมพันธ์และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการให้บริการงานประปาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังก้ง อำเภอบราญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความราบรื่นและประสบผลสำเร็จทำให้ผู้ที่มารับบริการมีความพึงพอใจ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ์ รักษาติเจริญ (2557) ศึกษาเกี่ยวกับงานบริการงานสาธารณะ ถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมพื้นฐานข้อคิดสำคัญของการบริหารงานบริการสาธารณะ ต้องประกอบด้วย หลัก 4 ประการ ได้แก่ 1) การสร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร (Relevant) 2) การสร้างความเสมอภาคในสังคม (Social Equity) 3) การจัดสรรค่านิยมในสังคม (Value) และ 4) การพัฒนาสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change) ส่วนสำคัญในการจัดการบริการสาธารณะให้กับผู้สูงอายุ ต้องวางอยู่บนพื้นฐานของ New public service (NPS) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่จะประสบความสำเร็จได้ ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (Denhardt & Denhardt, 2000) โดยเฉพาะประชาชนที่ต้องตระหนักรู้ในคุณค่าร่วมกัน คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ ดังนั้นในการจัดการบริการสาธารณะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุนั้น การให้บริการต้องเป็นไปอย่างทั่วถึง ทุกคนเข้าถึงได้ง่าย สะดวกกับผู้สูงอายุ เน้นความปลอดภัยและผู้สูงอายุสามารถใช้ได้ด้วยตนเองอย่างสะดวกมากที่สุด

วัตถุประสงค์การศึกษาที่ 2 แนวทางการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

จากผลการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 2 ดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และนำเสนอประเด็นสำคัญในการบริหารสาธารณะที่เหมาะสมกับประเทศไทยจากกรณีศึกษาเมืองซีซีโอเค จังหวัดซีซีโอเค ประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

1. รัฐบาลควรริเริ่มกฎหมายหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินและสุขภาพของคนวัยเริ่มทำงาน เพื่อเป็นหลักประกันในการดำรงชีวิตต่อไปเมื่อเข้าสู่ช่วงสูงอายุ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำบัญชีเพื่อขึ้นทะเบียนให้ผู้ใกล้ชิดผู้สูงอายุ เช่น บุตรหลาน ญาติ หรือผู้ที่อาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ เข้าใจและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ เป็นต้น รวมถึงให้มีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแทนผู้สูงอายุกรณีที่ไม่สามารถติดต่อได้ด้วยตนเอง

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ควรจัดเตรียมเกี่ยวกับการจัดทำโรงเรียนผู้สูงอายุหรือศูนย์การเรียนรู้จริงจัง อาจอยู่ในรูปแบบลานกิจกรรมหรือพื้นที่สำหรับผู้สูงอายุ ในที่นี้หมายถึงสถานที่ที่จะให้ผู้สูงอายุได้รวมตัวกันเป็นสังคมของผู้สูงวัย โดยสังคมของผู้สูงอายุสามารถที่จะตัดสินใจดำเนินการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและเป็นรูปธรรม รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อจัดทำหลักสูตรการเรียนที่เหมาะสมและสามารถสะสมหน่วยกิตในกรณีที่ผู้สูงอายุมีความประสงค์ปรับคุณภาพของตนเองให้สูงขึ้นในอนาคต

4. ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องร่วมมือจัดเตรียมหลักสูตรที่สอดคล้องกับผู้สูงอายุ เช่น หลักสูตรที่มีการส่งเสริมพัฒนาให้สมองทำงานอย่างเหมาะสมตามวัย หลักสูตรที่ช่วยพัฒนาความจำ หลักสูตรที่สร้างความผ่อนคลายให้กับจิตใจ และหลักสูตรเสริมสร้างความแข็งแรงให้กับร่างกายด้วยกีฬาที่ไม่อันตราย

5. ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดพื้นที่สำหรับการส่งเสริมการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การจำหน่ายสินค้าที่ได้จากการผลิตของผู้สูงอายุ เช่น ผักและผลไม้ อาหารและขนมแปรรูป รวมถึงการจ้างงานในชุมชนในร้านค้าแฟ ร้านขายของฝาก ร้านขนม เป็นต้น

6. ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน หรือโรงเรียนในกำกับของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ อาจอยู่ในรูปแบบของครูพิเศษที่สอนหนังสือในโรงเรียนหรือแนะแนวทักษะการใช้ชีวิตให้กับเด็กในพื้นที่ตนเอง

7. ส่งเสริมกิจกรรมที่เหมาะสมกับการดูแลผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งเป็นการสร้างความภูมิใจให้กับผู้สูงอายุ เช่น ที่ลาดชัน ช่องทางการติดต่อขอรับบริการจากภาครัฐที่เป็นช่องทางเฉพาะของผู้สูงอายุ การให้บริการสุขภาพ มาตรการส่งเสริมให้เกิดการใช้ชีวิตที่ปลอดภัย เป็นต้น

8. ส่งเสริมการทำร่วมกันเชิงภาคีเครือข่าย เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการร้านค้า ผู้รับบริการ การจ้างงาน และการสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ

บทสรุป

สำหรับการศึกษาการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุในเมืองซีซีโอเกะ จังหวัดซีซีโอเกะ ประเทศญี่ปุ่น เพื่อนำมากำหนดแนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยนั้น พบว่าการบริการสาธารณะที่เหมาะสมต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ ต้องมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับการใช้บริการ มีความปลอดภัยและทุกคนต้องเข้าถึงได้ การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นต้องให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุเกิดการทำร่วมกันเชิงภาคีเครือข่ายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการร้านค้า ผู้รับบริการ การจ้างงาน และการสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีได้รับการพิจารณาให้ขยายระยะเวลาเกษียณอายุต่อไปอีกอย่างเหมาะสมในการจัดบริการข้อมูลข่าวสารนั้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การนำเทคโนโลยีมาใช้ต้องเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสม เช่น การส่งการด้วยเสียง การกดปุ่มเพื่อฟังเสียง เพื่อให้ผู้สูงอายุเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและสะดวกมากที่สุด การให้บริการต้องเป็นไปอย่างทั่วถึง ทุกคนเข้าถึงได้ง่าย มีความสะดวกกับผู้สูงอายุ เน้นความปลอดภัย และผู้สูงอายุสามารถใช้ได้ด้วยตนเองอย่างสะดวกมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานภาครัฐควรกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินและสุขภาพของคนวัยเริ่มทำงาน เพื่อเป็นหลักประกันในการดำรงชีวิตต่อไปเมื่อเข้าสู่ช่วงสูงอายุ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำโรงเรียนผู้สูงอายุหรือศูนย์การเรียนรู้ หรือการสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดทำหลักสูตรการเรียนกับผู้สูงอายุ

4. ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเสริมสร้างความแข็งแรงด้านร่างกายให้กับผู้สูงอายุผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ โดยกิจกรรมนั้นต้องปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้สูงอายุ

5. ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดพื้นที่สำหรับการส่งเสริมการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาสภาพบริบทของผู้สูงอายุเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกลุ่มเพื่อปฏิสัมพันธ์กัน อาจอยู่ในรูปแบบของการมีความชอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน การจัดตั้งชมรมเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนใจ และควรศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวของผู้สูงอายุ ให้เข้ากับสภาพสังคมและด้านอารมณ์ เพราะการมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะต้องมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคม เพื่อที่จะพัฒนารูปแบบการให้บริการสาธารณะสำหรับผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เครือข่ายภูมิภาค มหาวิทยาลัยนเรศวร ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยมา และขอขอบคุณ คุณเนตรดาว วุฒิอิน ที่ช่วยประสานงาน และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ณ ประเทศญี่ปุ่น

* ภาพประกอบทุกภาพถ่ายโดย อธิภัทร กิจจารักษ์, มีนาคม 15, 2562

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2564). สถิติผู้สูงอายุประเทศไทย 77 จังหวัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563. สืบค้น มีนาคม 10, 2564, จาก <https://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/335>.
- _____. (2564). แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ.2545 – 2564 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552. สืบค้น พฤษภาคม 15, 2564, จาก https://www.dop.go.th/download/laws/law_th201523091445461.pdf.
- กฤษณ์ รักษาติเจริญ. (2557, มกราคม – เมษายน). การจัดการบริการสาธารณะ: จากมุมมองของการพัฒนาการจัดการภาครัฐ. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, (1)1, 21–32.
- จินตนา อาจสันเทียะ, และพรนภา คำพราว. (2557, กันยายน – ธันวาคม). รูปแบบการดูแลสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน. *วารสารพยาบาลทหารบก*, (15)3, 123–127.
- จุฑามาศ ทรัพย์แสนดี. (2563, มกราคม – เมษายน). การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคม ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้องจังหวัดเพชรบุรี. *Lawarath Social E-Journal*, (2)1, 67-76.
- ณัฐธิดา จุมปา, และเพ็ญพักตร์ ไชยนุรักษ์. (2561, พฤษภาคม – มิถุนายน). สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างความเสมอภาคในสังคม: กรณีศึกษาชุมชนชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ)*, (11)3, 1,508–1,525.
- ธิดารัตน์ สาระพล. (2561, กรกฎาคม – กันยายน). ความต้องการสารสนเทศของผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลมะอี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารชุมชนวิจัย*, (12)3, 114–123.
- นันทวุฒิ จำปางาม. (2562, พฤษภาคม – สิงหาคม). การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม: สุขภาวะที่ดีของสังคมสูงวัย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, (13)2, 63–73.
- ปกรณ ศิริประกอบ. (2560, กรกฎาคม – ธันวาคม). ถอดบทเรียนการบริหารจัดการสังคมสูงวัยระดับสุดยอดของภาครัฐญี่ปุ่น: มองผ่าน 3 พาราไดม์ทางรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา*, 7(2), 39-64.

- สิริมาส หมื่นสาย, และอมร หวังอัครางกูร. (2561). การจัดสวัสดิการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. ใน รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 8 “การบริหารจัดการเมืองและท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0” วันที่ 14 ธันวาคม 2561 (หน้า 105 – 121). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). รายงานการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย. สืบค้น มีนาคม 10, 2564, จาก http://www.nso.go.th/sites/2014en/Survey/social/domographic/OlderPersons/2017/Full%20Report_080618.pdf.
- อภิชาติ สุขสุเมฆ, และนิตยา สิ้นเธาว์. (2563, กันยายน – ธันวาคม). คุณภาพการให้บริการของงานประปาในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังภัง อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **Lawarath Social E-Journal**, (2)3, 89-102.
- Denhardt, R. B. & J. V. Denhardt. (2000, November - December). The New Public Service: Serving Rather Than Steering. **Public Administration Review**, (60)6, 549–559.
- Shizuoka Prefecture. (2021). **Health & Welfare**. Retrieved August 4, 2021, from http://www.pref.shizuoka.jp/a_foreign/english/glance/health.html
- _____. (2021). **Education & Research**. Retrieved August 4, 2021, from http://www.pref.shizuoka.jp/a_foreign/english/glance/health.html

The Development of English Reading Skill by Using the Critical Thinking Process of First Year Students Majoring in Computer Science, Faculty of Information Technology, Thepsatri Rajabhat University

Suwanna Pansaeng and Benjapon Nualprasert

English of Education, the Faculty of Humanities and Social Sciences,
Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: benjapon.nualprasert@gmail.com

Received: June 30, 2021 Revised: July 22, 2021 Accepted: August 13, 2021

Abstract

The study aims to: 1) develop English reading skill of first year students majoring in Computer Science by using the critical thinking process and 2) survey the satisfaction of first year Computer Science students toward the English reading learning using the critical thinking process. The samples were 13 Information Technology students majoring in Computer Science from Thepsatri Rajabhat University. The samples were selected by the purposive sampling. To conduct the research, there were two steps: 1) planning the research methodology and designing the research instrument and 2) synthesizing and designing the model of learning activity. The research instruments were the learning achievement pre-test and post-tests, the English reading skill exercises, the English reading quality assessment form and the satisfaction toward the critical thinking process activity survey form.

The findings revealed that the participating students who studied by using the critical thinking process in English reading activities scored higher than their pre-test significantly at .05. The participants' satisfaction involved of learning activities which on development of English reading skill at the high level ($\bar{X} = 4.50$, $SD = .55$)

Keywords: Development of English Reading Skill, Critical Thinking Process, Instructional Model

**การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์
อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

สุวรรณา พันแสง และเบญจพร นวลประเสริฐ
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (คบ.) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
Corresponding Author: benjapon.nualprasert@gmail.com

ได้รับบทความ: 30 มิถุนายน 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 22 กรกฎาคม 2564 ตอรับตีพิมพ์: 13 สิงหาคม 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ 2) เพื่อประเมินผล ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการเรียนรู้การอ่าน ภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 13 คน โดยเลือกแบบเจาะจง การดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วางแผน กำหนด แผนงานและเครื่องมือวิจัย 2) สังเคราะห์และกำหนดรูปแบบกิจกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน-หลังเรียน แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่าน แบบประเมินความพึงพอใจกิจกรรมกระบวนการคิด วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน มีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติระดับ .05 และผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.50 (SD = .55)

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ, กระบวนการคิดวิเคราะห์, รูปแบบการเรียนการสอน

บทนำ

ในปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำหรับการติดต่อสื่อสาร การศึกษา แสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมถึงผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น รวมทั้งมีวิสัยทัศน์ในการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ, 2550, หน้า 1) ในประเทศไทยผู้เรียนส่วนใหญ่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ดังนั้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนต้องอาศัยความสามารถทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน และเขียน การอ่านถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นและมีประโยชน์ในทุกด้าน เช่น ด้านการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในโลกปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร การอ่านจะช่วยให้เราติดตามเหตุการณ์ปัจจุบันได้ทันถ่วงที การเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญ (นาฏนิตดา พงษ์ประดิษฐ์, 2547, หน้า 1) ในการประสบความสำเร็จในชีวิตคนเรา ดังที่ Richek, & Caldwell (1996) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ผู้เรียนที่ขาดความสามารถในการอ่านมักจะมีระดับความนับถือตัวเองต่ำ ซึ่งจะส่งผลต่อโอกาสการหางานในอนาคต

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่าการอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากยิ่งขึ้น เมื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แต่จากผลการประเมิน PISA (Programme for International Student Assessment) พบว่า นักเรียนไทยยังคงมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ มีนักเรียน 43% ที่มีการอ่านต่ำกว่าระดับพื้นฐาน (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2556) จากการวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบทักษะการอ่านอยู่ในระดับต่ำ เช่น ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จำคำศัพท์ไม่ได้ ตอบคำถามหลังการอ่านไม่ได้ บทอ่านไม่น่าสนใจ ไม่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาอังกฤษและส่งผลกระทบถึงการเรียนรู้ทักษะอื่นด้วย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1, 2552 อ้างถึงใน ถิรนนท์ ปานศุภวัชร, 2558, หน้า 2) ดังนั้นผู้สอนจึงต้องศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสำคัญคือ การอ่าน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความถนัดในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพอใจในการเรียน (สุนีย์ สันหมุด, 2552)

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยและเพื่อนร่วมงานในการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 33 คน ในภาคเรียนที่ 2/2561 2/2562 ซึ่งรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาที่เน้นการพัฒนาให้นักศึกษาให้มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนต้องการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์ ใช้วิจารณญาณในการอ่าน สามารถแสดงความคิดเห็น และประเมินสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง โดยคำอธิบายรายวิชานี้กำหนดให้ผู้เรียนอ่านเรื่องราวหรือข้อมูลต่างๆ และใช้หลักการคิดวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพในการตัดสินใจและประเมินสิ่งที่อ่านผ่านบทความหรือสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของงานเขียนที่หลากหลาย ผู้วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชานี้ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากนักศึกษาสามารถอ่านบทความหรือเรื่องราวต่างๆ ได้และเข้าใจสิ่งที่อ่านตามตัวอักษร ตลอดจนสามารถตอบคำถามที่วัดความจำจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

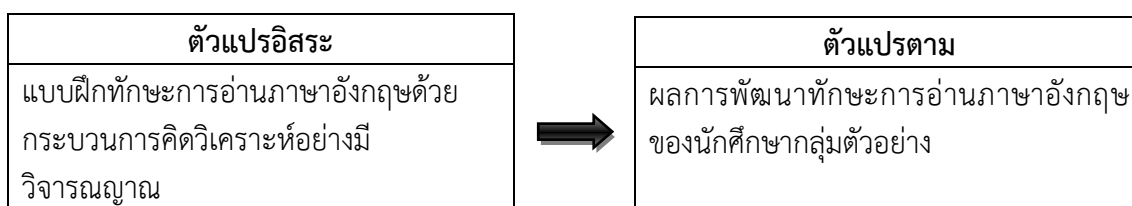
แต่ยังขาดวิจารณ์ภายในการอ่าน กล่าวคือเมื่อมอบหมายให้นักศึกษาอ่านเรื่องราวและตอบคำถาม ซึ่งเป็นคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ หรือมอบหมายให้นักศึกษาเขียนสะท้อนความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน นักศึกษาส่วนใหญ่มักตอบคำถามไม่ได้และเขียนงานออกมาในลักษณะของการเขียนเล่าเรื่องราวจากสิ่งที่อ่าน หรือคัดลอกข้อความจากสิ่งที่อ่านมาเขียนเป็นคำตอบโดยที่ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลหรือผนวกเอา ความคิดที่ตนเองประเมินได้จากสิ่งที่อ่านไปเขียนสนับสนุน จึงส่งผลให้ระดับคะแนนของนักศึกษาใน รายวิชานี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ C (60-64.99) คิดเป็นร้อยละ 12.12 ระดับ D+ คิดเป็นร้อยละ 21.21 ระดับ D (50-55.99) คิดเป็นร้อยละ 36.36 และระดับ E คิดเป็นร้อยละ 15.15 ซึ่งตามเกณฑ์การ ประเมินผลการเรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถือว่าอยู่ในผลการประเมินขั้นพอใช้ ขึ้นอ่อนมาก และขึ้นอ่อนมากที่สุดตามลำดับ ทั้งนี้ สุกัญญา เศรษฐรังสรรค์ (2533) ได้กล่าวว่า การที่ผู้เรียนจะเข้าใจ การอ่านได้ดีนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ยังต้องอาศัยการสอน การชี้แนะ ของครูผู้สอนและในขณะเดียวกันครูผู้สอนเองก็ต้องแสวงหาแนวทางที่ดีในการสอนการอ่านให้กับผู้เรียน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วย กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ
2. เพื่อประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่มี ต่อการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีวิจารณญาณเข้ามาเป็นขั้นตอนการวิจัย โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน (Plan) 2) ขั้นปฏิบัติการ (Act) 3) ขั้นสังเกต (Observe) 4) ขั้นสะท้อนผล (Reflect) และการเก็บรวบรวมข้อมูล (One Group Pretest - Posttest Design) ดังนี้

ตาราง 1 ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	การปฏิบัติการ
ขั้นวางแผน (Plan)	เริ่มด้วยการสำรวจปัญหาที่ต้องการแก้ไขโดยมีการปรึกษาร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องใช้แนวคิดวิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ทำให้มองเห็นสภาพของปัญหาชัดเจนขึ้น
ขั้นปฏิบัติการ (Act)	ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยเริ่มจากการทำแบบทดสอบ Pre-test จำนวน 30 ข้อ เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนในสัปดาห์แรก หลังจากนั้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีวิจารณญาณ เป็นเวลา 5 สัปดาห์
ขั้นสังเกต (Observe)	เป็นการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเริ่มจากกิจกรรมง่าย ๆ ไปสู่กิจกรรมที่มีความยากมากขึ้น ได้แก่ กิจกรรมปรับพื้นฐานการอ่านออกเสียง การผสมคำ การอ่านระดับประโยค การเรียนรู้คำศัพท์ การอ่านประกาศโฆษณา การอ่านหัวข้อข่าวระยะเวลาของการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ รวมทั้งสังเกตพัฒนาการของนักศึกษาในขณะที่ดำเนินกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ และสังเกตจากผลคะแนนการทดสอบย่อยรายบุคคล
ขั้นสะท้อนผล (Reflect)	เป็นการประเมินตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปสู่การปรับปรุง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อทักษะการเรียนรู้ทั้งสองรหัสวิชา ได้แก่ ศท 0033014 และ ศท 0011205 ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ทุกหมู่เรียน จำนวน 387 คน ได้ข้อมูลจากกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ชั้นปีที่ 1 หมู่เรียน 631246301 จำนวน 13 คน ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยรับผิดชอบสอนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบทดสอบก่อนเรียน จัดทำขึ้นเพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษา แบบทดสอบก่อนเรียนมีลักษณะเป็นข้อสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อ เนื้อหาในแบบทดสอบคือการอ่านวิเคราะห์หัวข้อข่าว การอ่านจับใจความ การอ่านและวิเคราะห์เพื่อความเข้าใจและสื่อความหมาย มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้

2.1.2 วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดน้ำหนักของเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก และวิธีการหาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ

2.1.4 สร้างแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก วัดด้านเนื้อหาและพฤติกรรมด้านต่างๆ และด้านการประเมินค่า โดยการตรวจคำตอบ กำหนดให้เมื่อตอบถูกให้ 1 คะแนน หากตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

2.1.5 นำแบบทดสอบก่อนเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence)

2.1.6 นำแบบทดสอบก่อนเรียนที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงไปทำการทดลองใช้สอบกับนักศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.1.7 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (r) ทำการคัดเลือกข้อสอบ ซึ่งได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-1.00 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.80 จำนวน 30 ข้อและ นำแบบทดสอบที่ได้คัดเลือกแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder - Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

2.1.8 นำแบบทดสอบที่ได้ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักศึกษา

2.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้นเพื่อวัดประเมินความรู้หลังเรียนในเนื้อหาแต่ละบท ลักษณะเป็นข้อสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อ

2.2.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้

2.2.2 วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดน้ำหนักของเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก และวิธีการหาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ

2.2.4 สร้างแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก วัดด้านเนื้อหาและพฤติกรรมด้านต่างๆ และด้านการประเมินค่า โดยการตรวจคำตอบ กำหนดให้เมื่อตอบถูกให้ 1 คะแนน หากตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบ

ความถูกต้องความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence)

2.2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงไปทำการทดลองใช้สอบกับนักศึกษา จำนวน 30 คนซึ่งไม่ใช่ นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

2.2.7 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (r) ทำการคัดเลือกข้อสอบ ซึ่งได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-1.00 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.80 จำนวน 30 ข้อและ นำแบบทดสอบที่ได้ คัดเลือกแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder - Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

2.2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างหลังจากเรียนจบเนื้อหาแต่ละบท เพื่อประเมินผลการเรียนการสอน

2.3 แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ มีขั้นตอนการสร้าง

2.3.1 ศึกษาขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกของ Richard, & Rogers (1991, p.20)

2.3.2 ศึกษากระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และวิเคราะห์เนื้อหาในแบบฝึก เช่น การอ่านออกเสียง การผสมคำ การอ่านระดับประโยค การเรียนรู้คำศัพท์ การอ่านประกาศโฆษณา การอ่านหัวข้อข่าว และการวิเคราะห์สรุปข่าวสั้น

2.3.3 นำตารางวิเคราะห์เนื้อหาเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ด้านความยากง่ายของเนื้อหาต่อบรรยากาศความสามารถของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงตารางกำหนดเนื้อหาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.3.4 ผู้วิจัยสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

2.4 แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่าน

2.4.1 นำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 1 คน ด้านการจัดการเรียนรู้ 1 คน และด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

2.4.2 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณที่มีค่าดัชนีที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555, หน้า 177) ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการอ่านวัดได้ตรงตัวชี้วัด
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการอ่านวัดได้ตรงตัวชี้วัดหรือไม่
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบฝึกทักษะการอ่านวัดได้ไม่ตรงกับตัวชี้วัด

2.4.3 นำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณญาณไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5 แบบประเมินความพึงพอใจกิจกรรมกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจถูกสร้างด้วยแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยสอบถามความคิดเห็นความสนใจ ความชอบ และความคิดเห็นของนักศึกษา มีวิธีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.5.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

2.5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยการให้คะแนนตามหลักการของ Likert ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจ / เห็นด้วย ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจ / เห็นด้วย ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจ / เห็นด้วย ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจ / เห็นด้วย ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจ / เห็นด้วย ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการให้ความหมายของค่าที่วัดได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมาย โดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 82-84,121)

4.51- 5.00 หมายถึงเหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51- 4.50 หมายถึงเหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51- 3.50 หมายถึงเหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51- 2.50 หมายถึงเหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00- 1.50 หมายถึงเหมาะสม / เห็นด้วย / พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบภาษาที่ใช้ และการประเมินที่ถูกต้อง และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

2.5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาและการประเมินที่ถูกต้อง

2.5.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติในชั้นเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ในสัปดาห์แรกของการเรียน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของผู้เรียนในภาพรวม

3.2 หลังจากนั้นผู้วิจัยแบ่งการเรียนการสอนออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงแรกเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนอธิบายเนื้อหา คำศัพท์ที่สำคัญในแต่ละบท เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจและมีขอบเขตเนื้อหา ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรมในช่วงต่อไป โดยจะเริ่มจากกิจกรรมง่าย ๆ ไปสู่กิจกรรมที่มีความยากมากขึ้น ได้แก่ กิจกรรมปรับพื้นฐานการอ่านออกเสียง การผสมคำ การอ่านระดับประโยค การเรียนรู้คำศัพท์ การอ่านประกาศโฆษณา การอ่านหัวข้อข่าวระยะเวลาของการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง

3.3 เมื่อผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านในแต่ละบทเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบย่อย เพื่อประเมินผลความรู้ ความเข้าใจที่ผู้เรียนได้รับ

3.4 เมื่อผู้เรียนเรียนบทเรียนครบทุกบทแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 13 คน โดยแบ่งเก็บข้อมูลเป็นรายสัปดาห์ มีการสอนฝึกทักษะการอ่านและสรุปใจความสั้นๆ โดยใช้แบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อปูพื้นฐานความรู้ รวมทั้งสังเกตพัฒนาการของนักศึกษาไปพร้อมๆ กัน หลังจากนั้นดำเนินการทดสอบ แล้วบันทึกผลคะแนนการทดสอบเป็นรายบุคคล เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในรายวิชานี้ ดำเนินการเก็บข้อมูลในด้านความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณจากผู้เรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ชั้นปีที่ 1 ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ในครั้งนี้มีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์โดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

4.2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนโดยใช้แบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ชั้นปีที่ 1 ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 13 คน โดยใช้เวลาในการศึกษาจำนวน 5 สัปดาห์ โดยกำหนดช่วงเวลาในการเรียนเนื้อหาและทำกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เมื่อผู้เรียนเรียนและทำกิจกรรมครบทุกเนื้อหาแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผลการวิเคราะห์ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ชั้นปีที่ 1 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 11.23 คะแนน และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.07 คะแนน ซึ่งคิดเป็นอัตราความก้าวหน้าทางการเรียนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 10.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 36.15 ดังตาราง 2

ตาราง 2 อัตราความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษแบบรายบุคคล

ลำดับ	คะแนน Pre-test	คะแนน Post-test	คะแนนที่เพิ่มขึ้น	คิดเป็นร้อยละ
1	13	24	11	36.67
2	10	20	10	33.33
3	9	19	10	33.33
4	7	19	12	40.00
5	12	22	10	33.33
6	14	26	12	40.00
7	14	24	10	33.33
8	10	23	13	43.33
9	10	22	12	40.00
10	11	23	12	40.00
11	11	22	11	36.67
12	12	20	8	26.67
13	13	23	10	33.33
รวมเฉลี่ย	11.23	22.07	10.85	36.15

2. ผลการประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้สำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.50 (SD = .55) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ

ด้าน	ความพึงพอใจ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	SD.	
ด้านเนื้อหา			
1. เนื้อหาภาษาอังกฤษที่เรียนเป็นเรื่องที่น่าสนใจและสามารถที่นำไปใช้ในการเรียนสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ของท่าน	4.32	0.55	มาก
2. เนื้อหาที่เรียนและกระบวนการจัดกิจกรรมมีส่วนช่วยให้รู้สึกว่าการเรียนไม่ยากเกินไป	4.60	0.50	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการสอน			
3. บทเรียนในชุดฝึกแต่ละชุดกำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.20	0.58	มาก
4. ผู้เรียนพอใจกับการเรียนด้วยการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	4.52	0.59	มากที่สุด
ด้านสื่อการสอน			
5. สื่อการสอนในแต่ละกิจกรรมน่าสนใจ	4.60	0.50	มากที่สุด
6. ผู้เรียนพอใจสื่อการสอนและการนำเสนอที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ	4.52	0.59	มากที่สุด
7. สื่อการสอน การนำเสนอ และกิจกรรมช่วยให้ท่านได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และส่งผลให้ท่านเข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น	4.60	0.50	มากที่สุด
ด้านการวัดผลประเมินผล			
8. พอใจในวิธีประเมินผล	4.50	0.59	มาก
9. อาจารย์ประเมินผลด้วยความยุติธรรม	4.60	0.50	มากที่สุด
10. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ มีการประเมินผลภายในกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.59	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้าน	ความพึงพอใจ		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	SD.	
ความพึงพอใจภาพรวม	4.50	0.55	มาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการใช้กลวิธีการเรียนรู้แบบกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เป็นวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนที่มีความสามารถแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้มีความสามารถในการเรียนรู้เท่ากันเน้นให้ผู้เรียนมีการเชื่อมโยงความรู้พื้นฐานของตนเองและร่วมบูรณาการการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณของตนเองตลอดการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอน สอดคล้องกับ ฅนอมจิตต์ สารอด, พิรตล เพชรานนท์, และชวนิดา สุวานิช (2559) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาพลศึกษา ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียน มีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นข้อมูลที่สนับสนุนว่าการเรียนการสอนด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา เนื่องจากกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับผู้เรียน การออกแบบสื่อการสอน และวิธีการนำเสนอระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน สามารถเชื่อมโยงความรู้พื้นฐานรวมทั้งยังสอดคล้องกับ สุภาพ โสรส (2555) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลองเปรียบเทียบระหว่างการสอนด้วยเทคนิค KWL และการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 40 คน พบว่า นักเรียนที่สอนด้วยเทคนิค KWL มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

การศึกษาอัตราความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษแบบรายบุคคล พบว่า อัตราความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะ การอ่านภาษาอังกฤษแบบรายบุคคลโดยรวมมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 11.23 คะแนน มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 22.07 คะแนน ซึ่งคิดเป็นอัตราความก้าวหน้าทางการเรียนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 10.85 คะแนน คิดเป็นร้อยละโดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 36.15 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฅนอมจิตต์ สารอด, พิรตล เพชรานนท์, และชวนิดา สุวานิช (2559) ที่ได้ทำวิจัยเพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้

คือ นักศึกษาศาสาพลศึกษา จำนวน 90 คน มีอัตราความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นโดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 38.30

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากในภาพรวม โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.50 (SD = .55) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิินทร์ เหลาอำนาจ (2556) การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ และเพื่อประเมินผลความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีประโยชน์ทำให้ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ และแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษาที่มีความสามารถแตกต่างกันมีความสามารถในการเรียนรู้เท่ากันโดยเชื่อมโยงความรู้พื้นฐานของตนเองร่วมมือกันบูรณาการทักษะการอ่านระหว่างผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณควรมีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนในส่วนของการบริหารจัดการการเรียนการสอน การสอน และแบบทดสอบหลากหลาย รวมถึงเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละทักษะเพิ่มขึ้น

2. บทบาทของผู้จัดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์จะต้องใช้เวลาในการดูแลให้ความใส่ใจติดตามนักศึกษาให้ทั่วถึงทุกคน คอยแนะนำและยังต้องคอยให้กำลังใจนักศึกษาให้มีความพยายามในการเรียน การทำกิจกรรมต่างๆ ในการเรียน ส่งเสริมช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากกิจกรรมแต่ละกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน
2. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ในการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด และการเขียนภาษาอังกฤษ
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณกับวิธีการสอนหรือ เทคนิคการสอนรูปแบบต่างๆ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาหรือติดตามประเมินผลระดับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2550). **หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จันทรา พรหมน้อย, และคณะ. (2555, ธันวาคม). ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. **วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์**, 32(3), 1-12.
- ถนอมจิตต์ สารอด, พีรตล เพชรานนท์, และชวนิดา สุวานิช. (2559, ธันวาคม). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาพลศึกษา ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ. **วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 33(3), 39-66.
- ถิรนนท์ ปานศุภวัชร. (2558). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยการเรียนการสอนโครงสร้างข้อคำถามร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นาถนิตดา พงษ์ประดิษฐ์. (2547). การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเองทางคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยความเข้าใจในการอ่านวรรณกรรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนระบบการศึกษาตามอัธยาศัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภูมินทร์ เหลลาอำนาจ. (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. **วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร**, 15(2), 71-76.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). **วิธีวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุกัญญา เศรษฐรังสรรค์. (2533). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีโคลซ และการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุนีย์ สันหมุด. (2552). **ปัญหาด้านการอ่าน**. สืบค้น ตุลาคม 28, 2563, จาก <http://www.gotoknow.org/>.
- สุภาพ ไสรส. (2555). การเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWDL และเทคนิค SCSS ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. **ผลประเมินPISA 2012**. สืบค้น ตุลาคม 20, 2563, จาก <http://www.nstda.or.th/nac2013/download/presentation/Set4/SSHAuditorium-01-03/07.pdf>.

Richards, J. C., & Rogers, T. S. (1991). **Approaches and Methods in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.

Richek, M., & Caldwell. (1996). **Reading Problems Assessment and Teaching Strategies**. Boston: Allyn & Bacon.

Strategies of Adapting Chinese Songs into Thai Songs: a case study of Suwanna Chanakan's Bilingual Love Song Album of Chinese-Thai Volume 4

Nednamthip Buddawong

Kanokporn Numtong

Chinese Section, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities,
Kasetsart University.

First Author: nednamthip.b@ku.th

Corresponding Author: kanokporn.n@ku.th

Received: July 6, 2021 Revised: July 22, 2021 Accepted: August 9, 2021

Abstract

The objective of this research was to analyze the strategies of adapting Chinese songs into Thai songs using Chinese-Thai bilingual love songs volume 4 of Suwanna Chanakan's album as a case study. These songs were categorized into a translation strategy and a new lyric writing. The two types of strategies, translation and new lyric writing, were then analyzed. The findings indicated the 3 songs of using translation strategy and 5 songs of using new lyric writing. The 4 translation strategies of adapting songs were found including adding information, using equivalent words, changing sentence structure, and composing new content. The new lyric writing strategy was divided into 2 categories including the songs with and without content relating to original meaning. The findings of this research could be concluded that the song with too complicated content could be an obstacle for translators. It could not be translated in accordance with the original song so the translator chose to convey only the melody of that song and use new lyric writing strategy. On the contrary, for the songs with too less content, if translating without adaptation it might result with the unmelodious lyrics. So the translator chose the adaption strategy of adding information for making it more melodious.

Keywords: Translation Strategy, Chinese-Thai Song Translation, Comparative Study Chinese Song, Thai Song of Chinese Melody

กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทย กรณีศึกษา “อัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4” ของ สุวรรณา ชนกานต์

เนตรน้ำทิพย์ บุคตาวงศ์

กนกพร นุ่มทอง

ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

First Author: nednamthip.b@ku.th

Corresponding Author: kanokporn.n@ku.th

ได้รับบทความ: 6 กรกฎาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 22 กรกฎาคม 2564 ตอปรับตีพิมพ์: 9 สิงหาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทย โดยใช้เพลงในอัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4 ของ สุวรรณา ชนกานต์ เป็นกรณีศึกษา โดยจัดประเภทเพลงเหล่านี้แยกเป็นการใช้กลวิธีการแปลกับการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ จากนั้นวิเคราะห์กลวิธีการแปลและวิเคราะห์กลวิธีที่ใช้ในการแต่งเนื้อร้องใหม่ ผลการศึกษาพบว่า อัลบั้มดังกล่าวปรากฏกลวิธีการแปล 3 เพลง และการแต่งเนื้อร้องใหม่ 5 เพลง กลวิธีการแปลแบบดัดแปลงเพลงมีทั้งหมด 4 กลวิธี คือ กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล กลวิธีการใช้คำเทียบเท่ากัน กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค และกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ ส่วนกลวิธีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับและเพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ ผลการศึกษาดังกล่าวนำไปสู่ข้อสรุปว่า เพลงบางเพลงที่มีเนื้อหาที่ซับซ้อนเกินไปอาจเป็นอุปสรรคของผู้แปลที่ไม่สามารถแปลให้สอดคล้องกับทำนองของเพลงต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงเลือกถ่ายทอดเพียงทำนองดนตรีของเพลงต้นฉบับและใช้กลวิธีแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ หรือเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่น้อยเกินไป หากแปลโดยไม่ดัดแปลงอาจทำให้เนื้อเพลงฟังแล้วไม่รื่นหู ผู้แปลจึงเลือกใช้กลวิธีดัดแปลงโดยเติมเนื้อความเพื่อให้เพลงมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล, การแปลเพลงจีน-ไทย, การศึกษาเปรียบเทียบเพลงจีน, เพลงไทยทำนองจีน

บทนำ

เพลงเป็นสมบัติของโลก ทุกชนชาติและทุกวัฒนธรรมมีเพลง เพลงเกิดจากการใช้ภาษา ประกอบกับทำนองจึงถือว่าเพลงเป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่ง ดังนั้นการจะเรียนรู้วัฒนธรรมใด วัฒนธรรมหนึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากเพลง จากการศึกษาพบว่ามีการเปลี่ยนเพลงจากภาษาหนึ่งไปอีก ภาษาหนึ่ง โดยมีทั้งการแปลแบบเอาความและทั้งการดัดแปลง โดยนำเฉพาะทำนองดนตรีมาเท่านั้น แล้วแต่งเนื้อร้องใหม่

การแปลคือการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับ ความหมายจึงเป็นเป้าหมาย สำคัญของผู้แปลที่จะต้องพยายามเก็บให้ได้จากภาษาต้นฉบับมาสู่ฉบับแปลและความหมายถือเป็นสิ่ง สำคัญสิ่งหนึ่งในการกำหนดคุณภาพของงานแปล กล่าวคือ งานแปลที่ดีจะต้องสามารถคงความหมาย ของต้นฉบับไว้ได้ครบถ้วนและเที่ยงตรง (สัญญาวิ สายบัว, 2560, หน้า 1) การแปลปรากฏให้เห็นได้ในรูปแบบ ของสื่อบันเทิงคดีที่หลากหลาย เช่น การแปลนิยาย การแปลบทละคร การแปลบทภาพยนตร์ และการแปลเพลง เป็นต้น

การแปลเพลงเป็นการแปลบันเทิงคดีอย่างหนึ่ง การแปลบันเทิงคดีมีรายละเอียดที่ต้องคำนึงถึง มากกว่าการแปลแบบอื่นๆ กล่าวคือ การแปลบันเทิงคดีนอกจากจะต้องรักษาความหมายและวัฒนธรรม ของภาษาต้นทางแล้ว ยังต้องคำนึงถึง “รส” ของภาษา คือต้องรักษา “รส” ของภาษาต้นทางที่ถ่ายทอด ออกไปให้ได้บรรยากาศและตรงจุดมุ่งหมาย ไม่ว่าจะเป็นการแปลแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรองภาษาที่ ถ่ายทอดออกไปจะเป็นการถอดความหมายเพียงอย่างเดียวไม่ได้ (วินิตา ดิถียนต์, 2541, หน้า 61-70)

Newmark (1982, p.65) กล่าวไว้ว่า ไม่มีความหมายที่แน่นอนอยู่ในงานประพันธ์ประเภทวี หากแต่มีความหมายที่หลากหลาย หากผู้แปลไม่สามารถรักษาความหมายของงานประพันธ์นั้นได้เท่ากับ ผู้แปลทำให้บทประพันธ์นั้นด้อยค่าลงไป แนวคิดของ Newmark สามารถนำมาใช้กับการแปลเพลงได้

เพลงไทยที่มีทำนองต้นฉบับมาจากเพลงจีน บางเพลงเป็นเพลงที่แปลเนื้อร้องมาจากเพลงจีน เช่น เพลงดวงจันทร์แทนใจ แปลมาจากเพลงจีน “พระจันทร์แทนใจฉัน” (月亮代表我的心) ในขณะที่เดียวกันก็มีเพลง “รักไม่มีคำถาม” ซึ่งใช้ทำนองของเพลง “พระจันทร์แทนใจฉัน” เช่นกัน แต่ไม่ใช่การแปลเนื้อร้อง หากแต่เป็นการประพันธ์เนื้อร้องขึ้นใหม่และมีเนื้อหาที่สัมพันธ์กับเพลงต้นฉบับ คือมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรัก เพลงที่ประพันธ์เนื้อร้องขึ้นใหม่นั้นมีทั้งที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับเพลงจีน ดังที่กล่าวไว้ เช่น เพลงทำไมถึงทำกับฉันได้ มาจากเพลง “ใครจะรักฉัน” (谁来爱我) และเพลงบางเพลง ไม่มีเค้าโครงของเพลงเดิมเลย เช่น เพลงลืมแล้วเพื่อนใจ มีทำนองเพลงมาจากเพลงจีน “ใครคือคนในใจ” (谁是心上人)

นักร้องไทยหลายคนก็ร้องเพลงไทยทำนองจีน แต่ผู้ที่ออกอัลบั้มเพลงที่ร้องเทียบกันทั้งสอง ภาษามากที่สุดคือ สุวรรณา ชนกานต์ หรือเป็นที่รู้จักในวงการเพลงว่า กิม สุวรรณา เธอเป็นคนไทย เชื้อสายจีน เธอหารายได้ช่วยครอบครัวโดยการรับจ้างร้องเพลง และมีโอกาสได้เข้ามาร้องเพลงในวงการ เพียงระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น เธอได้ออกอัลบั้มเพลงรัก 2 ภาษาไทย-จีน จำนวนทั้งหมด 6 ชุด ชุดละ 8 คู่เพลง รวมทั้งหมด 48 คู่เพลง หรือ 96 เพลงด้วยกัน ภายใต้การผลิตและจัดจำหน่ายโดยบริษัท ชัวร์ออดิโอ จำกัด สุวรรณามีผลงานเพลงจีนที่มีชื่อเสียงและเพลงไทยที่มีทำนองมาจากเพลงจีน เพลงในอัลบั้มที่ 4 ผลิตเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2544 เพลงชุดนี้มีความโดดเด่นเนื่องจากในอัลบั้มนี้มีเพลงไทยที่เป็นเพลงแปล

และเป็นเพลงที่แต่งขึ้นมาใหม่โดยใช้ทำนองเพลงจีน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้เพลงในอัลบั้มที่ 4 เป็นข้อมูลในการศึกษา

การศึกษานี้จะนอกเหนือจากจะทำให้ทราบถึงกลวิธีการดัดแปลงเพลงจีนเป็นเพลงไทยและความแตกต่างของ ความหมายของเพลงทั้งสองภาษาแล้ว ยังทำให้เข้าใจถึงแนวทางในการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการแปลเพลงจีนเป็นเพลงไทยสำหรับผู้สนใจในการแปลเพลงอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย
2. เพื่อเสนอแนวทางการแปลเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาวิเคราะห์วิธีการดัดแปลงเพลงจากต้นฉบับภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทยและเปรียบเทียบความหมายของเพลงต้นฉบับกับเพลงฉบับแปล

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกบทเพลงจากอัลบั้มเพลง “เพลง 2 ภาษาจีน-ไทย ของ สุวรรณา ชนกานต์” เนื่องจากมีการจับคู่เพลงที่มีทำนองเดียวกันไว้ให้แล้ว และเลือกเพลงจากอัลบั้มเพลง 2 ภาษาจีน-ไทย ชุดที่ 4 เนื่องจากมีเพลงที่เป็นที่นิยม คัดเลือกมาทั้งหมด 16 เพลง หรือ 8 คู่เพลง ดังนี้

ตาราง 1 ตารางชื่อเพลงจีนและเพลงไทย

คู่ที่	เพลงจีน	คำแปล	เพลงไทย
1.	海韵	เสียงคลื่น	ทะเลครวญ
2.	月亮代表我的心	พระจันทร์แทนใจฉัน	ดวงจันทร์แทนใจ
3.	今天不回家	วันนี้ไม่กลับบ้าน	วันนี้ไม่กลับบ้าน
4.	谁是心上人	ใครคือคนในใจ	ลืมแล้วเพื่อนใจ
5.	谁来爱我	ใครจะมารักฉัน	ทำไมทำฉันได้
6.	为爱高歌	ร้องเพลงเพื่อรัก	ปรีศนี้หัวใจ
7.	我要对你说	ฉันจะพูดกับคุณ	รักเหงาเศร้าทรวง
8.	你可知道我爱谁	คุณรู้ไหมว่าฉันรักใคร	เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงกลวิธีการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย
2. เกิดองค์ความรู้ใหม่สำหรับผู้สนใจแปลเพลงจีนเป็นเพลงไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.1 สืบหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 รวบรวมเพลงไทยที่มีทำนองมาจากต้นฉบับเพลงจีน
- 1.3 รวบรวมเพลงจีนที่ถูกนำมาแปลหรือแต่งใหม่เป็นเพลงไทยโดยใช้ทำนองเดียวกัน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการดัดแปลงเพลงจีนเป็นเพลงไทยที่มีทำนองเดียวกัน ว่ามาจากกลวิธีการแปลแบบดัดแปลงหรือเกิดจากการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่
- 2.2 อธิบายถึงสาเหตุในการดัดแปลงเพลง
- 2.3 สรุปและอภิปรายผล

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลเพลง

1. แนวคิดเรื่องการแปลเพลง

ผู้ที่ศึกษาหรือกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการแปลเพลงยังมีอยู่น้อย มีเพียงศิลปินแห่งชาติ ผู้ประพันธ์นวนิยาย วินิตา ดิถียนต์ (2541, หน้า 61-70) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการแปลบทกวี ว่าเป็นการแปลกวีนิพนธ์ที่มีความแตกต่างจากการแปลเอกสารประเภทอื่น กล่าวคือการแปลกวีนิพนธ์ ไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง นอกจากจะต้องรักษาความหมายให้ถูกต้องแล้ว ยังควรคำนึงถึงเรื่อง “รส” และ “บรรยากาศ” ของภาษาต้นฉบับอีกด้วย ฉะนั้นผู้แปลไม่สามารถแปลโดยการพึ่งพาพจนานุกรมเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องเลือกสรรถ้อยคำและเรียบเรียง “รส” ของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาแปลให้ได้บรรยากาศและตรงกับจุดมุ่งหมายของต้นฉบับมากที่สุด

จากแนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการแปลสื่อบันเทิงคดีมีมิติที่ซับซ้อนมากกว่าแค่ตัวหนังสือและความหมายที่สื่อผ่านตัวหนังสือ คือผู้แปลจะต้องไม่ใช่เพียงรู้ภาษา หากต้องสามารถเข้าใจและสัมผัสได้ถึงกลิ่นรสของภาษาต้นฉบับ และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาฉบับแปลให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของภาษาต้นฉบับมากที่สุด

2. แนวคิดเรื่องการแปลกวีนิพนธ์

Nida (1964, p.152) กล่าวว่าไว้ว่าการแปลสารที่เป็นบทกวี ผู้แปลจะต้องซาบซึ้งในภาษา และมีความสามารถมากกว่าการแปลสารในระดับร้อยแก้ว ส่วน Newmark (1995) กล่าวว่า ทั้งการใช้ภาษาและการเรียงคำล้วนมีความสำคัญในการแปลบทกวี ดังนั้นเมื่อในต้นฉบับใช้ภาษาระดับใดฉบับแปลก็ต้องมีคำที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากขึ้นเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงเป็นไปได้ไม่ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากปัจจัยด้านระดับคำศัพท์ หรือ ฉันทลักษณ์ของบทกวี อย่างไรก็ตาม Newmark มองว่าการแปลบทกวีเป็นเรื่องคุ้มค่าที่จะพยายาม และบทกลอนที่ดีที่สุดเรียกว่า “ปาฏิหาริย์แห่งความใกล้เคียง”

จากแนวคิดของ Nida และ Newmark สามารถเข้าใจได้ว่า การแปลกวีนิพนธ์อาจไม่สามารถแปลได้เทียบเท่ากับภาษาต้นฉบับอย่างสมบูรณ์ เนื่องด้วยปัจจัยด้านภาษาที่มีความหลากหลายต่างกัน บทกวีที่มีเอกลักษณ์ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการแปลโดยรักษาความหมายที่แท้จริงของภาษาต้นฉบับไว้ได้ใกล้เคียงต้นฉบับมากที่สุด พร้อมทั้งปรับบทให้สอดคล้องกับบทกวีในภาษาแปลจะทำให้งานแปลชิ้นนั้นคงคุณค่าไว้ได้

ผลการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎีการดัดแปลงเพลงจากต้นฉบับภาษาจีนเป็นฉบับแปลภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า มีทฤษฎีการแปลเพลงแบบดัดแปลง ทั้งหมด 4 ทฤษฎี และการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ทฤษฎีการแปลเพลงแบบดัดแปลง

ทฤษฎีการแปลเพลงแบบดัดแปลง เป็นกระบวนการแต่งเพลงที่มีพื้นฐานมาจากการแปลเป็นหลัก จากนั้นมีการดัดแปลงประโยคให้สอดคล้องกับทำนองเพลง โดยอาจมีการเพิ่มคำ ลดคำ ใช้คำเทียบเท่า หรือเปลี่ยนรูปแบบประโยค ดังนี้

1.1 ทฤษฎีการเติมข้อมูลในบทแปล

การเติม (addition) หมายถึง การขยายความเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ชัดเจนของข้อความและเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านมิใช่การต่อเติมความพอใจของผู้แปล เช่น เพื่อการวิจารณ์เพื่อแสดงความรู้สึกหรือเพื่อออกความเห็นตรงกับเทคนิค Amplification และ Diffusion ของ Malone (สุพรรณิ ปันมณี, 2562, หน้า 22) ดังนั้นการเติมข้อมูลในบทแปล คือ การเพิ่มคำ กลุ่มคำ หรือวลี เพื่อเข้าไปในประโยคฉบับแปล โดยคำที่เพิ่มเข้ามานั้นไม่ปรากฏในต้นฉบับ การเติมข้อมูลในบทแปลสามารถทำได้เพื่อขยายความแสดงความกระจ่างในบทแปล การเติมข้อมูลในบทแปลเพลงอาจจะเป็นการเติมเพื่อให้เกิดความสวยงามของคำ หรือเพื่อให้บทเพลงมีสัมผัสที่คล้องจองกัน อย่างไรก็ตาม ไม่ควรเติมข้อมูลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกับต้นฉบับ เพราะจะทำให้ฉบับแปลกลายเป็นฉบับแปลที่ไม่น่าเชื่อถือได้

จากการศึกษาพบว่าเพลงที่ปรากฏทฤษฎีการเติมข้อมูลในบทแปล ได้แก่ เพลงทะเลครวญ เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับภาษาจีน : “大海就要起风浪”

(海韵)

ความหมาย : คลื่นลมกำลังจะมา

ฉบับแปลภาษาไทย : คลื่นลมก็แรงเหลือใจ ภัยใกล้จะมาถึงตัว

(เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับภาษาจีน : “啊! 不是海浪”

(海韵)

ความหมาย : อ่า! ไม่ใช่คลื่นทะเล

ฉบับแปลภาษาไทย : อ่า.. ไหวไวนั้นไม่ใช่คลื่นลม

(เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับภาษาจีน : “是我美丽的衣裳飘荡”

(海韵)

ความหมาย : คือชุดสวยของฉันที่พลิ้ว

ฉบับแปลภาษาไทย : พลิ้วพร่างพรบนั่นคือผ้าแพรพรรณพลิ้ว

(เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับภาษาจีน : “希望围绕你身旁” (海韵)

ความหมาย : หวังบินวนข้างกายเธอ

ฉบับแปลภาษาไทย : จะเฝ้าเวียนวนเหินบินร่อนไปข้างกายเธอนั้น (เพลงทะเลครวญ)

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับภาษาจีน : “去看那风浪” (海韵)

ความหมาย : ไปชมคลื่นลมนั้น

ฉบับแปลภาษาไทย : เทียวชมทะเลฟ้านั้นซู่คืนซู่วันมิคลาย (เพลงทะเลครวญ)

จากตัวอย่างที่ 1-5 จะพบว่าคำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำที่เพิ่มเข้าไปในฉบับแปล อาจจะเนื่องมาจากผู้แปลต้องการรักษาเนื้อหาของต้นฉบับไว้ให้ได้มากที่สุดและในขณะเดียวกันจำเป็นต้องดัดแปลงเนื้อร้องบางส่วนโดยการเพิ่มข้อความเข้าไปเพื่อให้เนื้อร้องมีสัมผัสที่คล้องจองไพเราะและเหมาะสมกับท่วงทำนองของต้นฉบับ สอดคล้องกับ กนกพร นุ่มทอง และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม (2662, หน้า 137) ที่กล่าวไว้ว่า ในการแปลต้องรู้จักตัด เติม และปรับข้อความเพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการแสดงออกของภาษาปลายทาง

นอกจากนี้ ทั้งยังพบการดัดแปลงคำในประโยค “女郎和你去看大海” (นวลนางไปชมทะเลกับเธอ) โดยมีการดัดแปลงคำว่า “和你” (กับเธอ) เป็นประโยคว่า “เราเคียงคู่กัน” ซึ่งประโยคนี้ยังคงความหมายเดิมไว้อยู่ แต่ให้วงความหมายที่กว้างกว่าคำในต้นฉบับ สาเหตุที่มีการดัดแปลงเป็นประโยคนี้อาจจะเป็นเพราะผู้แปลต้องการให้เนื้อร้องมีความไพเราะโดยมีสัมผัสสระที่คล้องจองกัน คือคำว่า “กัน” สัมผัสสระกับคำว่า “นั้น” และ “วัน” ในท่อนถัดไป

นอกจากนี้ เพลงทะเลครวญยังมีลักษณะเด่นในการเล่นคำคือ มีการใช้คำแปลในภาษาจีน คำว่า “海鸥” แปลว่า “นกนางนวล” โดยผู้แต่งเลือกใช้คำว่า “นวลนาง” แทนความหมายของคำว่า “女郎” ที่แปลว่า “หญิงสาว” ในภาษาจีน ซึ่งตรงนี้อาจเป็นข้อได้เปรียบในภาษาไทยที่มีคำไวพจน์ให้เลือกใช้ได้หลายคำ

ตัวอย่างที่ 6

ต้นฉบับภาษาจีน : 月亮代表我的心 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : (พระจันทร์แทนใจฉัน)

ฉบับแปลภาษาไทย : เห็นพระจันทร์นั้นแทนใจฉันเอย / ดวงจันทร์เป็นพยานได้แทนหัวใจ (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 7

ต้นฉบับภาษาจีน : 你问我爱你有多深, 我爱你几分 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : เธอถามว่าฉันรักเธอลึกซึ้งเพียงไร ฉันรักเธอมากเท่าไร

ฉบับแปลภาษาไทย : จะถามกี่ครั้งจะตอบได้เพียง ว่ารักซาบซึ้งดวงมาน / จะถามกี่ครั้งก็ตอบเธอ
ว่าใจของฉันคงมั่น (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 8

ต้นฉบับภาษาจีน : 我的情不移, 我的爱不变 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : ความรู้สึกฉันไม่แปร ความรักฉันไม่เปลี่ยน

ฉบับแปลภาษาไทย : รักไม่แปรปรวนไป รักชั่วกาล (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 9

ต้นฉบับภาษาจีน : 轻轻的一个吻, 已经打动我的心 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : จูบสักครั้งเบาๆ ก็ทำให้ใจฉันสะท้านแล้ว

ฉบับแปลภาษาไทย : หวังจูมพิตเธอสักหน่อย ความรักพลอยให้ใจหวั่นไหว (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 6-9 ต้นฉบับคือเพลง “月亮代表我的心 (พระจันทร์แทนใจฉัน)” ในฉบับแปลมีการเพิ่มคำว่า “เห็น” ในประโยค “เห็นพระจันทร์นั้นแทนใจฉันเอย” ซึ่งในต้นฉบับไม่มีคำนี้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้แปลต้องการให้ภาษาในฉบับแปลมีความชัดเจนยิ่งขึ้น และอาจจะเพิ่มเข้าไปเพื่อให้ประโยคในฉบับแปลมีความต่อเนื่องจากท่อนเพลงก่อนหน้านี้ ตัวอย่างที่ 6 ฉบับแปลอีกประโยคมีการเพิ่มคำว่า “เป็นพยาน” ในประโยค “ดวงจันทร์เป็นพยานได้แทนหัวใจ” อาจเนื่องจากผู้แปลต้องการให้มีการสัมผัสคล้องจอง โดยคำว่า “พยาน” จะสัมผัสสระกับประโยคก่อนหน้านี้คือคำว่า “กาล” ในประโยค “รักไม่แปรปรวนไป รักชั่วกาล”

ตัวอย่างที่ 9 ฉบับแปลดัดแปลงโดยเพิ่มคำว่า “หวัง” และคำว่า “ความรัก” ซึ่งการแปลโดยเพิ่มคำว่า “หวัง” ให้ความหมายว่า เรื่องนั้นยังไม่เกิดขึ้นแต่เป็นเพียงความหวัง ความอยาก หรือต้องการ แต่ในความหมายของต้นฉบับมีคำว่า “已经” นั้นหมายความว่า การกระทำนั้นได้เกิดขึ้นไปแล้ว ดังนั้นการเพิ่มคำในท่อนนี้ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ ส่วนการเพิ่มคำว่า “ความรัก” เข้าไปในฉบับแปล ไม่ได้ทำให้ความหมายเดิมผิดเพี้ยนไปมากนัก

ตัวอย่างที่ 10

ต้นฉบับภาษาจีน : 徘徊的人 彷徨的心

ความหมายตรงตัว : คนเรรวน ใจโลเล

ฉบับแปลภาษาไทย : ดวงใจเธอหลายเล่ห์ รวนเรลิมบ้านลิมลิน

ตัวอย่างที่ 11

ต้นฉบับภาษาจีน : 今天不回家 为什么你不回家

ความหมายตรงตัว : วันนี้ไม่กลับบ้าน เหตุไฉนเธอไม่กลับบ้าน

ฉบับแปลภาษาไทย : ไม่กลับบ้านเป็นฉันใด เหตุไฉนไม่กลับมาเหมือนเคย

ตัวอย่างที่ 10 “徘徊的人 彷徨的心” ต้นฉบับหมายถึง “คนเรรวน ใจโลเล” แต่เพลงฉบับแปลแปลว่า “ดวงใจเธอหลายเล่ห์ รวนเรลิมบ้านลิมถิ่น” จะเห็นว่าการเติมข้อมูลเข้ามาคือ “ลิมบ้าน ลิมถิ่น” ซึ่งข้อความที่เพิ่มเข้าไป ไม่ได้ทำให้ความหมายของเพลงผิดเพี้ยนไป กลับทำให้เนื้อร้องมีความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 11 “今天不回家 为什么你不回家” ต้นฉบับหมายถึง “วันนี้ไม่กลับบ้าน เหตุไฉนไม่กลับบ้าน” แต่เพลงฉบับแปลแปลว่า “ไม่กลับบ้านเป็นฉันใด เหตุไฉนไม่กลับมาเหมือนเคย” พบว่าการเติมข้อความคือคำว่า “เหมือนเคย” นั้นตีความได้ว่า อดีตเคยกลับมาบ้านเป็นประจำแล้ว แต่ครั้งนี้ไม่กลับมาเหมือนเดิม การเพิ่มคำนี้เข้าไปไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไป กลับทำให้ความหมายชัดเจนมากขึ้น แต่หากมองถึงต้นฉบับที่แท้จริงแล้ว ไม่ได้มีการกล่าวถึงการกลับมาในอดีตเลย

1.2 กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า

ในภาษาไทยมีข้อได้เปรียบในเรื่องคำศัพท์ คือ คำไทยความหมายเดียวกันมีหลายคำ หรือที่เรียกว่า คำไวพจน์ ในการแปลกวีนิพนธ์หากมีการใช้คำศัพท์ที่หลากหลายจะทำให้บทแปลนั้นมีเสน่ห์ การแปลเพลงเช่นกัน ในเพลงจีนคำว่า “คุณ” มีเพียงคำเดียวคือคำว่า “你” ในขณะที่ในภาษาไทยมีคำที่ให้ความหมายเดียวกันหลายคำ โดยในบทแปลใช้คำว่า “ยอดขวัญ” แทนคำว่า “คุณ” กลวิธีนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Hatim (อ้างถึงใน สุพรรณิ ปันมณี, 2562, หน้า 46) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องความเทียบเท่า (Connotative Equivalence) ไว้ว่า ระหว่างตัวบทในภาษาต้นทางกับบทแปลในภาษาปลายทางสามารถเกิดขึ้นเมื่อคำในต้นฉบับและบทแปลกล่าวถึงสิ่งใด สิ่งนั้นก่อให้เกิดความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ หรือภาพเดียวกันในใจของผู้เขียนและผู้อ่าน รวมไปถึงมิติทางภาษาด้านต่างๆ ดังนั้น ผู้แปลจะต้องมีคลังคำศัพท์ที่มาก เมื่อถึงเวลาแปลจึงสามารถเลือกใช้คำเทียบเท่าได้ง่าย เพลงที่พบกลวิธีการใช้คำเทียบเท่า ได้แก่ เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

ตัวอย่างที่ 12

ต้นฉบับภาษาจีน : 我爱你几分

(月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : ฉันรักเธอสักเท่าไร

ฉบับแปลภาษาไทย : ค้นหาเธอสักเท่าไร

(พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 12 คำว่า “爱” ในประโยคต้นฉบับ “我爱你几分” ฉบับแปลใช้คำว่า “ค้นหา” แทนคำว่า “รัก” สาเหตุอาจจะเนื่องมาจากการให้เสียงพยางค์ในฉบับแปล เท่ากับต้นฉบับคือ 6 พยางค์ เพื่อให้เนื้อร้องเข้ากับทำนองได้อย่างลงตัว หากใช้คำว่า “รัก” จะทำให้เพลงฉบับแปลมีเพียง 5 พยางค์ ตัวอย่างที่ 5 คำว่า “不移” และในประโยคต้นฉบับหมายถึง ไม่เปลี่ยนแปลง ฉบับแปล

ใช้คำว่า “ไม่แปรปรวน” และ “รักชั่วกาล” จะเห็นว่าฉบับแปลมีการดัดแปลงเนื้อหาโดยใช้คำว่า “รักชั่วกาล” แทนคำว่า “不变” (ไม่เปลี่ยนแปลง) ซึ่งไม่ได้ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนมากนัก สาเหตุนี้อาจจะเนื่องมาจากคำในภาษาไทยมีความหมายที่แคบกว่าในภาษาจีน การดัดแปลงคำในฉบับแปลจะทำให้เนื้อเรื่องไม่ซ้ำซากและมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 13

ต้นฉบับภาษาจีน : 为什么你不回家 (今天不回家)

ความหมายตรงตัว : เหตุใดเธอไม่กลับบ้าน

ฉบับแปลภาษาไทย : ยอดชีวันเหตุใดไม่มา (วันนี้ไม่กลับบ้าน)

ตัวอย่างที่ 13 “为什么你不回家” ต้นฉบับหมายถึง “เหตุใดเธอไม่กลับบ้าน” เพลงฉบับแปลคือ “ยอดชีวันเหตุใดไม่มา” จะพบว่ามีการใช้สรรพนามที่ไม่ตรงกับต้นฉบับ โดยฉบับแปลเลือกใช้คำที่อยู่ในวงความหมายเดียวกันคือ “ยอดชีวัน” แทนคำว่า “你” (เธอ) ซึ่งถือว่าไม่ผิด เพราะคำว่า “ยอดชีวัน” เป็นคำสรรพนามที่ใช้เรียกคนรัก บทแปลเลือกใช้คำว่า “ยอดชีวัน” อาจจะเป็นเนื่องมาจากต้องการให้มีการสัมผัสคล้องจองกับคำว่า “ฉัน” ในท่อนก่อนหน้าคือ “ขอช่วยส่งคืนฉัน”

1.3 กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค

การเปลี่ยนโครงสร้างประโยค คือ การเปลี่ยนแปลงหน้าที่หรือตำแหน่งของคำ เช่น การเปลี่ยนจากกรรมเป็นประธาน เมื่อต้องการเน้นความสำคัญของกรรม นอกจากนี้ การเปลี่ยนโครงสร้างประโยคสามารถทำได้ในกรณีที่โครงสร้างในภาษาต้นทางไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง เพลงที่พบกลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคคือเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

ตัวอย่างที่ 14

ต้นฉบับภาษาจีน : 今天不回家 (今天不回家)

ความหมายตรงตัว : วันนี้ไม่กลับบ้าน

ฉบับแปลภาษาไทย : บ้านนี้คอยรักคืน (วันนี้ไม่กลับบ้าน)

การเปลี่ยนโครงสร้างในที่นี้คือการเปลี่ยนรูปประโยคจากกรรมเป็นประธาน ตัวอย่างที่ 14 ต้นฉบับคือ “今天不回家” (วันนี้ไม่กลับบ้าน) “บ้าน” ทำหน้าที่เป็นกรรม แต่ฉบับแปลเปลี่ยนให้กรรมทำหน้าที่เป็นประธาน คือ “บ้านนี้คอยรักคืน” อีกทั้งได้มีการเปลี่ยนกริยา “คอย” และระบุกรรมใหม่ขึ้นคือคำว่า “รัก” ซึ่งในที่นี้อาจหมายถึงความรัก การดัดแปลงเพลงในท่อนนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายของเพลงผิดเพี้ยนไปนัก ภาษาในต้นฉบับต้องการเน้นการกระทำคือ “ไม่กลับ” แต่ในฉบับแปลต้องการเน้นกรรมของประโยคคือ “บ้าน” จึงเปลี่ยนโครงสร้างจากกรรมเป็นประธาน

1.4 กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่

กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ที่พบในเพลงไม่ถือว่าเป็นการแต่งเนื้อร้องใหม่ เนื่องจากกลวิธีดังกล่าวพบเพียงบางวรรคของเนื้อเพลงทั้งหมด นอกจากนี้ กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ในเพลงฉบับแปลยังคงรักษาเนื้อหาบางคำของประโยคในต้นฉบับ จึงไม่ใช่การแต่งขึ้นใหม่ทั้งหมด แต่ยังคงความหมายของคำบางคำในต้นฉบับไว้ด้วย เพลงที่พบกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่มีเพียงเพลงเดียวคือเพลงดวงจันทร์แทนใจ

ตัวอย่างที่ 15

ต้นฉบับภาษาจีน : 我的情也真, 我的爱也真 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : ความรู้สึกฉันก็จริงใจ ความรักฉันก็จริงใจ

ฉบับแปลภาษาไทย : ฉันขอตอบคำเธอด้วยจริงใจ (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 16

ต้นฉบับภาษาจีน : 你去想一想, 你去看一看 (月亮代表我的心)

ความหมายตรงตัว : เธอลองคิดสักนิด เธอลองดูสักหน่อย

ฉบับแปลภาษาไทย : ขอให้เธอจงมอง ฟากฟ้านั้นคราวใด (พระจันทร์แทนใจ)

ตัวอย่างที่ 15 “我的情也真, 我的爱也真” (ความรู้สึกฉันก็จริงใจ ความรักฉันก็จริงใจ) เป็นการดัดแปลงโดยแต่งเนื้อความใหม่เลย คือ ประโยค “ฉันขอตอบคำเธอด้วยจริงใจ” ซึ่งในต้นฉบับไม่ได้มีการกล่าวถึง “การตอบคำถาม” เลยอย่างไรก็ตาม ฉบับแปลยังคงรักษาคำที่มีอยู่ในต้นฉบับไว้ คือคำว่า “จริงใจ” ในต้นฉบับใช้คำว่า “真” ในประโยค 我的情也真, 我的爱也真。

ตัวอย่างที่ 16 “你去想一想, 你去看一看” (เธอลองคิดสักนิด เธอลองดูสักหน่อย) ฉบับแปลใช้การดัดแปลงโดยแต่งเนื้อหาขึ้นใหม่ คือ ประโยค “ขอให้เธอจงมอง ฟากฟ้านั้นคราวใด” ในขณะที่ต้นฉบับไม่มีการเอ่ยถึงคำว่า “ท้องฟ้า” หรือ “ฟากฟ้า” เลย อีกทั้งต้นฉบับมีคำว่า “คิด” (想) แต่ฉบับแปลกลับไม่มี อย่างไรก็ตาม ฉบับแปลยังคงรักษานัยยะของต้นฉบับ คือรูปประโยคขอร้อง และรักษาคำว่า “看” (มอง) ไว้ด้วย สาเหตุอาจจะเนื่องมาจากการให้มีสัมผัสที่คล้องจองกับประโยคก่อนหน้า คือต้องการให้คำว่า “นั้น” สัมผัสสระกับคำว่า “มัน” ในประโยค “จะถามกี่ครั้งก็ตอบเธอ ว่าใจของฉันคงมัน”

2. การแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่

การแปลเนื้อเพลงต้องคำนึงถึงทั้งเรื่องความหมายและทำนอง หากเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่ยากเกินไป หรือง่ายเกินไปเมื่อนำมาแปลอาจจะไม่เหมาะสมกับทั้งความหมายและทำนอง ผู้แต่งจึงนำเพียงทำนองของเพลงในวัฒนธรรมจีนเพื่อมาถ่ายทอด โดยการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะดังนี้

2.1 เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ

เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ คือเพลงที่อ้างอิงเค้าโครงเนื้อหาหรือความหมายของเพลงต้นฉบับในการแต่งเนื้อร้องใหม่ โดยอาจจะตัดความหมายบางตอน เพิ่มเนื้อหาบางอย่าง หรือขยายความเนื้อหาจากต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 17 เพลง 谁来爱我 และ เพลงทำไมทำฉันได้

ตาราง 2 ตารางเปรียบเทียบเนื้อเพลง 谁来爱我 และ เพลงทำไมทำฉันได้

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
你曾经对我说过 永远的爱我 谁知道你的话儿 都是在骗我 你狠心抛弃我， 也不管我死活 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我 ---Music---	เธอเคยบอกกับฉันว่าจะรัก ฉันตลอดไป ใครจะรู้ว่าคำพูดเธอนั้นลวง ลวงหลอก คุณทิ้งฉันอย่างใจดำ ยังไม่ สนว่าฉันจะเป็นจะตาย ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใครจะ มารักฉัน ไม่รู้ว่าจะใครจะมารักฉันดนตรี.....	เมตตาเธอ เห็นว่าเธอเคยถูกรัก ควักใจให้แหลกลาญ จึงได้สงสาร รับพยาบาลหัวใจ ให้เธอ เอายากลั่นจากดวงใจ เอากาย อุ่นคอยปรนเปรอ ด้วยรักเสมอ ฉันยอมให้เพื่อเธอ ทุกยาม ทำไมถึงทำกับฉันได้ดนตรี.....
想起了心里难过 我对你不错 我的心为了你 没有放下过 怕你冷 怕你热 怕你渴 怕你饿 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我 ---Music---	คิดแล้วเศร้าใจ ฉันทำดีกับเธอ ใจของฉันเพื่อเธอ ไม่เคย ทอดทิ้ง กลัวเธอหนาว กลัวเธอร้อน กลัวเธอกระหาย กลัวเธอหิว ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใครจะ มารักฉัน ไม่รู้ใครจะมารักฉันดนตรี.....	พราดดวงใจแมนผู้หญิงที่สุดรัก รักเธอสุดแสน เป็นการตอบแทนคนที่เธอ รับมาหรือไร ฉันมิใช่ ผู้ทำเธอ ฉันคือผู้ประโลมใจ ให้เธอสดใส ทั้งหวังดีก็รักดีเหนือ ใคร ทำไมถึงทำกับฉันได้..ดนตรี.....
你从来没有给我 一点儿快乐 我命里注定要受 你的折磨 爱是枷 情是锁 我偏愿受折磨 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我 ---Music---	เธอไม่เคยให้ความสุขฉันเลย สักนิด ชีวิตฉันถูกลิขิตให้ได้รับ ความทรมานจากเธอ ความรักคือกุญแจ เสน่ห์คือ โซ่ตรวน ฉันถูกทรมาน ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใครจะ มารักฉัน ไม่รู้ว่าจะใครจะมารักฉันดนตรี.....	โกรธเคืองใครแล้วโยเธอไม่แก้ แค่นั้นนั้นคืนแก่เขา โยเธอกลับเอาแค่นมระบายให้ ฉันรับกรรม ฉันทำผิดอะไรไป เธอจึงได้แกล้งกระทำ ให้ฉันชอกช้ำ ฉันรักเธอรักเธอ ทุกยาม ทำไมถึงทำกับฉันได้ดนตรี.....
想起了心里难过 我对你不错	คิดแล้วเศร้าใจ ฉันทำดีกับ เธอ	ฆ่าฉันตายแล้วความเจ็บเธอจะ หายแค้นใจได้หรือ

ตาราง 2 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
我的心为了你没 有放下过 怕你冷 怕你热 怕你渴 怕你饿 谁爱我 谁爱我 谁来爱我 不知谁来爱我	ใจของฉันเพื่อเธอ ไม่เคย ทอดทิ้ง กลัวเธอหนาว กลัวเธอ ร้อน กลัวเธอกระหาย กลัว เธอหิว ใครรักฉัน ใครรักฉัน ใคร จะมารักฉัน ไม่รู้ใครจะมารักฉัน	โลกคงระบือรำลือว่าเธอแก่ แค่นิ่งใหญ่ ปล่อยคนผิดให้ลอยนวล ส่วนฉันสิเธอทำลาย สามใจใหม่ ฉันรักเธอรักเธอ เหนือใคร ทำไมถึงทำกับฉันได้

เนื้อหาในเพลงต้นฉบับเป็นการแสดงถึงความน้อยเนื้อต่ำใจในความรัก แสดงให้เห็นจากประโยค “谁来爱我” (ใครจะมารักฉัน) โดยอธิบายให้เห็นว่าในอดีตคนรักเคยบอกรักจากประโยค “你曾经对我说过永远的爱我，谁知道你的话儿都是在骗我” (เธอเคยบอกว่ารักฉันตลอดไป ใครจะไปรู้ว่าคำพูดเธอนั้นลวงหลอก) นอกจากนี้ ยังมีการเปรียบเทียบความรักของตนกับคนรัก โดยแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่กล่าวถึงไม่มีความรักให้ แสดงให้เห็นจากประโยค “你狠心抛弃我，也不管我死活” (คุณทิ้งฉันอย่างใจดำ และไม่สนใจคำพูดฉัน) หรือประโยค “你从来没有给我一点儿快乐” (คุณไม่เคยทำให้ฉันมีความสุขเลยสักนิด) และยังเน้นย้ำให้เห็นว่า ในทางกลับกันผู้ร้องมีความหวังโยอย่างไร จากประโยค “怕你冷 怕你热 怕你渴 怕你饿” (กลัวเธอหนาว กลัวเธอร้อน กลัวเธอกระหาย กลัวเธอหิว)

ในเพลงไทยแตกต่างจากเพลงจีน คือ ในเพลงไทยแสดงให้เห็นถึงที่มาของคนรักว่าในอดีตเคยอกหักชั่วคราวมาแล้วจากประโยค “เมตตาเธอ เห็นว่าเธอเคยถูกรักควักใจให้แหลกลาญ จึงได้สงสาร รับพยาบาลหัวใจให้เธอ” และผู้ร้องแสดงให้เห็นความรักของตนที่มีต่อคนรัก จากประโยค “เอายากลั่น จากดวงใจ เอากายอุ่นคอยปรนเปรอ ด้วยรักเสมอ ฉันยอมให้เพื่อเธอทุกยาม” นอกจากนี้ในเพลงไทยไม่ได้มีการเปรียบเทียบการแสดงออกทางความรัก แต่เป็นการรำพึงรำพันและตัดพ้อว่าคนรักทำไม่ดีกับตน จากประโยค “โกรธเคืองใครแล้วโยเธอไม่แก้แค้นนั้นคืนแก่เขา โยเธอกลับเอาแค้นมาระบายให้ฉัน รับกรรม”

ทั้งสองเพลงนี้มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน คือ ทั้งสองเพลงผู้ร้องแสดงให้เห็นถึงความน้อยเนื้อต่ำใจในความรักที่ไม่สมหวัง และมีการขยายความเรื่องความรักของผู้ร้องต่อคนรัก แต่การแสดงออกทางความรักของทั้งสองเพลงนั้นแตกต่างกันคือ เพลงจีนแสดงความรักด้วยความหวังโย ในขณะที่เพลงไทยแสดงความรักด้วยการยอมพลีกาย เพลงนี้แสดงให้เห็นถึงว่าเพลงไทยแสดงออกอย่างเปิดเผยมากกว่า อาจจะเป็นเพราะสังคมไทยเปิดกว้างในเรื่องความรัก

ตัวอย่างที่ 18 เพลง你可知道我爱谁 และ เพลงเธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร

ตาราง 3 ตารางเปรียบเทียบเนื้อเพลง你可知道我爱谁 และ เพลงเธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
你可知道我爱谁 心上人是哪一位 比你温柔一千倍 比他可爱一万倍 一点儿也不虚伪 受到了创伤不流 泪 爱的路上不徘徊 象激流中的鱼儿 永远不气馁 真叫 人敬佩 ---Music---	เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร คนในใจฉันคือคนไหน อ่อนโยนกว่าเธอเป็นพันเท่า น่ารักกว่าเธอเป็นหมื่นเท่า ไม่เสแสร้งเลยสักนิด ได้รับบาดเจ็บก็ไม่ร้องไห้ บนทางรักไม่วุ่นเวียน ดั่งปลาในน้ำที่ไหลเชี่ยว ไม่ถอดใจตลอดไป ช่างน่า เลื่อมใสจริงดนตรี..... เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร คนในใจฉันคือคนไหน อ่อนโยนกว่าเธอหนึ่งพันเท่า น่ารักกว่าเธอหนึ่งหมื่นเท่า ไม่เสแสร้งเลยสักนิด ได้รับบาดเจ็บก็ไม่ร้องไห้ บนทางรักไม่วุ่นเวียน ดั่งปลาในน้ำที่ไหลเชี่ยว ไม่ถอดใจตลอดไป ทำให้คนเลื่อมใสจริงๆ	เธอรู้ไหมว่าฉันรักใครใจ ผูกพัน ใครคนนั้นฉันเฝ้าใจปอง เพียงพบกันฉันเฝ้าแลมอง ในหัวใจแอบจ้องปองไว้ เขานอนอยู่ในดวงใจ ฉันหลงรักใคร่ห่วงใยในกัน กินหรือนอนก็ยังรำพัน ส่งจิตใจฝันละเมอ เฝ้าเหม่อมองมิวาย เขาคือ ชายแห่งดวงใจดนตรี..... เธอรู้ไหมว่าฉันรักใครใจ ชื่อตรง ยังลุ่มหลงไม่เสื่อมคลายไป เขานั่นน่ารักยิ่งกว่าใครๆ ชายไหนใดก็ไม่เทียมทัน แม่นหากจ้องมองตากัน คงพบเขานอนอยู่กลางนัยนา เงาเขาซ่อนอยู่ในแววตา แนบเสนาหา หัวใจยิ่งกว่าชายทั้งปวง เขาขีดทรวงฉันอยู่เนิ่นนาน

เพลง “เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร” มีเนื้อหาสัมพันธ์กับเพลงต้นฉบับ โดยอาศัยเค้าโครงเนื้อร้องของเพลง “你可知道我爱谁” เนื่องจากเนื้อหาหลักของเพลงมีประเด็นร่วมกันคือการตั้งคำถามว่ารู้หรือไม่ว่าผู้ร้องรักใคร และคนนั้นที่ฉันรักเป็นคนที่น่ารัก ดังประโยค “รู้ไหมว่าฉันรักใคร คนนั้นน่ารักกว่าใครๆ” หากแต่เพลง “เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร” มีการขยายความของเนื้อหาที่มากกว่าเพลงต้นฉบับคือ ต้นฉบับกล่าวว่า “你可知道我爱谁，心上人是哪一位” (เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร คนในใจฉันคือคนไหน) แต่เพลงไทยคือ

“เธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร่ใจผูกพัน
 ใครคนนั้นฉันเฝ้าใจปอง
 เพียงพบกันฉันเฝ้าแลมอง
 ในหัวใจแอบจ้องปองไว้
 เขานั่นอยู่ในดวงใจ
 ฉันหลงรักใคร่ห่วงใยในกัน
 กินหรือนอนก็ยังรำพัน
 ส่งจิตใจฝันละเมอ
 เฝ้าเหม่อมองมิวาย เขาคือชายแห่งดวงใจ”

ซึ่งจะเห็นว่าเพลงฉบับดัดแปลงได้แต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ โดยใช้การขยายความเพื่อบรรยายลักษณะของชาย “คนที่หมายปอง” สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้แต่งในการใช้จินตนาการสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้แต่งต้องการให้เนื้อร้องมีเนื้อหาที่หลากหลาย ไม่ให้เกิดการจำเจซ้ำไปซ้ำมา

2.2 เพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ

เพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ คือ เพลงที่สันนิษฐานว่าแต่งขึ้นใหม่ เนื่องจากเนื้อหาหรือเค้าโครงของเพลงไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย จากการศึกษาพบเพียงเพลงเดียวที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับเพลงต้นฉบับ คือ เพลงลืมแล้วเพื่อนใจที่ใช้ทำนองเพลงของ “谁是心上人”

ตัวอย่างที่ 19 เพลง 谁是心上人 และ เพลงลืมแล้วเพื่อนใจ

ตาราง 4 ตารางเปรียบเทียบเพลง 谁是心上人 และ เพลงลืมแล้วเพื่อนใจ

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
星和月不离分	ดาวและเดือนไม่แยกกัน	เฝ้าเพื่อครวญถึงเพื่อน
又到了夜深沉	ถึงค่ำคืนที่เงียบสงัดอีก	ใจ
多情人儿要找寻	แล้ว	อยู่ยังหนใดเล่าเออ
找寻他的心上人	คนรักมากมายต้องการ	เฝ้าเพื่อคอย คอยคอย
只有街灯放光明	ตามหา	คอยแก้ว
帮忙在找寻	ตามหาคนในใจเขา	นอนยังฝันละเมอเพื่อ
谁是我的心上人	มีเพียงไฟถนนที่ส่องสว่าง	พริ้ง
谁是我的心上人	กำลังช่วยตามหา	เคยฝากใจกันไว้ไม่จำ
---Music---	ใครคือคนในใจของฉัน	ลืมน้ำคำพริ้งหรือไร
花和叶不离分	ใครคือคนในใจของฉัน	ปล่อยฉันทนทุกข์ครอง
又到了夜深沉	ดนตรี.....	หมองไหม้
多情人儿又在等	ดอกและใบไม่แยกกัน	ดูสินะน้ำใจไม่ตรง
在等他的心上人	ถึงค่ำคืนที่เงียบสงัดอีก	ดนตรี.....
悄悄走近你身边	แล้ว	โอดน้ำใจนอนไม่ตรง

ตาราง 4 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
轻轻地问一问	คนรักมากมายกำลังรออีก	ให้คอยพะวงไม่วาย
谁是你的心上人	แล้ว	หลอกซิดชมเล่าโลม
谁是你的心上人	กำลังรอคนในใจเขา	แล้วหน่าย
	ค่อยๆ เดินไปใกล้ๆ ข้าง	ใจใจหนอผู้ชายร้ายจริง
	กายเธอ	เพียงหวานคำหวานๆ
	ถามสักคำเบาๆ	เพื่ออิง
	ใครคือคนในใจของฉัน	แต่แล้วเธอลบทิ้งไป
	ใครคือคนในใจของฉัน	โอ้หนอเธอช่างทำฉันได้
		ลืมเสียแล้วเพื่อนใจ ทั้ง
		ให้คอย

เพลง “ลืมแล้วเพื่อนใจ” มีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่และใช้ทำนองของเพลง “谁是心上人” (ใครคือคนของใจ) ผู้วิจัยพบว่า เพลงนี้มีความแตกต่างด้านฉากและเนื้อหาของเพลง จึงขอแยกการอธิบายไว้ 2 ประเด็นคือ ด้านฉากและเนื้อหา ดังนี้

ด้านฉาก

แม้ว่าทั้งสองเพลงจะมีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกัน แต่สิ่งที่ทำให้รู้ได้ชัดเจนคือ ในเพลงจีนจะแสดงให้เห็นภาพฉากในเพลง คือ มีการเอ่ยถึงธรรมชาติ เช่น ดวงดาว พระจันทร์ ดอกไม้ ใบไม้ เป็นต้น ในขณะที่เพลงภาษาไทยไม่ปรากฏคำดังกล่าว โดยเพลงไทยจะกล่าวถึงเนื้อหาเพลงไปตรงๆ ไม่มีการนำธรรมชาติมาเปรียบเทียบ

ด้านเนื้อหา

ในเพลงจีนมีเพียงเนื้อหาที่ต้องการ “ตามหาคนรัก” (找寻他的心上人) และตั้งคำถามว่า “ใครคือคนในใจ” (谁是你的心上人) ในขณะที่ในเพลงไทยแสดงให้เห็นถึงข้อมูลในอดีตว่า บุคคลที่เพลงกล่าวถึงเคยมีความรักผูกพันกันจากประโยค “เคยฝากใจกันไว้ไม่จำ ลืมน้ำคำพร่ำหรือไร”

เพลงทั้งสองเพลงนี้แม้จะมีเนื้อหาที่กล่าวถึงคนรักเหมือนกัน แต่เนื้อหาไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากในเพลงจีน “คนรัก” ที่ถูกกล่าวถึงนั้นไม่ปรากฏให้เห็น ในขณะที่เพลงไทยจากเนื้อหาทั้งหมดของเพลงทำให้รู้ได้ว่ามี “คนรัก” ประกอบอยู่ในเพลงด้วย

ตัวอย่างที่ 20 เพลง为爱高歌 และ เพลงปรีศน์หัวใจ

ตาราง 5 ตารางเปรียบเทียบเพลง为爱高歌และ เพลงปรีศน์หัวใจ

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
不知道是你是我	ไม่รู้ว่าเป็นฉันคือเธอ	บนความโศกสัลย์ของใจ
不知道是你是我	ไม่รู้ว่าเป็นฉันคือเธอ	ดวงหนึ่ง
造成了今天的大错	สร้างความผิดที่ร้ายแรงในวันนี้	เป็นความสุขซึ่งของใจ
今天的大错		

ตาราง 5 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
我爱你 你也爱我 也不会造成这样错 你已经失掉了一个 又失掉了一个 ——Music—— 我心里永远有你 你心里永远有我 过去的我也会有错 你也会有错 我爱你 你也爱我 真诚的相爱才快乐 希望你幸福的生活 幸福的生活 ——Music—— 天上有白云飘过 地上有轻风吹过 到处是鲜花儿朵朵 鲜花儿朵朵 我爱你 你也爱我 美满的家度多快乐 让我们为真爱高歌 为真爱高歌	ความผิดที่ร้ายแรงในวันนี้ ฉันรักเธอ เธอก็รักฉัน ก็จะไม่สร้างความผิดแบบนี้ เธอได้สูญเสียคนคนหนึ่งไปแล้ว และก็สูญเสียไปอีกคนดนตรี..... ในใจฉันมีเธอตลอดไป ในใจฉันมีเธอตลอดไป ฉันคนเดิมที่เคยทำผิดพลาด ฉันก็เคยทำผิดพลาด ฉันรักเธอ เธอก็รักฉัน รักกันอย่างจริงใจจึงจะมีความสุข หวังว่าเธอจะมีชีวิตที่สุขสมหวัง ชีวิตที่สุขสมหวังดนตรี..... บนฟ้ามีเมฆขาวลอยผ่าน พื้นดินมีลมพัดผ่าน ดอกไม้แบ่งบานไปทุกที่ ดอกไม้แบ่งบาน ฉันรักเธอ เธอก็รักฉัน ครอบครัวที่สมบูรณ์ช่างมีความสุข พวกเราาร้องเพลงเพื่อรักแท้กัน ร้องเพลงเพื่อรักแท้กัน	อีกดวง บนความขอกข้าฉันน้ำตาร่วง เป็นความชื่นทรวงสมปองของ เธอ ยุติธรรมแล้วละหรือ คนหัวใจซื้อต้องน้ำตาเอ่อ คนหลงเช่นเธอสำราญเริงรำ ดินและฟ้ายังคุ้มครองดนตรี..... เป็นความผิดใหม่ที่ใจคิดซื้อ เป็นความผิดหรือที่คอยสนอง เป็นความผิดใหม่ที่ใจทุกห้อง มอบเป็นเครื่องลง รักเล่น ของเธอ ตอบให้ฉันรู้ได้ไหม ว่ารักที่ให้เธอนั้นฉันเชื่อ ตอบฉันซิเธอขอฟังซักคำ จะได้จำไว้สอนใจ

เพลง “ปรีศนีหัวใจ” มีการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่และใช้ทำนองของเพลง “为爱高歌” (ร้องเพลงดังๆ เพื่อรัก) ผู้วิจัยพบว่า เพลงนี้มีความแตกต่างด้านฉากและเนื้อหาของเพลง จึงขอแยกการอธิบายไว้ 2 ประเด็นคือ ด้านฉากและเนื้อหา ดังนี้

ด้านฉาก

เพลงจีนมีการใช้กลวิธีอุปลักษณ์เพื่อนำมาเปรียบกับกาลเวลา แสดงให้เห็นถึงกาลเวลาที่ผ่านไป และเป็นเสมือนการเริ่มต้นใหม่ แสดงให้เห็นจากประโยค “บนฟ้ามีเมฆขาวลอยผ่าน พื้นดินมีลมพัดผ่าน ดอกไม้สดแบ่งบานไปทุกที่” (天上有白云飘过，地上有轻风吹过，到处是鲜花儿朵朵) ในขณะที่เพลงไทยไม่มี

ด้านเนื้อหา

เพลง “为爱高歌” เป็นการพรรณนาถึงความรักของคนสองคนที่ทำ แสดงให้เห็นจากประโยค “เกิดเป็นข้อผิดพลาดครั้งใหญ่ในวันนี้” (造成了今天的大错) แต่ทั้งสองคนยังคงรักกัน และผู้ร้องยังได้ให้แนวคิดว่าการจะมีรักที่มีความสุขต้องเกิดจากความจริงใจต่อกัน โดยแสดงให้เห็นจากประโยค “รักกันอย่างจริงใจจึงมีความสุข หวังว่าชีวิตเธอจะมีความสุข” (真诚的相爱才快乐, 希望你幸福的生活) และทั้งทำด้วยการจบวรรคสุดท้ายของเพลงด้วยการอวยพร แสดงให้เห็นจากประโยค “ให้พวกเราร้องเพลงดังๆ เพื่อรักแท้ ร้องเพลงเพื่อรักแท้” (让我们为真爱高歌, 为真爱高歌)

เพลงฉบับดัดแปลง พรรณนาถึงความผิดหวังในรักของผู้ร้อง และความโศกเศร้าในขณะที่คนรักกลับมีความสุข แสดงให้เห็นจากประโยค “บนความโศกสลดของใจดวงหนึ่ง เป็นความสุขซึ่งของใจอีกดวง บนความขอกซำฉันน้ำตาาร่วง เป็นความชื่นทรวงสมปองของเธอ”

แม้เพลงทั้งสองจะมีการกล่าวถึงความผิดหวังในความรัก แต่เพลงต้นฉบับในตอนสุดท้ายของเพลงเป็นการอวยพรความรัก แต่เพลงไทยไม่มี โดยเพลงไทยจะเป็นเนื้อหาที่ผิดหวังทั้งเพลง เพลงนี้จึงเป็นการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงของเพลงต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 21 เพลง我要对你說และ เพลงรักเหงาเศร้าทรวง

ตาราง 6 ตารางเปรียบเทียบเพลง我要对你說และ เพลงรักเหงาเศร้าทรวง

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
有谁能了解我	มีใครสามารถเข้าใจฉัน	ไม่มีใครเข้าใจตัวฉัน
谁能了解我	ใครสามารถเข้าใจฉัน	คอยรักนั้นอยู่ช้านาน
只有那春风知道我	มีเพียงลมแห่งฤดูใบไม้ผลินั้นรู้จักฉัน	มีเพียงลมพลั่วพัดพาแล้วเลยผ่าน
知道我寂寞	รู้ว่าฉันโดดเดี่ยว	เจ็บปวดร้าวรานมิปล้นจาง
爱的树情的花	ต้นไม้แห่งรัก ดอกไม้แห่งเสน่ห์หา	เปรียบดังผกาเผือกคือน้ำค้าง
哪一天才结果	วันไหนจึงจะเกิดผล	พรมพรายกลีบปลางฉันใด
远方有人在呼唤	มีคนทางไกลกำลังเรียกหา	ฉันเหมือนดังผกาเฉาเศร้าใจ
不是呼唤我 呀呼唤我	ไม่ได้เรียกฉัน อะเรียกฉัน	ข้าหทัยซึมเซา ยิ่งข้าซึมเซา
—Music—	ดนตรี.....	ดนตรี.....
我要有人爱我	ฉันต้องการให้มีคนรักฉัน	แหว่แต่เสียงเรียกจากความรัก
有人来爱我	มีคนมารักฉัน	ไม่รู้จักเลยแม้เงา
梦幻的青春怕错过	กลัวพลาดฝันในวัยเยาว์	มองดูความรักใครๆ แล้วใจเศร้า
我要对你說	ฉันจะบอกกับเธอ	เปล่าเปลี่ยวหนอเราเศร้าจริง
爱的树情的花	ต้นไม้แห่งรัก ดอกไม้แห่งเสน่ห์หา	จะมีหรือใคร เอื้อใจพักพิง
哪一天才结果	วันไหนจึงจะเกิดผล	เป็นที่แอบอิงอุทัย
远方有人在呼唤	มีคนทางไกลกำลังเรียกหา	โหยหาคนรักมาชื่นใจ
不是呼唤我 呀呼唤我	ไม่ได้เรียกฉัน อะเรียกฉัน	โกล้งไรจริงเรา เหงาเหงาเศร้าทรวง
—Music—	ดนตรี.....	ดนตรี.....

ตาราง 6 (ต่อ)

เพลงต้นฉบับ	ความหมาย	เพลงที่แต่งเนื้อร้องใหม่
爱的树情的花	ต้นไม้แห่งรัก ดอกไม้แห่งเสน่ห์	จะมีหรือใครเอื้อใจพักพิง เป็นที่แอบ
哪一天才结果	วันไหนจึงจะเกิดผล	อิงอุทัย โหยหาคนรักมาชื่นใจ
远方有人在呼唤	มีคนทางไกลกำลังเรียกหา	โผช่วงไร้จริงเรา เหนงเหงาเศร้าทรวง
不是呼唤我 呀呼唤我	ไม่ได้เรียกฉัน อะเรียกฉัน	ไอ้ฉันเหงาเศร้าทรวง

เพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” เป็นเพลงที่ประพันธ์เนื้อร้องขึ้นใหม่ โดยอาศัยเค้าโครงของเนื้อร้อง “我要对你说” เนื่องจากเนื้อหาของเพลงในภาพรวมมีการสื่อความหมายในประเด็นเดียวกัน คือ “ไม่มีใครเข้าใจ รอคอยความรัก สุดท่ายไม่สมหวัง” ตัวอย่างประโยคที่คาดว่าเกิดจากการดัดแปลงมา เช่น “有谁能了解我” หมายถึง จะมีใครเข้าใจฉัน ซึ่งความหมายแฝงคือ ไม่มีใครเข้าใจฉัน เป็นประโยคที่แสดงถึงความน้อยเนื้อต่ำใจ และในเพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” ได้ใช้กลวิธีการแปลแบบดัดแปลงโดยไม่แปลตรงตัวตามภาษาจีน แต่แปลเป็นภาษาที่กระชับชัดเจน ไม่ต้องอาศัยการตีความ คือ “ไม่มีใครเข้าใจฉัน”

แต่เพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” จะมีเนื้อหาหรือรายละเอียดของเพลงมากกว่าเพลงต้นฉบับ ซึ่งคาดว่าเป็นการประพันธ์ขึ้นใหม่จากจินตนาการของผู้แต่ง เช่น ประโยค “มองดูความรักใครๆ แล้วใจเศร้าเปล่าเปลี่ยวหนอเราเศร้าจริง จะมีหรือใคร เอื้อใจพักพิง เป็นที่แอบอิงอุทัย” จะเห็นว่าไม่มีเนื้อหาที่ตรงกับเพลงจีนเลย

เพลงทั้งสองเพลงมีเนื้อหาที่สัมพันธ์กัน โดยคาดว่าเพลง “รักเหงาเศร้าทรวง” ได้อาศัยเค้าโครงทางความหมายของเพลง “我要对你说” นำมาเป็นเพลงต้นแบบเพื่อดัดแปลงเพิ่มเนื้อหาและประพันธ์ขึ้นใหม่เพื่อให้สื่อความหมายและอารมณ์ของเพลงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความไพเราะน่าฟังมากยิ่งขึ้น เนื่องจากหากแปลเพียงเนื้อหาของเพลง “我要对你说” เท่านั้น โดยไม่มีการเพิ่มหรือขยายความใดๆ จะทำให้เพลงมีเนื้อร้องน้อยเกินไปและไม่เกิดอารมณ์สทเทห์ที่ควร

สรุปผล

กลวิธีการดัดแปลงเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทยถือเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมอย่างหนึ่งจากการศึกษาพบกลวิธีการดัดแปลงเพลงจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย 2 รูปแบบ คือ กลวิธีการแปลแบบดัดแปลง และกลวิธีการแต่งเพลงใหม่ กลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลง มีทั้งหมด 4 กลวิธี คือ 1) กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล 2) กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า 3) กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค และ 4) กลวิธีการแต่งเนื้อหาคใหม่

กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล เป็นการเติมข้อความเข้าไปเพื่อขยายความจากเนื้อหาเดิมของต้นฉบับ การเพิ่มเนื้อหาเข้าไปในบทแปลไม่ได้ทำให้ความหมายของเพลงมีความเปลี่ยนแปลงไป กลับทำให้เพลงมีความกระชับชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้แปลอาจจะต้องการให้เพลงมีจำนวนพยางค์ในประโยคที่สอดคล้องและเหมาะสมกับท่วงทำนองเพลง จากการศึกษพบว่าทุกเพลงมีการใช้กลวิธีการแปลแบบดัดแปลง ได้แก่ เพลงทะเลทรวย เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า การแปลเพลงมักไม่ใช่คำแปลแบบตรงตัว เนื่องจากเพลงต้องคำนึงถึงความไพเราะและทำนอง ดังนั้นหลายครั้งการแปลสามารถใช้คำเทียบเท่าได้ ซึ่งในภาษาไทยมีข้อได้เปรียบตรงที่ ภาษาไทยมีคำไวพจน์ ทำให้ผู้แปลสามารถเลือกใช้คำศัพท์ที่หลากหลายแต่มีความหมายเทียบเท่ากับคำในต้นฉบับได้ ดังนั้นผู้แปลควรมีคลังคำศัพท์ที่มากและหลากหลาย เมื่อเวลาเลือกใช้จะสามารถเลือกใช้ได้ง่าย เพลงที่พบกลวิธีการใช้คำเทียบเท่า ได้แก่ เพลงดวงจันทร์แทนใจ และเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปประโยคบางประโยคไม่ได้ ทำให้ความหมายคลื่อนไปจากต้นฉบับมากนัก แต่กลับทำให้ความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้แปลจึงเปลี่ยนโครงสร้างประโยคเพื่อเปลี่ยนแปลงคำที่ต้องการเน้นในประโยค เช่น เปลี่ยนจากประโยค “今天不回家” (วันนี้ไม่กลับบ้าน) เป็น “บ้านนี้คอยรักคืน” เพื่อต้องการเน้นหรือให้ความสำคัญกับคำว่า “บ้าน” เพลงที่พบกลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคคือเพลงวันนี้ไม่กลับบ้าน

กลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ บางประโยคในเพลงอาจมีภาษาที่แปลกยาก ผู้แปลอาจจะเลือกไม่แปลและใช้วิธีแต่งเนื้อหาขึ้นใหม่ โดยสามารถคงคำบางคำไว้เพื่อให้มีความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด เช่น “你去想一想，你去看一看” (เธอลองคิดสักนิด เธอลองดูสักหน่อย) แต่งเนื้อหาใหม่เป็น “ขอให้เธอจงมอง ฟากฟ้านั้นครวใด” แต่ยังคงคำว่า “มอง” เพลงที่พบกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่คือเพลงดวงจันทร์แทนใจ

รูปแบบที่สองคือ กลวิธีการแต่งเพลงใหม่ ซึ่งไม่ได้ใช้กลวิธีการแปล แต่เป็นการนำทำนองของเพลงต้นฉบับมา และแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ โดยมีทั้งการใช้เค้าโครงเนื้อหาของเพลงต้นฉบับและไม่ใช้เค้าโครงของเพลงต้นฉบับ จึงได้แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ และเพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ

เพลงที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับต้นฉบับ คือเพลงที่อ้างอิงเค้าโครงเนื้อหาของเพลงต้นฉบับมาแต่งเนื้อร้องใหม่ เช่น เป็นเพลงที่แสดงออกด้านความรักเหมือนต้นฉบับ แต่วิธีการแสดงออกด้านความรักแตกต่างกัน เพลงที่สัมพันธ์กับต้นฉบับ ได้แก่ เพลงทำไมทำฉันได้ เพลงเธอรู้ไหมว่าฉันรักใคร ส่วนเพลงที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับ คือเพลงที่สันนิษฐานว่าแต่งขึ้นใหม่ เนื่องจากเนื้อหาและเค้าโครงของเพลงไม่สัมพันธ์กับต้นฉบับเลย เช่น เพลงลืมแล้วเพื่อนใจเนื้อหาของเพลงแสดงให้เห็นว่าผู้ร้องเคยมีคนรักอยู่แล้ว แต่เพลง “谁是心上人” (ใครคือคนในใจ) กลับไม่ปรากฏ “คนรัก” อยู่ในเพลงเลย

อภิปรายผล

กระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากจีนเป็นไทยสามารถถ่ายทอดได้ผ่านทางเพลง สามารถถ่ายทอดทางความหมายของเพลงโดยใช้กลวิธีการแปลแบบดัดแปลง หรือการแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ก็ได้ เนื่องจากการแปลเพลงจากภาษาหนึ่งสู่อีกภาษาหนึ่งมีข้อจำกัด คือทั้งจะต้องรักษาความหมายในภาษาต้นทางและในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงความลงตัวของเนื้อร้องและจังหวะหรือท่วงทำนองของเพลงดังที่ วินิตา ดิถียนต์ (2541, หน้า 61-70) ได้กล่าวไว้ว่า “การแปลกวีนิพนธ์ ไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง นอกจากจะต้องรักษาความหมายให้ถูกต้องแล้ว ยังควรคำนึงถึงเรื่อง “รส” และ “บรรยากาศ” ของภาษาต้นฉบับอีกด้วย” ผู้แปลหรือผู้แต่งเพลงจึงจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านการแปลและทำนองเพลงอย่างสูง อย่างไรก็ตาม Newmark (1982, p.9) ได้กล่าวไว้ว่า “ไม่มีการแปลใดที่หาบทเทียบเท่าตรงกันกับต้นฉบับได้หมดจดทุกส่วน (no exact translation) แต่สามารถมีระดับ

ความใกล้เคียงกันได้มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด (the closest to the furthest)” ดังนั้นการแปลที่ไม่ได้ใช้คำที่เทียบเท่ากับต้นฉบับตรงๆ จึงเป็นเรื่องปกติ และยังเป็นการแปลเพลงก็ยังเป็นเรื่องที่ยากขึ้นไปอีก

เมื่อเพลงบางเพลงที่มีเนื้อหาที่ยากเกินไปอาจจะเป็นอุปสรรคของผู้แปล ไม่สามารถแปลให้สอดคล้องกับทำนองของเพลงต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงเลือกถ่ายทอดเพียงทำนองดนตรีของเพลงต้นฉบับและใช้กลวิธีแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่ หรือเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่น้อยเกินไป หากแปลโดยไม่ดัดแปลงเลยก็อาจจะทำให้เนื้อเพลงฟังแล้วไม่รื่นหู ผู้แปลจึงเลือกใช้กลวิธีดัดแปลงโดยเติมเนื้อความเพื่อให้เพลงมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังสามารถนำกลวิธีการแปลเพลงที่ได้วิเคราะห์ไว้ คือ กลวิธีการเติมข้อมูลในบทแปล กลวิธีการใช้คำเทียบเท่า กลวิธีการเปลี่ยนโครงสร้างประโยค และกลวิธีการแต่งเนื้อหาใหม่ ไปใช้เป็นแนวทางในการแปลเพลงภาษาจีนเป็นเพลงภาษาไทยได้อีกด้วย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

วัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมไทยต่างมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง การถ่ายทอดวัฒนธรรมผ่านบทเพลงเนื่องจากต้องคำนึงถึงทั้งสารที่ต้องการสื่อและทำนองของบทเพลง ในบางครั้งจึงไม่สามารถถ่ายทอดออกมาได้ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องมีการตัด เติม แต่ง เนื้อร้องของเพลงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรมปลายทางมากที่สุด และหากการถ่ายทอดเพลงบางเพลงมีเนื้อหาที่ซับซ้อนหรือยากสำหรับผู้แปล ผู้แปลอาจเลือกไม่แปล โดยแต่งเนื้อร้องขึ้นใหม่แทนและคงไว้เฉพาะทำนองที่บ่งบอกถึงความเป็นเพลงจีนเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะ

การศึกษากลวิธีการแปลเพลงสามารถศึกษาได้หลายรูปแบบ เช่น สามารถศึกษากลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลงในอัลบั้มอื่นๆ ของ สุวรรณา ชนกานต์ ศึกษากลวิธีการแปลเพลงแบบดัดแปลงของนักร้องคนอื่นๆ หากสนใจกระบวนการแปลเพลงจีนสามารถนำกลวิธีต่างๆ หรือแนวทางในการวิเคราะห์ไปใช้ในการแปลเพลงได้

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร นุ่มทอง, และศิริวรรณ ลิขิตเจริญธรรม. (2562, กรกฎาคม - ธันวาคม). หลักและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย ไทย-จีน. วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 12(2), 105-151.
- วินิตา ดิถียนต์. (2541, มกราคม-มิถุนายน). ภาษาไทยกับการแปลงานบันเทิงคดี. วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 17(1), 61-70.
- สัญญาวิ สายบัว. (2560). หลักการแปล (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2562). แปลผิด แปลถูก: คัมภีร์การแปลยุคใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2562). ภาษา วัฒนธรรมกับการแปล: ไทย - อังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Newmark, P. (1982). *Approached to Translation*. Oxford: Pergamon Press.
- _____. (1995). *A Textbook of Translation*. London: Phoenix ELT.
- Nida, E. A. (1964). *Toward a Science Translating*. Leiden: E.J. Brill.

Motivations Factors Affecting Performance Efficiency of Royal Can Industries Co., Ltd. and Royal Foods Co., Ltd. (Mahachai)

Patcharanan Kummano

Vichakorn Hengsadeekul

Master of Business Administration Program in Business Administration Graduate

School Southeast Asia University and Thesis Advisor Faculty of Business

Administration, Southeast Asia University

Corresponding Author: Kummano2535@gmail.com

Received: July 15, 2021 Revised: August 24, 2021 Accepted: August 31, 2021

Abstract

This research is survey research aiming to study Motivations Factors, Performance Efficiency, Personal Fundamentals also the motivations factors affecting performance efficiency of Royal Can Industries Co., Ltd. and Royal Foods Co., Ltd. (Mahachai) The sample used in this research is company employees of Royal Can Industries Co., Ltd. and Royal Foods Co., Ltd. 400 persons were determined by Simple Random Sampling method. The sample size was determined by the Yamane method. The questionnaire tool was used to collect data. The data were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation, and coefficient of variation. The inferential statistics was used to find the causal relationships and the level of factors that influence the variables.

The results showed that Personal factors 43.3% were female, aged 30-40 years, 36.0% had a bachelor's degree, 56.3% had a monthly average income less than or equal to 15,000 baht, 52.3% had a working period of less than 5 years. 37.8% were single, 47.0%, and 56.3% had a job in the production department. The results showed that the performance of employees of Royal Can Industries Co., Ltd. and Royal Foods Co., Ltd. has a high average overall. Personal fundamentals influence the performance of Royale employees, Royal Can Industries Co., Ltd., and Royal Foods Co., Ltd. The motivation factors influence the performance of employees of Royal Can Industries Co., Ltd. and Royal Food Co., Ltd. with statistical significance at the level of 0.01.

Keywords: Performance Efficiency, Motivations Factors, Personal Fundamentals

**ปัจจัยจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของพนักงานบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด
และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)**

พัชรนันท์ ขำมะโน

วิชาการ เสงฆ์กุล

หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Corresponding Author: Kummano2535@gmail.com

ได้รับบทความ: 15 กรกฎาคม 2564 ปรับปรุงแก้ไข: 24 สิงหาคม 2564 ตอรับตีพิมพ์: 31 สิงหาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยระดับแรงจูงใจในการทำงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) รวมถึงเพื่อศึกษาปัจจัยอิทธิพลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 400 คน กำหนดโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก กำหนดขนาดของตัวอย่างด้วยวิธีของ Yamane ใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ของการแปรผัน ใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และหาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นเพศหญิงร้อยละ 43.3 มีอายุ 30 – 40 ปี ร้อยละ 36.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 52.3 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 37.8 สถานภาพโสด ร้อยละ 47.0 และมีตำแหน่งงานอยู่ฝ่ายผลิต ร้อยละ 56.3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) มีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมาก โดยปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) และปัจจัยจูงใจในการทำงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน, ปัจจัยจูงใจในการทำงาน, ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

บทนำ

ในปัจจุบันภาคเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้องค์กรทางธุรกิจต้องปรับตัวในหลาย ๆ ด้าน ไม่เว้นแม้แต่การปรับตัวด้านทรัพยากรมนุษย์ องค์กรต่างๆ จึงหันมาให้ความสำคัญต่อ “บุคลากร” เป็นอย่างมาก ซึ่งถือว่าบุคลากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการทำงานที่จะส่งผลต่อการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ความก้าวหน้า และเสื่อมถอยขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต (Harari, 2018)

ผลการศึกษาของ Qualtrics เรื่อง แนวโน้มประสบการณ์ของพนักงานในปี 2563 พบว่า ทั่วโลก มีพนักงาน 18% ตั้งใจจะอยู่กับบริษัทเดิมน้อยกว่า 1 ปี ประเทศที่มีอัตราการลาออกของพนักงานต่ำ ประกอบด้วย ญี่ปุ่น (11%) และเยอรมนี (13%) ส่วนประเทศที่มีอัตราการลาออกสูง ได้แก่ ออสเตรเลีย (23%), นิวซีแลนด์ (23%) และสหราชอาณาจักร (23%) (Smart SME, 2563, ย่อหน้า 2) ในส่วนของประเทศไทยมีอัตราการลาออกเพียง 12% ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่ต่ำเมื่อเทียบกับทั่วโลก (กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน, 2563)

บริษัท รอยัลแคนดิธรีส์ จำกัด เป็นบริษัทผลิตกระป๋องและฝารายใหญ่ในประเทศไทย ผลิตส่งภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ รวมถึงการบริการหลังการขาย และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทผลิตอาหารกระป๋องและเครื่องปรุงสำเร็จรูปในเครือเดียวกัน เป็นบริษัทที่มีความแข็งแกร่ง เป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับอันดับ 1 ในอุตสาหกรรมอาหารกระป๋องของประเทศไทย มาไม่ต่ำกว่า 5 ปีซ้อน (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2563, ย่อหน้า 2) โดยบริษัทมีเป้าหมายที่จะมุ่งสู่ “ความเป็นเลิศในด้านผลิตภัณฑ์กระป๋องและฝาให้มีคุณภาพ” รวมถึงมุ่งเน้นบริการหลังการขาย เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพยอดขายให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ณ ปัจจุบันมีบริษัทผลิตกระป๋องเกิดขึ้นมากมาย (วิจัยกรุงศรี, 2563) ทางบริษัทจึงไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ ทำให้เกิดภาวะการปฏิบัติงานเร่งรีบ พนักงานเกิดความวิตกกังวล และด้วยสาเหตุอื่นๆ ที่ยังไม่ทราบข้อมูลแท้จริง ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง รวมถึงอัตราการลาออกที่เพิ่มขึ้นอย่างมากซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Qualtrics จะเห็นได้จากอัตราการลาออกของพนักงานปี 2560 มีการลาออก 10.25% ปี 2561 มีการลาออก 13.47% และปี 2562 มีการลาออก 16.78% (บริษัท รอยัลแคนดิธรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน), 2563) ซึ่งถือว่าอัตราการลาออกเยอะมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยภาพรวมการลาออกที่ต่ำของประเทศไทย

โดยการค้นหาสาเหตุภายในองค์กร พบว่า สาเหตุหลักที่ทำให้บุคลากรทำงานได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ และมีการตัดสินใจลาออกค่อนข้างมาก เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจในการทำงานที่มากพอ เมื่อเทียบกับองค์กรอื่นๆ และไม่ตอบสนองการใช้ชีวิตในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป (บริษัท รอยัลแคนดิธรีส์ จำกัด; บริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน), 2563)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยจูงใจในการทำงานที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนดิธรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นข้อมูลในการหาวิธีบริหารจัดการของบริษัทให้มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนดิธรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) ให้มีระดับความพึงพอใจที่สูงขึ้นต่อไป เพื่อลด

อัตราการลาออกของพนักงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานที่ยังคงอยู่ในบริษัท ให้ได้มากที่สุด

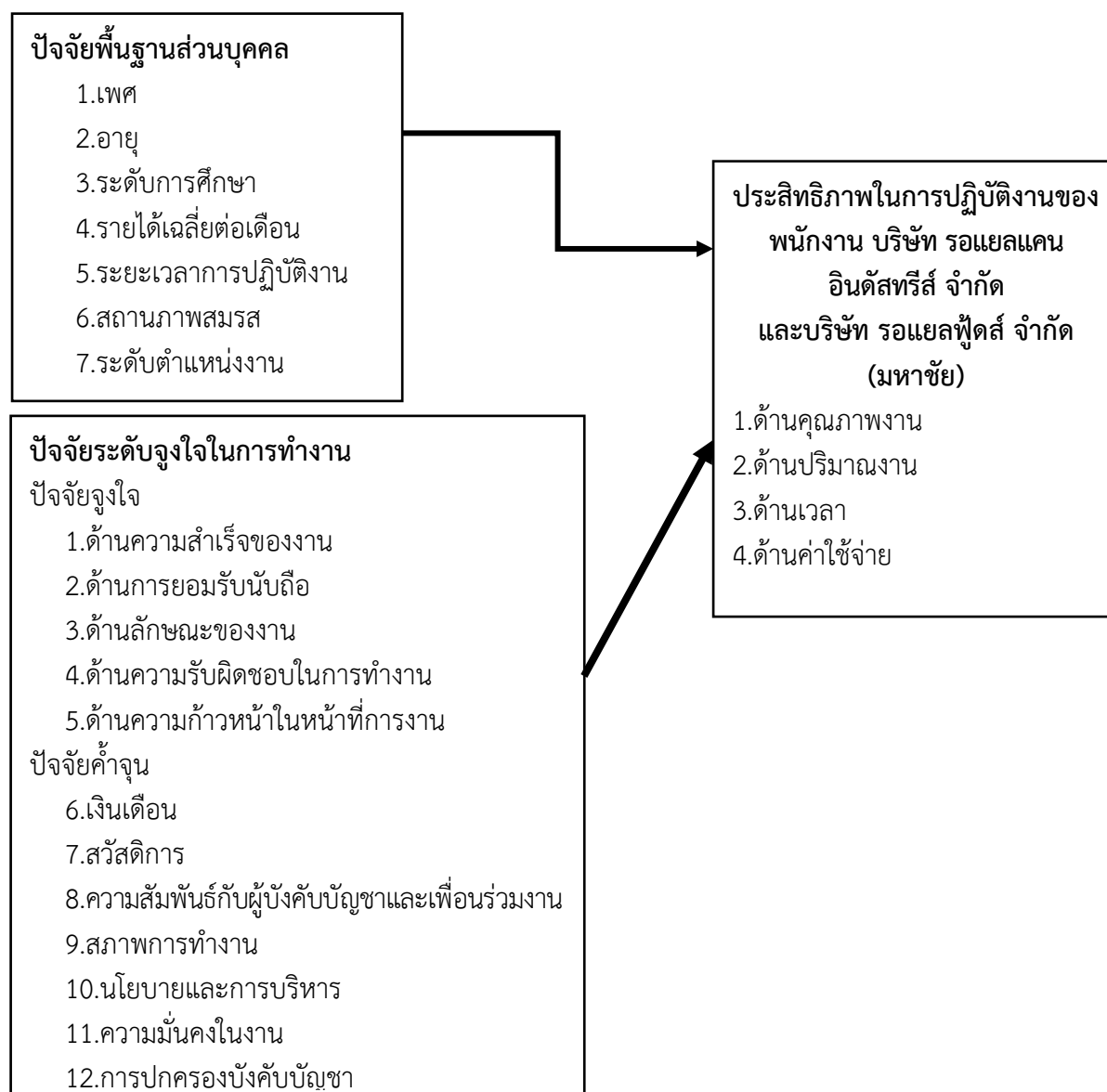
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยระดับแรงจูงใจในการทำงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)
2. เพื่อศึกษาปัจจัยอิทธิพลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

กรอบแนวความคิด

ทฤษฎีปัจจัยของ Herzberg (1979 อ้างถึงใน ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร, 2562) เป็นทฤษฎีจูงใจ โดยเสนอว่า ปัจจัยในการทำงานเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง การทำงานโดยหลักการของเจ้าของกิจการจะพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับพนักงาน การสร้างความพอใจนี้ สรุปว่า บุคคลจะมีความต้องการในงานที่แยกจากกันเป็นอิสระซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในงาน หากไม่มีปัจจัยดังกล่าวก็มิก่อให้เกิดความไม่พอใจในงานแต่อย่างใด ซึ่งประกอบด้วย 1. ความสำเร็จในการทำงาน 2. การได้รับการยอมรับนับถือ 3. ลักษณะของงาน 4. ความรับผิดชอบในการทำงาน และ 5. ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และปัจจัยค้ำจุนที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา เป็นปัจจัยที่มีใช้สิ่งจูงใจโดยตรงในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนไม่เป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลกระตือรือร้นในการทำงานซึ่งสาเหตุอันเกิดจากสภาวะแวดล้อม โดยไม่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบของปัจจัยบำรุงรักษา ประกอบด้วย 1. เงินเดือน 2. สวัสดิการ 3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน 4. สภาพการทำงาน 5. นโยบายและการบริหาร 6. ความมั่นคงในงาน และ 7. การปกครองบังคับบัญชา

แนวคิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Peterson & Plowman, 1989 อ้างถึงใน อุทสัน วีระศักดิ์การุณย์, 2556) คือ การทำงานที่ได้มาตรฐาน ถูกต้อง รวดเร็ว ใช้เทคนิคที่ทำให้การดำเนินงานสะดวกมากขึ้นกว่าเดิม ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ เกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไร ทันทเวลา ผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน ฯลฯ โดยองค์ประกอบของประสิทธิภาพมี 4 ข้อ คือ 1. คุณภาพของงาน 2. ปริมาณงาน 3. เวลา และ 4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด จำนวน 1,166 คน และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 1,209 คน รวมทั้งสิ้น 2,375 คน (วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในแผนกต่าง ๆ ของ บริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Simple Random Sampling) โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่างด้วยวิธีของ Yamane (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05

ตาราง 1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนพนักงานบริษัท รอยัลแคนอนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

ฝ่าย	บริษัท 1	บริษัท 2	กลุ่มตัวอย่าง
ฝ่ายบริหาร	95	91	34
ฝ่ายประกันคุณภาพ	270	300	95
ฝ่ายผลิต	698	728	239
ฝ่ายบริการหลังการขาย	25	22	7
ฝ่ายธุรการ	78	68	25
รวม	1,166	1,209	400

บริษัท 1 = บริษัท รอยัลแคนอนอินดัสทรีส์ จำกัด บริษัท 2 = บริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส และระดับตำแหน่งงาน ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิดให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวตามเป็นความจริง จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยระดับสูงในการทำงาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 12 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความสำเร็จของงาน 2. ด้านการยอมรับนับถือ 3. ด้านลักษณะของงาน 4. ด้านความรับผิดชอบในการทำงาน 5. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 6. เงินเดือน 7. สวัสดิการ 8. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน 9. สภาพการทำงาน 10. นโยบายและการบริหาร 11. ความมั่นคงในงาน 12. การปกครองบังคับบัญชา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิดให้เลือกตอบเพียงคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุดตามแบบของ Likert จำนวน 48 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยคำถาม 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านคุณภาพงาน 2. ด้านปริมาณงาน 3. ด้านเวลา และ 4. ด้านค่าใช้จ่าย โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิดให้เลือกตอบเพียงคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุดตามแบบของ Likert จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด ให้ใส่คำตอบได้ตามความคิดเห็นส่วนบุคคล

2.2 การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ภาษา และสำนวน

2.2.2 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ของแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แล้วนำมาปรับปรุง โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC ครั้งนี้อยู่ระหว่าง 0.5 – 1.0

2.2.3 แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 30 ชุด เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยและความสมบูรณ์ของข้อความคำถามเพื่อวัดความสอดคล้องภายใน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach's Alpha Coefficient และใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา ยอมรับที่ค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.70

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และพนักงานบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 นำหนังสืออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ถึงบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสนับสนุนการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามออกไปยังกลุ่มตัวอย่าง

3.3 จัดเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม

3.5 จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.6 นำข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผลของข้อมูล โดยจะต้องนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) ด้วยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน, ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล, ปัจจัยระดับจิตใจในการทำงาน ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (Coefficient of Variation - CV) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่างๆ เพื่อสรุปและอธิบายลักษณะของตัวแปร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 43.3) มีอายุ 30 – 40 ปี (ร้อยละ 36.0) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 56.3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท (ร้อยละ 52.3) มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี (ร้อยละ 37.8) สถานภาพโสด (ร้อยละ 47.0) และมีตำแหน่งงานอยู่ฝ่ายผลิต (ร้อยละ 56.3)

2. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยจูงใจในการทำงานด้านปัจจัยจูงใจ พบว่า ปัจจัยจูงใจในการทำงานด้านปัจจัยจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.596 และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (Coefficient of Variation-CV) เท่ากับ 0.168 ด้านปัจจัยค้ำจุน พบว่า ปัจจัยระดับจูงใจในการทำงานด้านปัจจัยค้ำจุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.603 และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันเท่ากับ 0.172

3. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.608 และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันเท่ากับ 0.163

4. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลกับปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
เพศ	-0.004
อายุ	0.125*
ระดับการศึกษา	0.139**
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.206**
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	0.154**
สถานภาพสมรส	0.186**
ระดับตำแหน่งงาน	-0.188**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลกับปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานโดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้าน พบว่า ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส ระดับตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นกัน ในขณะที่ อายุ ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ เพศไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับแรงจูงใจในการทำงานกับปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)

ปัจจัยระดับแรงจูงใจ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ปัจจัยจูงใจ	0.787**
ปัจจัยค่าจูง	0.697**
รวม	0.788**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยระดับแรงจูงใจในการทำงานกับปัจจัยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านพบว่า ปัจจัยจูงใจ ปัจจัยค่าจูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายการวิจัยและตีความข้อมูลต่างๆ ได้เป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยจูงใจ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

1. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส ระดับตำแหน่งงาน เป็นตัวแปรแฝงอันดับที่ 1 ซึ่งแสดงว่า จากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการกำหนดที่ถูกต้อง โดยพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล อันดับที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.206, 0.188, 0.186, 0.154, 0.139 และ 0.125 ตามลำดับ โดยจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ การศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา ไทยประเสริฐ (2556) ศึกษาแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ระดับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.24) อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อัครเดช ไม้จันทร์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน กลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ตำแหน่งงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

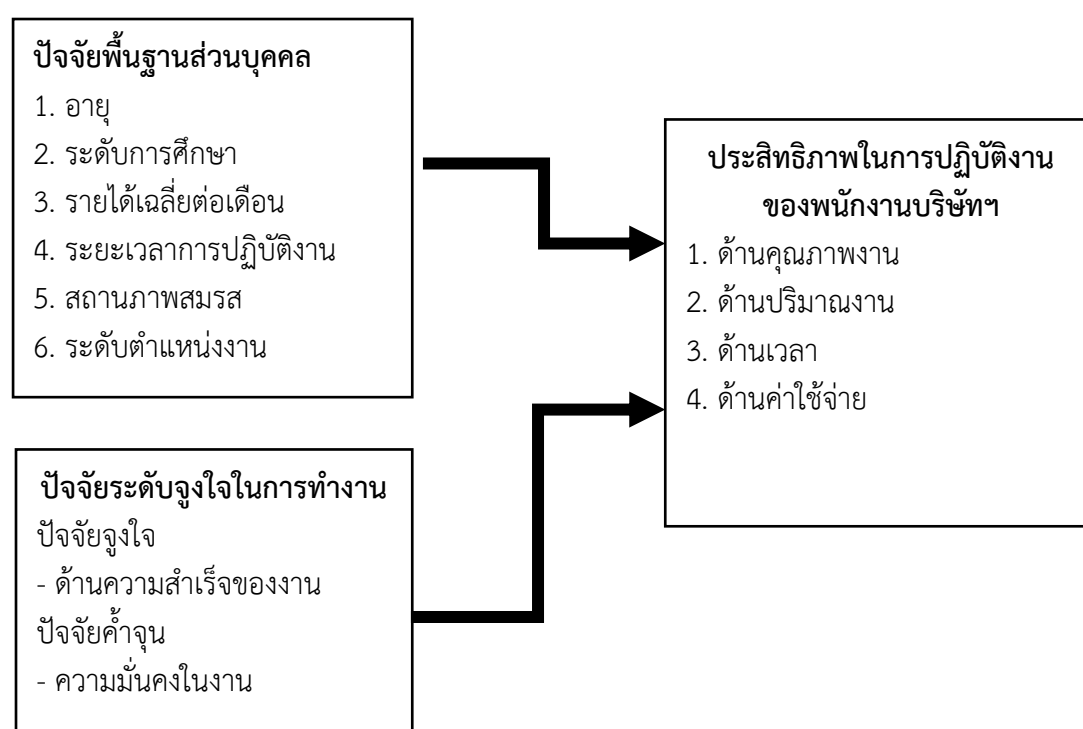
2. ปัจจัยจูงใจ เป็นตัวแปรแฝงอันดับที่ 1 ซึ่งแสดงว่า การกำหนดตัวแปรแฝงอันดับที่ 1 ของการรับรู้คุณค่าของการบริโภคจากผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการกำหนดที่ถูกต้องโดยพบว่า ปัจจัยจูงใจ อันดับที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.787 และ 0.697 ตามลำดับ โดยจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจูงใจ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ การศึกษาปัจจัยระดับแรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท รอยัลแคนอนอินดัสทรีส์ จำกัด และบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัฒน์ ปิ่นหอม (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในหน่วยงานวิศวกรรม บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน) สายธุรกิจอาหารสัตว์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงใจ ปัจจัยค้ำจุน และปัจจัยด้านความพึงพอใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ในขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ได้แก่ ด้านปัจจัยเชิงใจและปัจจัยด้านความพึงพอใจ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ปริมาณงาน คุณภาพงาน ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และค่าใช้จ่าย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ภาคิน วัตติเยว (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงใจมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัด สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานวิจัยของ อัครเดช ไม้จันทร์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน กลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน กลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับความคิดเห็นมากเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจในงานที่ทำ ความมั่นคงก้าวหน้าในงาน ขวัญและกำลังใจในการทำงาน และความสัมพันธ์กับบุคคลในที่ทำงาน และงานวิจัยของ ญัฐวัตร เป็งวันปลูก (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการทหารประจำสังกัดกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานจำนวน 1 ด้าน คือ ปัจจัยด้านลักษณะงาน ปัจจัยค้ำจุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานจำนวน 4 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา มีระดับความคิดเห็นในประเด็นการได้รับการสนับสนุนในทุกๆ ด้านจากผู้บังคับบัญชาสูงสุด 2) ปัจจัยด้านความมั่นคงในงาน มีระดับความคิดเห็นในประเด็นความเชื่อมั่นต่ออนาคตขององค์กรสูงสุด 3) ปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กร มีระดับความคิดเห็นใน ประเด็นความภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนี้สูงสุด และ 4) ปัจจัยด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว

3. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นตัวแปรแฝงอันดับที่ 1 ซึ่งแสดงว่า การกำหนดตัวแปรแฝงอันดับที่ 1 ของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการกำหนดที่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครเดช ไม้จันทร์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ความรวดเร็วในการทำงาน รองลงมาคือ คุณภาพงานและปริมาณการผลิต

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ว่า วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาตัวแปรที่มีผลมากที่สุดกับประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานทั้ง 2 บริษัท โดยพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล (ยกเว้นเพศ) มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ ปัจจัยระดับจิตใจในการทำงาน กลุ่มปัจจัยจิตใจ ด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานมากที่สุด คือ ด้านความสำเร็จของงาน กลุ่มปัจจัยค้ำจุน ด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานมากที่สุด คือ ความมั่นคงในงาน ประโยชน์ที่ได้จากผลการวิจัย สามารถพัฒนารูปแบบการทำงานในบริษัทให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาพ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของปัจจัยจิตใจในการทำงานพบว่าในด้านของผู้บริหารยอมรับความเห็นที่ได้เสนอแนะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ทางบริษัทและผู้บริหารควรแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องดังกล่าว โดยการปรับโครงสร้างผู้นำและระบบการรับฟังปัญหาของบุคลากร จัดหารูปแบบที่จะเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นทั้งในส่วนของเนื้อหาที่ประสบปัญหา การแสดงออกทางความคิดเห็นในกระบวนการทำงาน ทำการประเมิน และ การระดมสมอง (Brain Storming) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และแนวทาง แก้ไขปัญหาของทั้งผู้นำและผู้ปฏิบัติงานในทุกๆ ไตรมาส และสอบถาม ให้มีความสำคัญ

กับความต้องการของพนักงานมากขึ้น จากนั้นมีการนำเข้าที่ประชุมเพื่อแสดงผลสู่ระดับผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงองค์กรในภาพรวม และกระตุ้นให้เกิดการสนองการจูงใจพนักงาน จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานและลดอัตราการลาออกของพนักงานในอนาคต

2. จากการศึกษาข้อมูลของปัจจัยจูงใจในการทำงานโดยพิจารณาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแฝงของระดับแรงจูงใจในการทำงานพบว่าในด้านของเงินเดือนที่ท่านได้รับเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นั่นแสดงว่ารายได้ที่ได้จากการทำงานให้องค์กรไม่ตอบโจทย์บุคลากรเท่าที่ควร ดังนั้นหากมีการกระตุ้นพนักงานโดยการเพิ่มเงินให้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้โบนัสเมื่อทำงานถึงเป้าที่กำหนด การเป็นพนักงานดีเด่นและได้เงินรางวัล การมอบเงินเยี่ยวยาให้กับครอบครัวที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ หรือการ CSR ลงพื้นที่ช่วยเหลือตามบ้านของพนักงานจะช่วยให้พนักงานมีขวัญกำลังใจ มีความรักในองค์กรและมีแรงจูงใจในการทำงานให้กับองค์กร เพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานมากขึ้น และลดความต้องการลาออกลง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแค่ความคิดเห็นของพนักงานบางส่วนเพียงเท่านั้น เป็นแค่การทดสอบในปัจจัยที่อาจจะมียุทธศาสตร์ต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของพนักงาน ซึ่งทำให้ผู้วิจัยองค์กร และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบแค่ผลของประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานและแรงจูงใจแบบภาพรวมของบริษัทเพียงเท่านั้น ซึ่งไม่ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของพนักงานแต่ละแผนกความต้องการสิ่งใดเพิ่มเติมหรือไม่ จึงสมควรอย่างยิ่งที่ควรศึกษาถึงความต้องการของแต่ละแผนกเพิ่มเติม เพื่อที่สามารถนำไปพัฒนาระบบและแผนปฏิบัติการให้ครอบคลุมถึงความต้องการอย่างครบถ้วน

2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 บริษัทเท่านั้น ซึ่งควรนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นที่มีโครงสร้างคล้ายกัน เพื่อพิจารณาตัวแปรต่างๆ ที่อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของพนักงานให้ครอบคลุมในทุกมิติ

3) ควรนำทฤษฎีที่สร้างจากข้อมูลและความรู้ในงานวิจัยชิ้นนี้ ไปพัฒนาต่อยอดในงานวิจัยอื่นในบริษัทประเภทเดียวกัน หรือนำไปปรับปรุงบริษัทที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพและผลลัพธ์ของบริษัทต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน. (2563, พฤศจิกายน). อัตราการลาออกของแรงงานในภูมิภาคเอเชีย. **วารสารสถานการณ์ตลาดแรงงาน**, 28(11), 1-6.
- กระทรวงอุตสาหกรรม, สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2563). **ข้อมูลสถิติอุตสาหกรรม** โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. สืบค้น กรกฎาคม 29, 2563, จาก <https://www.oie.go.th/view/1/สถิติอุตสาหกรรม/TH-TH>.
- ชัยวัช โขเจริญสุข. (2562). **แนวโน้มธุรกิจอุตสาหกรรม ปี 2562-2564: อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป**. สืบค้น กรกฎาคม 21, 2563, จาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook /Food-Beverage/>.
- ณัฐวัตร เป็งวันปลูก. (2560). **ปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการทหารประจำสังกัด กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 7. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท** มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด. (ม.ป.ป.). **ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท รอยัลแคนธินส์ จำกัด**. สืบค้น เมษายน 16, 2563, จาก <http://www.rcithailand.com/>.
- _____. (2564). **สรุปประมวลผลรายปีฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลประจำปี 2563**. (ม.ป.ท.)
- บริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน). (ม.ป.ป.). **ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)**. สืบค้น เมษายน 16, 2563, จาก <http://www.threeladycooks.com/company.php>.
- _____. (2563). **ข้อมูลแผนกบริหารทรัพยากรบุคคลบริษัท รอยัลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2563**. (ม.ป.ท.).
- ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร. (2562). **ทฤษฎีปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก**. สืบค้น พฤษภาคม 5, 2563, จาก <https://drpiyanan .com/2019/04/17/2-factor-theory-frederick-herzberg/>.
- ภาคิน วัฒเชื้อ. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท** มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยุทธนา ไทยประเสริฐ. (2556). **แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภออุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- วิจัยกรุงศรี. (2563). **OIE, MOC และประมาณการโดยวิจัยกรุงศรี**. สืบค้น กรกฎาคม 21, 2563, จาก <https://www.krungsri.com/th/research/home>.
- สุพัฒน์ ปิ่นหอม, มณฑิรา ลีลาประชากุล, นิพัทธ์พนธ์ สนิทเหลือ, วิวัฒน์ วรวงษ์, นันทพงศ์ หมีแผละหมั่น และเฉลิมชาติ เมฆแดง. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในหน่วยงานวิศวกรรมบริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน) สายธุรกิจอาหารสัตว์**. **วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ**, 6(2), 520-533.

- อัครเดช ไม้งจันทร์, และนุจรีร์ย์ แซ่จิว. (2561, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 5(1), 95-121
- อุทิสน์ วีระศักดิ์การุณย์. (2556). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- Harari, Yuval Noah. (2018). **21 Lessons for the 21st Century**. New York: Spiegel & Grau.
- Smart SME. (2563). เผยผลสำรวจพนักงานไทยมีความผูกพันกับองค์กร โดยมีอัตราการลาออกต่ำที่สุดในโลก. สืบค้น กรกฎาคม 21, 2563, จาก <https://www.smartsme.co.th/content/232576>.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.

ภาคผนวก

แนะนำผู้เขียน

พรนภา สมสกุล

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสดมฟอร์ด

รัฐประศาสนศาสตร์

somsakun_1995@outlook.co.th

วีรศักดิ์ ขำเกิด

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รัฐประศาสนศาสตร์

virasakdla@gmail.com

โศภิตา ชิบาซากิ

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

บก. ลีคลาส เอดูเคชั่น

นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

nathapobs@go.buu.ac.th

นวคุณ รักซ้อน

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รัฐประศาสนศาสตร์

khun2539@windowslive.com

ธีรภัทร กิจจารักษ์

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

รัฐประศาสนศาสตร์

teeraphat.kit@pcru.ac.th

สุวรรณา พันแสง

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (คบ.) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

English language

benjapon.nualprasert@gmail.com

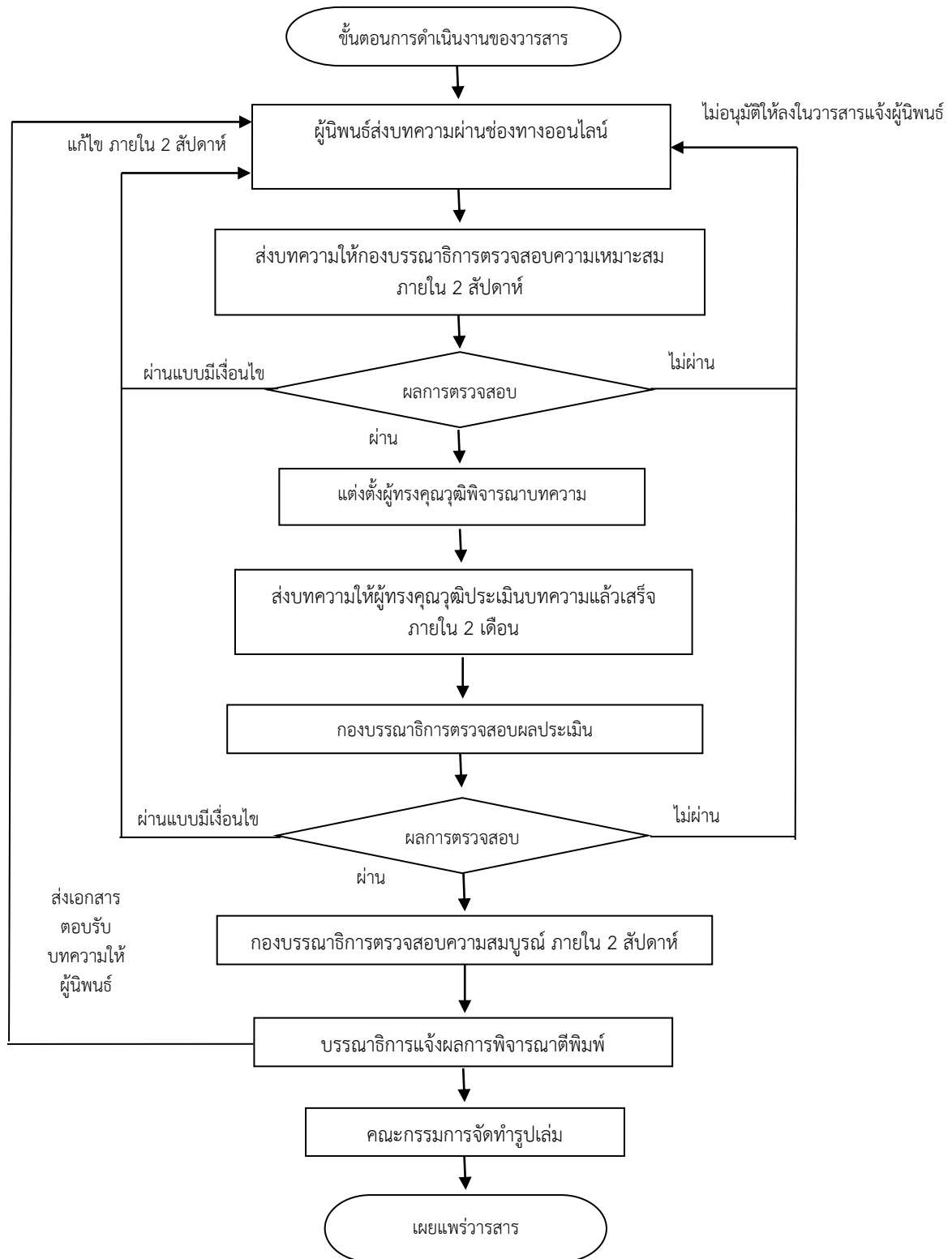
เนตรนั้ทิพย์ บุตดาวงศ์

หน่วยงานสังกัด ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ความสนใจทางวิชาการ Chinese language
E-mail nednamthip.b@ku.th

พัชรนันท์ ขำมะโน

หน่วยงานสังกัด สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
ความสนใจทางวิชาการ บริหารธุรกิจ
E-mail Kummano2535@gmail.com

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสาร Lawarath Social E-Journal ของภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ

สถานที่ติดต่อเกี่ยวกับบทความ

Lawarath Social E – Journal

ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

321 ถ.นารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

โทร. 036-411150 โทรศัพท์มือถือ. 064-332-7383

E-mail: lawarath.sej@yahoo.com

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสาร Lawarath Social E-Journal ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตีพิมพ์บทความประเภทต่างๆ ดังนี้

1.1 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.2 บทความวิชาการ (Academic Article) ที่เสนอเนื้อหาความรู้ วิชาการ มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนิสิต นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไป

1.3 บทวิจารณ์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำรา หนังสือ และวารสารใหม่ หรือจากผลงานและประสบการณ์ของผู้นิพนธ์

วารสาร Lawarath Social E-Journal ยินดีรับบทความภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่วารสาร Lawarath Social E-Journal สามารถจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาคุณภาพบทความได้

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อหรือข้อมูลของผู้นิพนธ์บทความ และผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสาร Lawarath Social E-Journal ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีจะต้องส่งการตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้นิพนธ์ควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความนี้ให้กับกองบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการของสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

การเตรียมบทความ

บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง และมีระยะห่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double Spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สี่ขนาดเอสี่ (A4) พิมพ์ให้ห่างจากขอบกระดาษด้านซ้ายกับด้านขวา 1.25 นิ้ว, ด้านบน 1.5 นิ้ว และด้านล่าง 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขกำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความควรมีความยาวประมาณ 8-12 หน้ากระดาษเอสี่ (A4) โดยนับรวมภาพประกอบและตาราง

2. ส่วนบทคัดย่อ (Abstract)

บทคัดย่อควรมีความยาว 250–300 คำ โดยแยกต่างหากจากเนื้อเรื่อง บทความวิจัยและบทความปริทรรศน์ต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งบทคัดย่อควรเขียนให้ได้ใจความทั้งหมดของเรื่อง ไม่ต้องอ้างอิงเอกสาร รูปภาพ หรือตาราง และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) สรุป (Conclusion) และคำสำคัญ (Key Words) ซึ่งควรเรียบเรียงตามลำดับและแยกหัวข้อให้ชัดเจน ดังนี้

- วัตถุประสงค์ ควรกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา
- วิธีการศึกษา ควรกล่าวถึงวิธีการค้นคว้าข้อมูล ระเบียบวิธีวิจัยที่นำมาศึกษา สถิติที่นำมาใช้
- ผลการศึกษา ควรประกอบด้วยผลที่ได้รับจากการค้นคว้า ศึกษา และผลของค่าสถิติ (ในกรณีมีการวิเคราะห์)
- สรุป ควรกล่าวถึงผลสรุปของการค้นคว้าและศึกษา
- คำสำคัญ ควรมีคำสำคัญ 3-6 คำ ที่ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา และจะปรากฏอยู่ในส่วนท้ายของบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร และค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

3. ส่วนเนื้อเรื่อง ควรประกอบด้วย

3.1 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนกล่าวนำโดยอาศัยการปริทรรศน์ (Review) ข้อมูลจากรายงานวิจัย ความรู้ และหลักฐานต่างๆ จากหนังสือหรือวารสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และกล่าวถึงเหตุผลหรือความสำคัญของปัญหาในการศึกษาครั้งนี้ สมมติฐานของการศึกษา ตลอดจนวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้ชัดเจน

3.2 วิธีการศึกษา (Methods) กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3.3 ผลการศึกษา (Results) เป็นการแสดงผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ในข้อ 3.2 ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่องและแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิ ตามความเหมาะสม

3.4 อภิปรายผล (Discussion) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์ของผู้เฝ้าพิจารณาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของผู้อื่น เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

3.5 ข้อเสนอแนะ (Suggestion) การแนะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3.6 กิตติกรรมประกาศ (acknowledgements) เป็นส่วนที่กล่าวขอบคุณต่อองค์กร หน่วยงานหรือบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการวิจัย รวมทั้งแหล่งที่มาของเงินทุนวิจัย และหมายเลขของทุนวิจัยในบทความจะมีส่วนนี้หรือไม่ก็ได้

3.7 เอกสารอ้างอิง (References) ใช้รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (Citations in text) เป็นการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () แทรกในเนื้อหา ซึ่งมีรูปแบบการเขียนอ้างอิงแตกต่างกันตามประเภทของเอกสารหรือแหล่งที่ใช้อ้างอิง ดังนี้

การจัดรูปแบบหน้ากระดาษวารสาร Lawarath Social E-Journal
ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ระยะขอบ บน 1.5”

ตั้งค่าน้ำกระดาษ ขนาด A4 (21×29.7 cm)

ภายนอก 1.25”

ภายใน 1.25”

ล่าง 1”

ชื่อบทความภาษาอังกฤษ

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 20)

ชื่อผู้พิมพ์ภาษาอังกฤษ

ยศ/ตำแหน่งทางวิชาการ, สาขาวิชา หน่วยงานต้นสังกัดภาษาอังกฤษ

อีเมล:

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ได้รับบทความ: ว/ด/ป ปรับปรุงแก้ไข: ว/ด/ป ตอบรับตีพิมพ์: ว/ด/ป (ภาษาอังกฤษ)

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนาหัวข้อ ขนาดอักษร 14 ส่วนวัน/เดือน/ปี ขนาดอักษร 14)

ABSTRACT (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ความยาวของบทคัดย่อภาษาอังกฤษ 250 - 300 คำ และต้องตรงกับบทคัดย่อภาษาไทย
(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

Keywords: (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16) ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้อง
กับบทความ ประมาณ 3-5 คำ เป็นคำภาษาอังกฤษและต้องตรงกับคำสำคัญในภาษาไทย (ใช้ตัวอักษร
TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

ชื่อบทความภาษาไทย

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 20)

ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย

ยศ/ตำแหน่งทางวิชาการ, สาขาวิชา หน่วยงานต้นสังกัดภาษาไทย

อีเมล:

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ได้รับบทความ: ว/ด/ป ปรับปรุงแก้ไข: ว/ด/ป ตอบรับตีพิมพ์: ว/ด/ป (ภาษาไทย)

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนาหัวข้อ ขนาดอักษร 14 ส่วนวัน/เดือน/ปี ขนาดอักษร 14)

หมายเหตุ: กรณีบทความเป็นบทความภาษาต่างประเทศภาษาอื่นให้ผู้พิมพ์ใช้ขนาดและรูปแบบ
ตัวอักษรที่นิยมใช้อย่างเป็นทางการของภาษานั้น ทั้งนี้ต้องให้กองบรรณาธิการเป็นผู้พิจารณาถึงความ
เหมาะสม ถูกต้องในขั้นตอนแรกก่อนส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความต่อไป

บทคัดย่อ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

เนื้อหาของบทความ ควรมีความยาวของบทคัดย่อภาษาไทย 250-300 คำ โดยให้เขียนเป็นร้อยแก้ว เน้นเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ วิธีการ ผลการวิจัย และข้อวิจารณ์หรือข้อเสนอแนะอย่างย่อ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

คำสำคัญ: (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16) ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทความ ประมาณ 3-5 คำ เป็นภาษาไทย ซึ่งตรงกับคำสำคัญในภาษาอังกฤษ เช่น รูปแบบบทความ, ขนาดตัวอักษร, รูปแบบตัวอักษร (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

บทนำ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายถึงความเป็นมาของเรื่องที่วิจัย ความสำคัญของปัญหาที่ทำการศึกษาวิจัย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และชัดเจน การใช้คำย่อ ต้องมีคำสมบูรณ์ไว้ในครั้งแรกก่อน เนื้อหาของตัวเรื่องควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (ควรระบุเป็นข้อๆ) (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

1. (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)
- 2.

กรอบแนวคิด/ทฤษฎี (ถ้ามี) (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

เนื้อหาความ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

วิธีดำเนินการวิจัย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายขั้นตอนการวิจัยด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย โดยกล่าวถึงแหล่งข้อมูล ดังนี้ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายถึงสิ่งที่ได้จากการศึกษาหรือวิจัย ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล และการแสดงผลการทดสอบสมมติฐาน และการวิจารณ์ผลการวิจัย ซึ่งการรายงานผลการวิจัยและการวิจารณ์นั้น ควรยึด

วัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัยเป็นหลัก เพื่อชี้ให้เห็นว่าผลการวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์อย่างไร บ้างและสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้หรือไม่อย่างไร โดยเสนอหลักฐานข้อมูลอย่างเป็นระเบียบและเข้าใจง่าย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

(กรณีมีตาราง)

ตาราง 1 (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16) เนื้อหาที่เป็นตารางและคำอธิบาย สามารถใช้เป็นรูปแบบ 1 คอลัมน์ ได้ตามความเหมาะสม (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

	(n=จำนวน)
หัวข้อ	ขีดเส้น 2 เส้น
	ขีดเส้น 1 เส้น
รวม	ขีดเส้น 1 เส้น
	ขีดเส้น 2 เส้น

(กรณีมีภาพ)

ภาพ 1 ชื่อภาพ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

(ที่มา: ✓)

อภิปรายผล (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ควรอธิบายถึงผลที่ได้รับจากการศึกษาหรือวิจัย ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ควรอ้างถึง ทฤษฎี หรือผลการศึกษาของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องประกอบ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ควรอธิบายถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาหรือวิจัยให้เป็นความรู้ที่น่าสนใจซึ่งสาธารณชนสามารถเข้าใจได้ จัดหมวดหมู่ความรู้ที่ได้ให้เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมายและเผยแพร่สู่สาธารณชน (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

ข้อเสนอแนะ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายถึงการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือข้อเสนอแนะปัญหาที่พบในการวิจัย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

เอกสารอ้างอิง

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

(ดูรูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง)

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

***หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

กองบรรณาธิการวารสาร Lawarath Social e-Journal

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

321 ถ.นารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี 15000

โทรศัพท์ 036-411150 โทรศัพท์มือถือ. 064-3327383

E-mail: lawarath.scj@yahoo.com

การอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง

วิธีการเขียนอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (Citations in text)

1. ใช้รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบ APA Style (The Publication Manual of the American Psychological Association) การลงรายการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา เป็นการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () แทรกในเนื้อหา ในรูปแบบดังนี้

หมายเหตุ: เครื่องหมาย √ แสดงถึงการเคาะ 1 ครั้ง เวลาลงรายการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและรายการเอกสารอ้างอิงไม่ต้องใส่ลงไป

2. การลงรายการผู้แต่งทั่วไป

- ผู้แต่งที่เป็นคนไทย ใส่ ชื่อ-ชื่อสกุล โดยไม่ต้องใส่คำนำหน้านาม ยศ หรือ ตำแหน่งทางวิชาการ

- ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ใส่เฉพาะนามสกุลและตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

ผู้แต่งคนไทย

(ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง, √ปีที่พิมพ์, √หน้าที่ใช้อ้างอิง)

ผู้แต่งชาวต่างชาติ

(นามสกุล, √ปีที่พิมพ์, √หน้าที่ใช้อ้างอิง)

3. ถ้ามีการกล่าวถึงชื่อผู้แต่งไว้เป็นการเริ่มต้นประโยค ให้ใส่วงเล็บปีพิมพ์และเลขหน้าต่อจากชื่อผู้แต่ง โดยในวงเล็บไม่ต้องระบุชื่อผู้แต่งซ้ำอีก สำหรับชื่อชาวต่างประเทศให้ใส่นามสกุลของผู้แต่ง

ลมูล/รัตนกร(2540, √หน้า√105)

Watson(1992, √p.89)

4. การระบุเลขหน้าของเอกสารภาษาต่างประเทศที่นำมาอ้างอิง เอกสารหน้าเดียว ใช้อักษรย่อ p. เอกสารมากกว่า 1 หน้า ใช้อักษรย่อ pp.

(Jensen, √1991, √p.8)

(Jensen, √1991, √pp.8-15)

5. ถ้ามีผู้แต่ง 2 คน และไม่เกิน 5 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งทั้งหมดตามลำดับรายการที่ปรากฏ คนที่ 1-5 ด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และคนรองสุดท้ายกับคนสุดท้าย คั่นด้วยคำว่า “และ” สำหรับภาษาไทย ส่วนภาษาอังกฤษใช้เครื่องหมาย “&”

(นวลจันทร์ รัตนกร, ฐิติมา วัชรจรรย์, และมารศรี ศิริรักษ์, 2539, หน้า 75)
(William, Kates, & Devies, 1995, p.61)

6. ถ้ามีผู้แต่ง เกิน 5 คนหรือตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป ให้ใส่เฉพาะผู้แต่งคนแรก และตามด้วยคำว่า “และคนอื่น ๆ” สำหรับภาษาไทย ส่วนภาษาอังกฤษใช้คำว่า “et al.”

(อุบล บุญชู, และคนอื่น ๆ, 2539, หน้า 37)
(Heggs, et al., 1999, pp. 4-7)

7. ผู้แต่งที่เป็นผู้มีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์

(ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2528, หน้า 17)
(คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต, 2521, หน้า 53)
(พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2540, หน้า 70)

8. สิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ใช้ชื่อเรื่องแทนชื่อผู้แต่ง

(การพัฒนาสุขนิสัย, 2548, หน้า 77)
(Organization Management, 2011, pp.53-54)

9. ข้อความที่นำมาอ้างอิง พบแหล่งที่ใช้อ้างอิงมากกว่า 1 แหล่ง สามารถเขียนไว้ในวงเล็บเดียวกันได้ โดยใช้เครื่องหมาย อัฒภาค (;) คั่นแต่ละงานและเรียงตามลำดับของชื่อผู้แต่ง

(นวลจันทร์ รัตนกร, 2539, หน้า 37; มารศรี ศิริรักษ์, 2552, หน้า 75; เยาวภา โตทรัพย์, 2554, หน้า 2)
(Heggs, 1999, p.7; Kates, & Devies, 2004, pp.23-26)

10. การอ้างอิงเอกสารจากอินเทอร์เน็ต ใช้คำว่า ย่อหน้า สำหรับข้อมูลภาษาไทย และคำว่า para. สำหรับข้อมูลภาษาอังกฤษ

(ชื่อผู้แต่ง,√ปีพิมพ์,√ย่อหน้า)
(สุดแดน√วิสุทธิลักษณ์,√2548,√ย่อหน้า√3)
(Gorman,√2000,√para.3)

11. การอ้างอิงแหล่งสารสนเทศภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ให้เขียนชื่อสกุลผู้แต่งเป็นภาษาอังกฤษ

(Yamada, 2020, p.3)

(Xiao, 2021, pp.85-105)

วิธีการเขียนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ (บรรณานุกรม)

1. พิมพ์ขีดขอบซ้าย โดยไม่ต้องจัดหน้าแบบกระจายตัวอักษร (เครื่องหมาย "v" แสดงถึงการเว้นระยะ 1 เคาะ ให้ผู้เขียนเคาะเป็น Space bar 1 เคาะ)

2. หากรายการใดไม่มี ไม่ต้องลงรายละเอียดในบรรณานุกรม ให้ลงรายการถัดมาได้เลย

3. การลงรายการผู้แต่ง ผู้แต่งอาจเป็นได้ทั้งบุคคลหรือสถาบัน

- **บุคคลสามัญชน** >> ตัดคำนำหน้านาม นาย, นาง, นางสาว ดร. นายแพทย์ พล.อ. ผศ. รศ.

- **ชาวต่างประเทศ** >> เขียนชื่อสกุลขึ้นก่อน คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค ตามด้วยชื่อต้น (First name) และ ชื่อกลาง (ถ้ามี)

Potter, James W.

Pane, John.

- **ผู้มีบรรดาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์หรือสมณศักดิ์** >> กลับเอาบรรดาศักดิ์ไว้หลังชื่อกับนามสกุล คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.)

คึกฤทธิ์/ปราโมช, หม่อมราชวงศ์.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต).

- **สถาบัน** >> ให้บันทึกชื่อสถาบันนั้น ๆ โดยเรียงลำดับจากหน่วยงานใหญ่ไปหาหน่วยงานย่อย คั่นด้วยชื่อหน่วยงานด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

4. ผู้แต่งที่มีฐานะเป็น**บรรณาธิการ** ให้ลงชื่อผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และวงเล็บ อักษรย่อ (บก.) สำหรับหนังสือภาษาไทย หรือ (Ed.) หรือ (Eds.) สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ

ประวิทย์/สุวณิชย์.ว(บก.).

เอี่ยมพร/สกุลแก้ว, วและวสุนธรา/ทับทิมแท้.ว(บก.).

Ford,วGeorgeวS.ว(Ed.).

Jordan,วRobertsวJ,ว&วPeter,วTaylor,วA.ว(Eds.).

5. การลงรายการชื่อหนังสือ

- ชื่อหนังสือให้พิมพ์ด้วยตัวหนาและไม่ขีดเส้นใต้

- ชื่อหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นอักษรตัวแรกของทุกคำด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ และกรณีมีชื่อเรื่องรอง ให้พิมพ์ตามหลังเครื่องหมายมหัพภาค (:) โดยพิมพ์ขีดอักษรตัวท้าย เช่น

New Jersey: A Guide to Its Past and Present.

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิปัญญาไทยกับการพัฒนาชนบท: กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

6. การลงรายการครั้งที่พิมพ์ ให้ลงรายการตั้งแต่การพิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป แล้วใส่ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

(พิมพ์ครั้งที่ 2). (พิมพ์ครั้งที่ 3). (พิมพ์ครั้งที่ 4). (2nd ed). (3rd ed). (4th ed).

ตัวอย่างการใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) หลังชื่อหนังสือ

ชื่อหนังสือ (พิมพ์ครั้งที่). กรณีมีพิมพ์ครั้งที่ในวงเล็บต่อท้าย ไม่ต้องใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) ต่อท้ายชื่อหนังสือ

บันทึกถึงดวงดาว (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

ชื่อหนังสือ. ต้องใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) กรณีไม่มี (พิมพ์ครั้งที่). ต่อท้าย

บันทึกถึงดวงดาว. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

7. หนังสือไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์ ใช้อักษรย่อในกรณีต่อไปนี้

	ภาษาไทย	ภาษาต่างประเทศ
ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	(ม.ป.ป.)	(n.d.)
ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์	(ม.ป.ท.)	(n.p.)

นำอักษรย่อมาใส่ในตามตำแหน่ง

ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์).√**ชื่อหนังสือ**√(ครั้งที่พิมพ์).√(ม.ป.ท.).:√สำนักพิมพ์.
 ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์).√**ชื่อหนังสือ**√(ครั้งที่พิมพ์).√สถานที่พิมพ์:√(ม.ป.ท.).
 ชื่อผู้แต่ง.√(ม.ป.ป.).√**ชื่อหนังสือ**√(ครั้งที่พิมพ์).√สถานที่พิมพ์:√สำนักพิมพ์.
 ชื่อผู้แต่ง.√(ม.ป.ป.).√**ชื่อหนังสือ**√(ครั้งที่พิมพ์).√(ม.ป.ท.).

8. หากไม่สามารถพิมพ์จบได้ภายใน 1 บรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดใหม่โดยย่อหน้าเข้ามา 7 ตัวอักษร (7 เคาะ)

หัตยา กองจันทิก. (ม.ป.ป.). **ฉลากโภชนาการคืออะไร**. สืบค้น มกราคม 27, 2543, จาก
 √√√√√√ <http://www.tda.moph.go.th/tda/html/product>

9. การจัดเรียง ให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่ง โดยเรียงตามอักษร ก-ฮ A-Z และแยกภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศออกจากกัน

10. กรณีที่ผู้แต่งมีชื่อ-สกุลซ้ำกัน ให้เรียงตามปีพิมพ์จากน้อยไปมาก และในบรรทัดต่อไปให้พิมพ์ขีดล่าง 7 ครั้ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และใส่รายละเอียดชื่อเรื่องและอื่นๆ ตามปกติ

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักวิชาการมาตรฐาน
 การศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
 กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
 _____. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

11. การอ้างอิงแหล่งสารสนเทศภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ให้เขียนชื่อผู้แต่งเป็นภาษาอังกฤษ และแปลข้อมูลส่วนอื่นๆ เป็นภาษาอังกฤษ

12. กรณีที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน องค์กร หน่วยงาน และจัดพิมพ์เผยแพร่เอกสารในคราวเดียวกัน ให้ใช้คำว่า ผู้แต่ง. ใส่ในตำแหน่งของสำนักพิมพ์ (ตามตัวอย่างข้อ 10)

รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงแทรกในเนื้อหา และการอ้างอิงท้ายบทความ

1. หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). **ชื่อหนังสือ** (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

อ้างอิงในเนื้อหา

(สำเนา ขจรศิลป์, บุญเรียง ขจรศิลป์, สมประสงค์ น่วมบุญลือ, สุริยา เสถียรกิจอำไพ, และบุญสม ธีรวณิชย์กุล, 2541, หน้า 34-36)

(Jones, 2002, p. 24)

อ้างอิงท้ายบทความ

สำเนา ขจรศิลป์, บุญเรียง ขจรศิลป์, สมประสงค์ น่วมบุญลือ, สุริยา เสถียรกิจอำไพ, และบุญสม ธีรวณิชย์กุล. (2541). **การพัฒนาแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

Jones, M. (2002). *Social Psychology of Prejudice*. New Jersey: Prentice Hall.

2. บทความจากวารสาร

ผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์, เดือน). **ชื่อบทความ**. **ชื่อวารสาร**, ปีที่ (ฉบับที่), หน้าที่ดีพิมพ์.

อ้างอิงในเนื้อหา

(วิกุล แพทย์พาณิชย์, 2545, หน้า 175-188)

(Bowen, 2005, pp. 175-188)

อ้างอิงท้ายบทความ

วิกุล แพทย์พาณิชย์. (2545, มีนาคม-เมษายน). ธุรกิจแฟรนไชส์. **เนชั่นสุดสัปดาห์**, 4(8), 8-11.

Bowen, J. (2005, April). FRBR coming soon to your library?. *Library Resources & Technical Services*, 49(3), 175-188.

3. บทความจากหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์, เดือน/วันที่). **ชื่อบทความ**. **ชื่อหนังสือพิมพ์**, ปีที่ (ฉบับที่), หน้าที่ดีพิมพ์.

อ้างอิงในเนื้อหา

(นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2544, หน้า 6)

(Schwatz, 1993, p. 9)

อ้างอิงท้ายบทความ

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2544, มีนาคม 23). พม่ากับยาเสพติด. **มติชน**, 20(121), หน้า 6.

ปัญหาขยะในเมืองเชียงใหม่. (2546, 15 สิงหาคม). **ไทยนิวส์**, 12(23), หน้า 8.

Schwatz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, 30(134), p. 9.

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อวิทยานิพนธ์.√ระดับวิทยานิพนธ์√มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน.

การเขียนระดับวิทยานิพนธ์ ในรูปแบบภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ปริญญาโท ใช้คำว่า วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต หรือ Master's thesis

ปริญญาเอก ใช้คำว่า วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต หรือ Doctoral Dissertation

สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศ หลังระดับวิทยานิพนธ์ให้ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วจึงตามด้วยชื่อมหาวิทยาลัย

อ้างอิงในเนื้อหา

(กิ่งแก้ว จันโหมศึก, 2547, หน้า 6-10)

(McKenna, 1999, pp. 9-10)

อ้างอิงท้ายบทความ

กิ่งแก้ว จันโหมศึก. (2547). ผลการเรียนรู้เชิงพุทธิพิสัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยใช้สื่อ
ประสมประกอบการดำเนินเรื่องผ่านคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

McKenna, J. C. (1999). Sustainable Ethnic Tourism in Northern Thailand. Master's
thesis, University of Alberta.

5. รายงานการวิจัย

ชื่อผู้แต่ง.√ (ปีที่พิมพ์). √ชื่อรายงานการวิจัย√ (ครั้งที่พิมพ์). √สถานที่พิมพ์: √สำนักพิมพ์.

อ้างอิงในเนื้อหา

(สุชุม พรหมเมืองคุณ, 2546, หน้า 6-10)

(สุชุม พรหมเมืองคุณ, และคนอื่น ๆ, 2546, หน้า 6-10)

อ้างอิงท้ายบทความ

สุชุม พรหมเมืองคุณ. (2546). รายงานการวิจัย เรื่อง ความต้องการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สุชุม พรหมเมืองคุณ, และคนอื่น ๆ. (2546). รายงานการวิจัย เรื่อง ความต้องการพัฒนาความรู้
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. เลย: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเลย.

6. การสัมภาษณ์

6.1 บทสัมภาษณ์โดยตรง

ผู้ให้สัมภาษณ์.√ (ปี,√เดือน√วันที่ที่สัมภาษณ์).√ตำแหน่งหรือที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.√สัมภาษณ์.

อ้างอิงในเนื้อหา

(มา มั่งมูล, 2557)

อ้างอิงท้ายบทความ

มา มั่งมูล. (2557, กรกฎาคม 11). ผู้ใหญ่บ้าน. สัมภาษณ์.

6.2 บทสัมภาษณ์ที่นำมาตีพิมพ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.√ (ปี,√เดือน√วันที่ที่สัมภาษณ์).√ตำแหน่ง√(ถ้ามี).√สัมภาษณ์.√ชื่อวารสาร,√
√√√√√√ปีที่(ฉบับที่),√หน้า.

อ้างอิงในเนื้อหา

(ทฤษฎี ชาวสวนเจริญ, 2557)

อ้างอิงท้ายบทความ

ทฤษฎี ชาวสวนเจริญ. (2557, กรกฎาคม 7). อธิปไตยกรรมปศุสัตว์. สัมภาษณ์. **ไทยรัฐ**, 50(1254), หน้า 5.

7. สารสนเทศจากเว็บไซต์

7.1 สารสนเทศจากเว็บไซต์

ชื่อผู้แต่งหรือชื่อหน่วยงาน.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อเรื่อง.√สืบค้น√เดือน√วัน,ปี,√จาก URL

อ้างอิงในเนื้อหา

(หทัยา กองจันทิก, 2552, ย่อหน้า 2-3)

(Chiang Mai University, n.d, para. 5)

อ้างอิงท้ายบทความ

หทัยา กองจันทิก. (2552). **ฉลากโภชนาการคืออะไร**. สืบค้น มกราคม 27, 2553, จาก

<http://www.tda.moph.go.th/tda/html/product/food/label.html>

Chiang Mai University. (n.d.). **Academic Support and Services Units**. Retrieved

September 1, 1999, from <http://www.erin.gor.au>

7.2 บทความวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์

ผู้เขียนบทความ.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อบทความ.√ชื่อวารสาร,√ปีที่(ฉบับที่), หน้า.√สืบค้น√เดือน√วันที่,√ปี,
√√√√√√จาก URL

อ้างอิงในเนื้อหา

(กณิกกร ทวนทอง, และนพคุณ คุณาชีวะ, 2561, หน้า 125-136)

อ้างอิงท้ายบทความ

กณิกกร ทวนทอง, และนพคุณ คุณาชีวะ. (2561). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 4(1), 125-136. สืบค้น พฤษภาคม 16, 2564, จาก <http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/2357.ru>

8. เอกสารการประชุมสัมมนา**8.1 เอกสารการประชุมที่ตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม**

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ใน ชื่องานประชุม วันที่ เดือน ปี (หน้า). สถานที่พิมพ์: ــــــــــــــــ. สำนักพิมพ์.

อ้างอิงในเนื้อหา

(อุมาพร สุทธิวงศ์, 2545, หน้า 38-48)

อ้างอิงท้ายบทความ

อุมาพร สุทธิวงศ์. (2545). มาตรฐานแรงงานกับการค้า. ใน การประชุมระดับชาติมาตรฐานแรงงานเพื่อการส่งออก วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2545 (หน้า 38-48). กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนามาตรฐานแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน.

8.2 เอกสารการประชุมที่ไม่ได้ตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. เอกสารเสนอต่อที่ประชุม ครั้งที่/วันที่, สถานที่พิมพ์.

อ้างอิงในเนื้อหา

(ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์, 2540, หน้า 12)

(O'Neill, & Chan, 2003, p. 5)

อ้างอิงท้ายบทความ

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2540). การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ. เอกสารเสนอต่อที่ประชุมสัมมนาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครั้งที่ 15 วันที่ 26-28 พฤศจิกายน 2540, ขอนแก่น.

O'Neill, Edward T., & Chan, Lois Mai. (2003). FAST (Faceted application of subject terminology): A simplified LCSH-based vocabulary. Paper presented at World Library and Information Congress, 69th IFLA General Conference and Council, 1-9 August 2003, Berlin.

9. เอกสารรอง (อ้างอิงใน)

กรณีที่น่าแนวคิดหรือทฤษฎีของผู้อื่นที่เคยอ้างอิงไว้ในสารสนเทศมาใช้ ให้เขียนรูปแบบการอ้างอิงในบทความและอ้างอิงท้ายบทความดังนี้

หมายเหตุ เอกสารภาษาไทยใช้คำว่า อ้างถึงใน เอกสารภาษาต่างประเทศใช้คำว่า cited by

อ้างอิงในเนื้อหา

(จารุวรรณ สินธุโสภณ, 2560, หน้า 16-25 อ้างถึงใน จินดารัตน์ เบอร์ดันท์, 2561, หน้า 23)

(Bates, 2010, p. 16 cited by Taylor, 2012, pp. 401-411)

อ้างอิงท้ายบทความ

จินดารัตน์ เบอร์ดันท์. (2561). การประมวลผลสารสนเทศสำเร็จรูป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Taylor, A. (2012). Rethinking Subject Cataloging in Online Environment. **Library Resources & Technical Service**, 33(4), 401-411.

10. ราชกิจจานุเบกษา

ชื่อประกาศ.ว(ปีพ.ศ., วันที่/เดือน).วราชกิจจานุเบกษา.วเล่มวตอนที่.วหน้า.

อ้างอิงในเนื้อหา

(พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพาพุทธศักราช 2533. 2533, 29 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 107 ตอนที่ 131. หน้า 1-20

อ้างอิงท้ายบทความ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพาพุทธศักราช 2533. (2533, 29 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 107 ตอนที่ 131. หน้า 1-20.

พิสูจน์อักษรภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

1. อาจารย์สุธินี วงศ์วัฒนากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์วรรณวิษา ปั่นคุ้ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์พิจิตรา เอี่ยมสมัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์วิภาศิริ แจ่มแสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ชนากานต์ บุญแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
6. อาจารย์สุภาสินี คุ้มไพร่	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
7. อาจารย์ชญาณุตม์ บุญพระเกษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
8. Mr.Keith Shippen	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทความทุกบทความได้รับการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งข้อความและบทความเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่ความคิดเห็นของกองบรรณาธิการวารสารและมิใช่ความรับผิดชอบของวารสาร Lawarath Social E-Journal บทความที่ดีพิมพ์ในวารสารนี้จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาลงตีพิมพ์วารสารอื่นๆ กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มาให้ถูกต้องครบถ้วน